BUDSJETT 2027

OG ØKONOMI OG HANDLINGSPLAN 2027 - 2036

ØRLAND KOMMUNE

Innhold

Innledning 4
Nasjonal økonomi 5
Statsbudsjettet 6
Kommunebarometeret 2026 7
Budsjett 2027 8
Rammene for 2027 8
Forklaring til tabellen 8
Tiltak for å komme ned på ramma: 9
Enhetsvise budsjett 2027 11
Renter 12
Gjeldsutvikling 13
Inndelingstilskudd 13
Differensiert arbeidsgiveravgift 13
Økonomiske måltall 14
Demografi 14
Kvaliteter i Ørland 18
Overordnet internkontroll 19
Sykefravær og nærværsarbeid *(ressursgruppen HMS)* 20
Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) 20
Digitalisering og bredbåndsatsning 21
Økonomiske forutsetninger 22
Klima og miljø 23
Klima 23
Miljø og naturmangfold 25
Økonomi og virksomhetsstyring 27
Status og utfordringer 27
Fokusområder for økonomi og virksomhetsstyring: 28
Økonomi og finans 29
Organisasjon og virksomhetsstyring 29
Sikkerhet og beredskap 33
Forutsetninger til budsjett 2027 34
NAV 35
Ørland kirkelige fellesråd 35
Oppvekst og utdanning 36
Forutsetninger til budsjett 2027 36
Barnehage 37
Private barnehager 38

Grunnskole 38
Lærernorm 39
Barnevernstjenesten 41
Tiltaksliste 43
Helse og familie 44
Forutsetninger til budsjett 2027 44
Usikkerheter: 44
Budsjett og tjenesteproduksjon 2027 44
Mål og utviklingsretning 2027 - 2036 45
Status, utfordringer og utviklingsbehov 46
Demografi 46
Tjenestebehov, kapasitet og prioriteringer 47
Bemannings- og rekrutteringsutfordringer: 49
Driftstiltak for tilpasning til budsjettrammen 50
Konsekvenser av redusert bemanning og tjenestenivå 50
Konsekvenser for brukere og forsvarlighet 50
Reduksjon i tjenestetilbudet 50
Konsekvenser for ansatte og pasientsikkerhet 51
Fokusområder for omstilling og utvikling i 2027 51
Samarbeid DMS og kommunal korttid – vertskommunetjeneste. 51
Økt samarbeid med frivillighetssentralen 51
Oppgaveforskyving og mulighet for endret arbeidsplan 52
Digital hjemmeoppfølging og digitale tilsyn 52
Hjemmesykehus 52
Helsereformutvalgets utredning 52
Investeringer 52
Velferdsteknologi 52
Fremtidens helebygg 52
Medisinteknisk utstyr og utstyr til avdelinger 53
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester 54
Forutsetninger til budsjett 2027 54
Mål og ambisjoner 2027 54
Status og utfordringer 56
Tiltak for å ytterligere redusere budsjettrammen for 2027 61
Prioriterte investeringer 61
Kultur og Idrett 63
Forutsetninger til budsjett 2027 63
Mål og ambisjoner for 2027 64

Investeringsbudsjett 65
Kommentarer til investeringsbudsjettet 68
Vann 69
Avløp 70
Tomtetekniske kostnader 71
Trafikksikkerhet og veg Budsjetterte prosjekt 71
Kultur/ idrett/ uteområder 73
Større utbygginger 76
Regnskapsskjema 78
Bevilgningsoversikt drift § 5-4 1. ledd 78
Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd 79
Økonomisk oversikt drift 80
Fondsoversikt 81
Bevilgningsoversikt investering § 5-5 1. ledd 82
Regnskapsskjema økonomiplan 83
Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 første ledd 83
Bevilgninger til budsjettområdene drift jf. §5-4 andre ledd 85
Økonomisk oversikt drift 87
Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 første ledd 89
Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 andre ledd 91

Innledning

Budsjett 2027 og økonomiplanen bygger videre på arbeidet med å styrke den økonomiske bærekraften i Ørland kommune. Vi er på vei i riktig retning, men det vil fortsatt kreve tydelige prioriteringer og ytterligere tiltak i 2027 og årene framover for å bringe kommunens økonomi i varig balanse.

Utfordringsbildet er tydelig. Kommunen har fortsatt et gap mellom inntektene vi kan forvente og utgiftene vi må håndtere. Samtidig har de økonomiske, demografiske og strukturelle forutsetningene for å levere kommunale tjenester endret seg vesentlig på få år.

Ørland kommune har en årlig omsetning på nærmere 1,4 milliarder kroner og en gjeld på om lag 2,1 milliarder kroner. Kostnadene til renter og avdrag har økt fra om lag 100 millioner kroner i 2020 til 182 millioner kroner i 2027. Det reduserer kommunens økonomiske handlingsrom betydelig. Samtidig får vi flere eldre, behovene endres og tilgangen på kvalifisert arbeidskraft blir knappere.

Samfunnsoppdraget vårt ligger fast. Vi skal sikre gode oppvekstvilkår for barn og unge, gi nødvendige helse- og omsorgstjenester, ivareta trygghet og beredskap og legge til rette for utvikling, næringsliv og bosetting. Samtidig må vi forvalte fellesskapets ressurser slik at vi kan ivareta disse oppgavene også i framtiden.

Kommunestyret har lagt tydelige føringer for budsjettarbeidet. De økonomiske måltallene skal være styrende, gjeldsnivået skal reduseres og det økonomiske handlingsrommet styrkes. Det innebærer nødvendige tilpasninger i tjenestestruktur, eiendomsbruk og organisering, samtidig som vi må utnytte mulighetene innen digitalisering, teknologi og interkommunalt samarbeid.

I budsjettforslaget for 2027 foreslår kommunedirektøren, som tidligere år, å innføre eiendomsskatt. I tillegg er det nødvendig å tilpasse driften med om lag 24 millioner kroner. Dette er en del av den videre omstillingen mot en bærekraftig økonomi og vil kreve krevende prioriteringer. Vi kan ikke videreføre alle tilbud, strukturer og arbeidsformer som tidligere.

Omstillingen handler samtidig om mer enn å redusere kostnader. Vi må bruke ressursene annerledes, arbeide mer forebyggende, ta i bruk teknologi der den kan forbedre og effektivisere tjenestene og legge bedre til rette for at innbyggerne kan mestre egne liv og bo hjemme så lenge det er mulig og forsvarlig.

Ørland har samtidig et godt utgangspunkt for videre utvikling. Vi har et sterkt næringsliv, gode naturressurser, økende forsvarsaktivitet med betydelige lokale investeringer, kompetente medarbeidere og et lokalsamfunn med stort engasjement og utviklingskraft. Vi skal fortsatt utvikle kommunen, legge til rette for vekst og være en attraktiv kommune å bo, arbeide og oppleve.

En bærekraftig økonomi er en forutsetning for videre utvikling. Over tid kan vi ikke bruke mer penger enn vi har. Budsjett 2027 og økonomiplanen skal derfor både sikre framdrift i den økonomiske omstillingen og gi retning for den videre utviklingen av Ørland. Målet er en kommuneøkonomi i varig balanse, med handlingsrom til å opprettholde gode og forsvarlige tjenester og møte framtidige utfordringer og muligheter.

Nasjonal økonomi

SSB har i sin siste prognose følgende:

Prosentvis endring fra året før	2026	2027	2028	2029
Konsum i husholdninger	1,4	2,1	2,4	2,9
Bruttoinvestering Fastlands-Norge	0,5	2,6	2,6	4,1
BNP Fastlands-Norge	1,4	2,1	1,5	1,9
Sysselsatte personer	0,5	0,6	0,6	0,5
Arbeidsledighetsrate (nivå)	4,6	4,4	4,3	4,2
Årslønn	4,3	3,7	3,4	3,0
Konsumprisindeksen (KPI)	3,2	2,5	2,2	2,1
KPI-JAE	3,0	2,5	2,3	2,1
Boligpris	3,1	3,5	4,0	4,6
Husholdningenes disponible realinntekt	2,3	1,9	2,2	2,9

SSB tabell 12880, oppdatert 2026-09-15.

Siden midten av 2022 har veksten i norsk økonomi vært beskjeden. Flere renteøkninger, høy inflasjon og lav internasjonal etterspørsel har dempet den økonomiske aktiviteten. Samtidig har arbeidsledigheten økt fra et lavt nivå og ligger for tiden nær gjennomsnittet på 2010-tallet.

Inflasjonen er mer enn halvert siden toppen på 7,5 prosent i oktober 2022, og har i løpet av sommeren kommet under 3 prosent. Framover ventes inflasjonen å falle videre, men i et mye lavere tempo enn vi har sett i år.

Aktiviteten i norsk økonomi vil trolig ta seg opp som følge av økt reallønnsvekst, høy aktivitet i offentlig sektor samt at fallet i boliginvesteringer snart snur til oppgang. Flere av våre handelspartnere har begynt å redusere rentene i takt med fallende inflasjon internasjonalt, og det ser ut til at styringsrenta vil bli senket også i Norge fra begynnelsen av neste år.

Krona er fremdeles svak i et historisk perspektiv og den har svekket seg rundt 3 prosent siden vår forrige konjunkturrapport i juni. Utviklingen i kronekursen er viktig for inflasjonen blant annet gjennom importpriser målt i norske kroner. Vi legger til grunn at kursen holder seg på nivået fra midten av september i årene framover.

I likhet med alle andre prognosemakere venter Finansdepartementet i Nasjonalbudsjettet for 2026 (NB25) et omslag til høyere vekst i verdiskapingen i Fastlands-Norge i 2026, uten at dette i særlig grad gjenfinnes i arbeidsmarkedet. Enkeltanslagene for 2024 og 2025 ligger ikke på noe område langt unna andre prognosemakere, men på en del punkter fremstår de som litt mer optimistiske. Dette medfører imidlertid ikke at hovedbildet av de økonomiske utsiktene blir et helt annet. For en av de viktigste velferdsindikatorene, arbeidsledigheten, ligger de også midt i et veldig samlet felt.

Kommunal planlegging og økonomisk styring

Alle kommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. De skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen skal også vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen bygger på. Den skal også vise utviklingen i kommunens økonomi, og utviklingen i gjeld og andre

vesentlige langsiktige forpliktelser. Samtidig skal den settes opp i balanse og være realistisk, fullstendig og oversiktlig.

Administrasjonen ønsker styring av ressurser mot de kommunale planer og mål Ørland kommune til enhver tid har. Vi vil i årene framover benytte kommuneplanene og knytte økonomiske disponeringer tettere opp mot målene som vedtas i kommuneplanarbeidet. Økonomiplanen kan inngå i, eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd og det legger administrasjonen opp til.

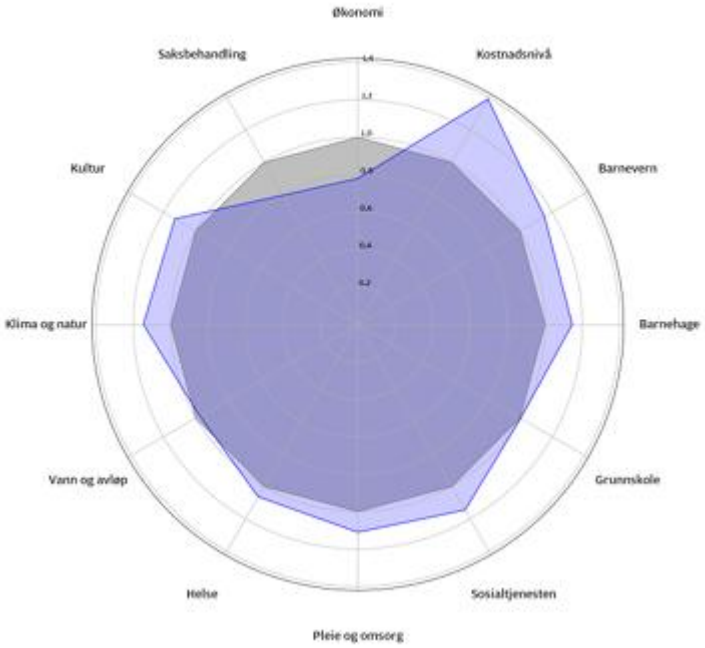
Kommuner er en nøkkelaktør for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling. De er nærmest befolkningen, lokale bedrifter og organisasjoner. Samtidig er de ansvarlig for mye av den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter. FN definerer bærekraftig utvikling slik; utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Det er 17 utviklingsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft. Målene skal vise veg mot en bærekraftig utvikling på kort og lang sikt. Ørland kommune har innarbeidet bærekraftsmålene i de kommunale planene.

Statsbudsjettet

Les Statsbudsjettet

Les KS sine kommentarer

Kommunebarometeret 2026

Ørland havner på en 106. plass i denne kjøringen av Kommunebarometeret 2026 fra Kommunal Rapport

Grunnskole er første sektor i barometeret. Her ser vi at andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk, har økt de siste årene. I Ørland oppfylte 82,39 prosent av barneskolelærerne i norsk, engelsk og matematikk i 1.–7. trinn kompetansekravene i 2025. De beste kommunene ligger på 100 prosent. På ungdomsskolen oppfylte 97,14 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Fra 2020 har kommunene fått en lovpålagt plikt til å ha et dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens. Av de kommunene som har rapportert tall for dette til Helsedirektoratet, er tendensen at 16,29 prosent av de hjemmeboende med demens har vedtak om dagtilbud. I Ørland har 21,67 prosent av hjemmeboende med demens dette tilbudet.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn tre måneder å behandle, gått litt ned de siste årene. Den nasjonale tendensen viser at kommunene nå overholder den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 88,53 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år. I Ørland behandles 92 prosent av sakene innenfor tre måneder. Dette er bedre enn i de fleste kommunene i landet.

Ørland har ifølge statistikkene 5,4 barn per årsverk i de kommunale barnehagene. Andelen barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, gikk litt ned for første gang på flere år i 2022 og endte da på 83,1 prosent. Men nedgangen ble ingen trend. I fjor økte den på nytt, til 86,1 prosent. Det er den høyeste andelen siden SSB startet målingen i 2015. I Ørland går 75,4 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Ulike telletidspunkter for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en feilkilde, om enn nokså marginal.

Gjennomsnittlig prosentverdi for korrigert netto driftsresultat var 1,57 i 2025. For dette nøkkeltallet kan det imidlertid være viktigere å se på kommunens eget resultat enn hvordan den klarer seg mot resten av landet. For Ørland var korrigert netto driftsresultat på 1,04 prosent i fjor. Det er svakere enn gjennomsnittskommunen.

Ørland har penger på disposisjonsfond. Fondet var i fjor på 2,1 prosent av bruttoinntektene til kommunen. Det er mindre enn i de fleste andre kommunene i landet. Netto renteeksponert gjeld for Ørland var i fjor på 86,4 prosent av brutto driftsinntekter, noe som er svakere enn for de fleste kommunene i landet. Investeringsnivået i Ørland var i fjor 12,06 prosent av brutto driftsinntekter for de fire siste årene, og dette er under tendensen for landet.

Se eget Kostra vedlegg for ytterligere informasjon rundt kommunens tjenester.

Budsjett 2027

Rammene for 2027

Statsbudsjettet ga kommunen en samlet økning i skatteinntekter og rammetilskudd på 4,7% sammenlignet med budsjettet for 2026. Dette er høyere enn kommunedeflatoren på 3,5%, og innebærer en reell inntektsvekst. Dessverre så har økte finanskostnader grunnet høyere rentebane og økte avdrag, og lavere estimert inntekt fra havbruksfondet bidratt til at nesten hele økningen på ca. 45 mill. er blitt brukt til å dekke denne endringen.

Alle sektorene fikk opprinnelig en reduksjon på ca. 4%, det ble så gitt en generell økning på Helse og Familie på kr 6 mill. Tilskuddet fra staten ble høyere enn først tenkt, så etter at tiltakslisten ble gjennomgått, ble det gjort ytterligere endringer i rammene.

Linjenavn	Reg budsjett 2026	Endring i rammene	Budsjett 2027	Økning i %
Ørland kommune	0	0	0	–
Økonomi og virksomhetsstyring	78 146	-1 037	77 109	-1,3 %
Oppvekst og utdanning	326 718	7 753	334 471	2,4 %
Helse og Familie	353 570	15 316	368 886	4,3 %
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	64 576	-7 458	57 118	-11,5 %
Kultur og Idrett	16 006	-6	16 000	-0,0 %
Finans	-839 016	-14 568	-853 584	-1,7 %

Forklaring til tabellen

Økonomi og virksomhetsstyring har fått en liten reduksjon i ramma, nedtrekket er i hovedsak tatt på å ikke erstatte ansatte som har sluttet eller er ute i ulike permisjoner.

Oppvekst og utdanning har fått en liten økning i budsjettet, men grunnet flere økninger i faste kostnader på barnevern og de private barnehagene er det likevel nødvendig med flere store tiltak. Dette er i hovedsak på barnehage, hvor økt grunnbemanning er tatt bort, men også skolene får et reelt nedtrekk i sin ramme.

Helse og familie har fått økt rammen for å dekke økte kostnader i flere enheter. Veksten i kostnader er likevel vesentlig høyere enn hva som er gitt i budsjettøkning, så her er det også mange store tiltak som er nødvendig for å komme på ramma. Nedtrekkene er jevnt fordelt mellom enhetene.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester har et nedtrekk i rammen på kr 8,5 mill. som kommer av økte gebyrinntekter på VAR området for å dekke de økte finanskostnadene etter investeringene de siste årene. Avskrivningene legges nå på VAR i budsjettet og trekker ned budsjettet med ca. kr 7 mill. i forhold til 2026. Sektoren har sett store økninger på både kommunale gebyr og strømkostnader som har ført til at flere tiltak måtte settes inn for at de skulle nå sitt budsjett.

Finans har fått korrigert rammen med økte inntekter fra eiendomsskatt på privat- og næringseiendom og administrasjonen har justert ned forventet inntekt fra havbruksfondet i forhold til 2026.

Tiltak for å komme ned på ramma:

Med flere økte kostander på Helse og familie, Oppvekst og utdanning, Samfunnsutvikling og tekniske tjenester og en lavere vekst i ramma, så har det vist seg vanskelig for flere enheter og nå ramma. For å komme ned på rammen ble det jobbet frem ulike tiltak fra sektorene som hadde merforbruk. Nedenfor vises de tiltakene som er tatt inn, samt de tiltakene som administrasjonen ikke valgte å gå videre med i 2027. Tiltakene beskrives i eget vedlegg.

Tiltak	2027	2028	2029	2030
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett				
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett				
Valgte driftstiltak	**-36 144**	**-44 506**	**-51 634**	**-58 634**
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon				
Valgte tiltak				
Helse og Familie	**-10 261**	**-10 864**	**-10 992**	**-10 992**
Avhending av trygdepensjonatet	-1 155	-1 155	-1 155	-1 155
Avvikling av aktivitetsstua Bjugn helsesenter	-787	-787	-787	-787
Barnekooordinator	-512	-512	-512	-512
Mindre hjelpepersonell ved Ørland Legetjeneste	-666	-666	-666	-666
Nedtak grunnbemanning hjemmesykepleie	-1 218	-1 218	-1 218	-1 218
Nedtak grunnbemanning Oppfølgingstjenesten	-1 031	-1 031	-1 031	-1 031
Nedtak grunnbemanning sykehjem	-1 038	-1 038	-1 038	-1 038
Nedtak på ambulerende miljøarbeidstjenester på sommeren	-80	-80	-80	-80
Nedtak ved Helsestasjonen med jordmor 1,3 årsverk	-898	-1 091	-1 219	-1 219
Nedtak 0,2 årsverk grunnbemanning kjøkken	-154	-154	-154	-154
Nedtak 0,2 årsverk grunnbemanning renholdstjenesten	-160	-160	-160	-160
Nedtak 1 årsverk i familie og forebygging 2027	-653	-839	-839	-839
Reduksjon koordinerende enhet	-674	-898	-898	-898
Redusere ressurs på praktisk bistand (hjemmehjelp) med 1 årsverk 2026	-494	-494	-494	-494
Stengt på høytidsdager og 3 uker på sommer	-741	-741	-741	-741
Oppvekst og utdanning	**-9 736**	**-10 381**	**-10 381**	**-10 381**
Barnevern økt tiltak	2 000	2 000	2 000	2 000
Ikke vikar ved permisjon	-679	0	0	0
Redusert barnehagemyndighet	-101	-101	-101	-101
Redusert bemanning grunnskole	-3 510	-4 834	-4 834	-4 834
Reduserte vedtak spesialpedagogisk hjelp	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ta bort økt grunnbemanning 2027	-5 356	-5 356	-5 356	-5 356
Vikar ressurs barnehage kun for det som refunderes	-1 091	-1 091	-1 091	-1 091
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	**-3 498**	**-3 612**	**-3 612**	**-3 612**
Ansvar 461. Reduser vintervedlikeholdet - 700 000	-700	-700	-700	-700
Fjerne 50% stilling som rådgiver	-432	-432	-432	-432
Kommunal egenandel kanaler.	-100	-100	-100	-100
Miljørådgiver stilling	-379	-379	-379	-379
Reduksjon av én vakant 100 % stilling til 50 % stilling.	-349	-349	-349	-349
Redusere administrasjon fakturering - byggesak	-108	-108	-108	-108
Redusere administrasjon fakturering - oppmåling	-72	-72	-72	-72
Redusere administrasjon fakturering spredt avløp	-36	-36	-36	-36
Stenge basseng	-500	-500	-500	-500
Vakant 30 % stilling 2027 - 50 % stilling 2028-2030	-321	-535	-535	-535
461, Vedlikehold Gatelys - 100 000	-100	0	0	0
462- vedlikehold kommunale veier	-200	-200	-200	-200
462-ekstrahjelp	-201	-201	-201	-201
Kultur og Idrett	**-648**	**-648**	**-648**	**-648**

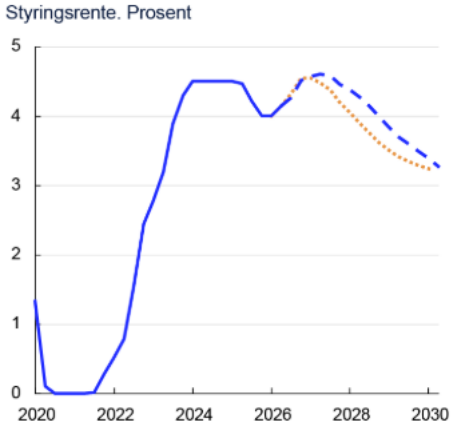
Redusere Fritidsklubbaktivitet på Brekstad.	-247	-247	-247	-247
Redusering av kommunikasjonsressurs	-401	-401	-401	-401
Finans	**-12 000**	**-19 000**	**-26 000**	**-33 000**
Eiendomsskatt 2027	-12 000	-19 000	-26 000	-33 000

Enhetsvise budsjett 2027

	Justert budsjett 2026	Budsjett 2027
Ørland kommune	**0**	**0**
Økonomi og virksomhetsstyring	**78 146**	**77 109**
00 Politisk	7 248	7 826
10 Rådmann	2 609	2 515
11 HR og virksomhetsstyring	28 546	28 774
12 Dokumentforvaltning	7 629	6 793
13 Beredskap	1 610	1 555
14 Økonomi	7 980	7 749
15 Kultur	8 493	8 493
16 NAV	14 029	13 405
Oppvekst og utdanning	**326 718**	**334 471**
20 Administrasjon oppvekst og utdanning	2 015	2 074
22 Skole	152 647	155 630
23 Barnehage	129 566	131 515
25 Barnevern	42 490	45 252
Helse og Familie	**353 570**	**368 886**
30 Administrasjon Helse og familie	27 206	26 769
31 Sykehjem og heldøgns omsorg	75 089	77 543
32 Hjemmetjenesten	97 730	104 206
33 Oppfølgingstjenesten	96 789	98 648
34 Familiehelse	56 756	61 719
35 Forvaltning og administrasjon	0	0
36 DMS	0	0
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	**64 576**	**57 118**
40 Administrasjon samfunnsutvikling	1 718	1 850
41 Plan, forvaltning og landbruk	14 314	14 028
42 Samfunnsutvikling	3 522	3 434
43 Vannforsyning	-27 193	-34 821
45 Avløp	-5 578	-6 863
46 Kommunalteknikk	16 530	16 092
47 Fosen brann og redningstjeneste	16 602	16 607
50 Forvaltning og drift eiendom	44 661	46 791
Kultur og Idrett	**16 006**	**16 000**
60 Kultur og Idrett	16 006	16 000
Finans	**-839 016**	**-853 584**
70 Renter	53 552	76 452
71 Avdrag	63 800	71 000
72 Avskrivninger	-15 290	-22 380
80 Skatt og rammetilskudd	-947 826	-998 847
90 Premieavvik og avsetninger av mindreforbruk	6 748	20 191

Renter

På møtet 23. september kom Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet frem til at det er behov for en noe strammere pengepolitikk for å få prisveksten ned til målet innen rimelig tid. Komiteen besluttet enstemmig å sette styringsrenten opp fra 4,25 til 4,50 prosent.

Begrunnelse for rentebeslutningen gjengir begrunnelsen for rentebeslutningen som Komiteen for pengepolitikk og finansiell stabilitet fattet på møtet 23. september 2026. De øvrige delene av denne rapporten danner grunnlaget for vurderingene. Et sammendrag av diskusjonene som ledet frem til rentebeslutningen publiseres samtidig med rentebeslutningen på Norges Banks nettsider.

Norges Bank har fått i oppgave å sikre lav og stabil inflasjon. Målet er en prisvekst som over tid er nær 2 prosent. Samtidig skal vi bidra til at flest mulig er i jobb og til en stabil økonomisk utvikling.

Prisveksten har ligget over målet i flere år. Kapasitetsutnyttingen i norsk økonomi har avtatt og synes nå å være litt under et normalt nivå. På rentemøtet i juni var komiteens vurdering at det trolig ville bli behov for å sette renten videre opp på et av de nærmeste rentemøtene. Siden juni har komiteen merket seg følgende:

- Veksten i konsumprisindeksen (KPI) har vært høyere enn anslått, mens den underliggende prisveksten, målt ved KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE), har avtatt og vært lavere enn ventet. Konflikten i Midtøsten bidrar fortsatt til usikkerhet om prisutsiktene, og siden juni har prisene på olje og gass og flere andre råvarer steget. Samtidig vil en sterkere krone bidra til å dempe prisveksten på varer vi kjøper fra utlandet. Markedsrentene har steget både ute og hjemme. Lønnsveksten ser ut til å bli lavere i år enn i fjor og om lag som anslått i juni.
- Aktiviteten i fastlandsøkonomien har økt om lag som ventet. Sysselsettingen har steget videre, mens arbeidsledigheten har endret seg lite de siste månedene. På den annen side er det færre bedrifter i vårt regionale nettverk som melder om kapasitetsproblemer og knapphet på arbeidskraft. Samlet synes kapasitetsutnyttingen i norsk økonomi å avta litt mindre enn anslått i juni.

Komiteen er opptatt av at prisveksten fortsatt er klart over målet. Den underliggende prisveksten har vært lavere enn ventet, men inflasjonsutsiktene noe frem i tid synes ikke å være vesentlig endret. Den sterke veksten i bedriftenes kostnader de siste årene vil trolig bidra til å holde prisveksten oppe fremover. Høy prisvekst over tid kan føre til at bedrifter og husholdninger begynner å planlegge for at prisveksten holder seg høy. Da kan prisveksten bli mer seiglivet og vanskeligere å få ned igjen. Komiteen ønsker ikke å bremse økonomien mer enn nødvendig, men mener det er behov for en noe strammere pengepolitikk for å få prisveksten ned til målet innen rimelig tid.

Komiteen besluttet å sette styringsrenten opp fra 4,25 til 4,50 prosent. Slik komiteen vurderer utsiktene, vil det trolig være behov for å holde renten oppe en tid fremover. Komiteen er forberedt på å sette renten videre opp dersom inflasjonsutsiktene skulle tilsi det.

Dersom utsiktene for økonomien endrer seg, vil også renteutsiktene endres. Komiteen vil være særlig oppmerksom på tegn til at prisveksten vil holde seg oppe lenger enn anslått. Skulle for eksempel de internasjonale prisimpulsene bli sterkere enn det som nå legges til grunn, kan det bli behov for en høyere rente for å få prisveksten ned til målet innen rimelig tid. Skulle inflasjonstallene de siste

månedene vise seg å være starten på en raskere nedgang i prisveksten eller arbeidsmarkedet utvikle seg svakere enn anslått, vil renten kunne bli lavere enn vi nå ser for oss.

I prognosene ligger styringsrenten nær dagens nivå i en periode fremover, før den etter hvert avtar noe. Den nye prognosen for styringsrenten indikerer en rente som holdes oppe noe lenger enn i prognosen fra juni. Med en slik renteutvikling anslås prisveksten å avta fra neste år og komme ned til 2 prosent i 2029. Økonomien er ventet å kjøle seg noe videre ned, og den registrerte arbeidsledigheten anslås å øke noe, til litt over nivåene den var i perioden før pandemien.

Forventet budsjettrente 2026-2028,Norges Bank (per september 2025):			
År	**Forventet 3 mnd. Nibor**	**Tillegg**	**Forventet rente**
2027	4,90	0,60	5,50
2028	4,50	0,60	5,10
2029	4,00	0,60	4,60

Kommunalbanken har utarbeidet et anslag på renteutviklingen basert på å bruke Norges Banks egne anslag på utvikling i 3 mnd. Nibor framover. Dette er tall som er gjengitt i siste pengepolitiske rapport, og som baserer seg på hvordan Norges Bank per september ser for seg reduksjon i styringsrenten i årene framover. Norges Bank legger til grunn et Nibor-påslag over styringsrenten på 0,3 prosentpoeng.

Gjeldsutvikling

	2026	2027
Lån 1/1	2 129 839	2 115 816
Avdrag	71 023	71 000
Avdrag startlån	8 000	8 000
Nye lån	65 000	59 000
Lån 31/12	2 115 816	2 095 816

Inndelingstilskudd

Kommuner som slår seg sammen, mottar et inndelingstilskudd når den nye kommunen formelt trer i kraft. Inndelingstilskuddet gir full kompensasjon for tap av basistilskudd og netto nedgang i distriktstilskudd som følge av sammenslåingen. Inndelingstilskuddet blir beregnet ut fra inntektssystemet det året sammenslåingen trer i kraft. Den nye kommunen mottar fullt inndelingstilskudd i 15 år etter sammenslåingen (2035), før det deretter trappes ned over fem år. Det må legges en plan for hvordan man ønsker å bygge opp en reserve/ buffer for å kunne gjennomføre denne reduksjonen i inntektene

Differensiert arbeidsgiveravgift

Nye EØS-regler for regional statsstøtte trer i kraft 1. januar 2022. Norge fikk gjennom ESA sitt vedtak 17. desember 2021 godkjent en videreføring av dagens ordning. Det medfører at det blir en sats for gamle Ørland kommune og en annen og lavere sats for gamle Bjugn kommune. Bakgrunnen for ordningen er et av de viktigste distriktspolitiske virkemidlene i Norge. Ordningen virker målrettet ved å stimulere sysselsetting i distriktene, noe som motvirker eller begrenser befolkningsnedgang i områder med særskilte utfordringer. Forslaget til DA-ordning for 2022 innebærer mindre justeringer i satsene for arbeidsgiveravgift for noen kommuner som følge av at behovet for støtte har endret seg. Ordningen varer ut 2027.

Økonomiske måltall

Kommunen har tre rene økonomiske måltall pluss ett måltall koblet opp mot vedlikehold av eiendom:

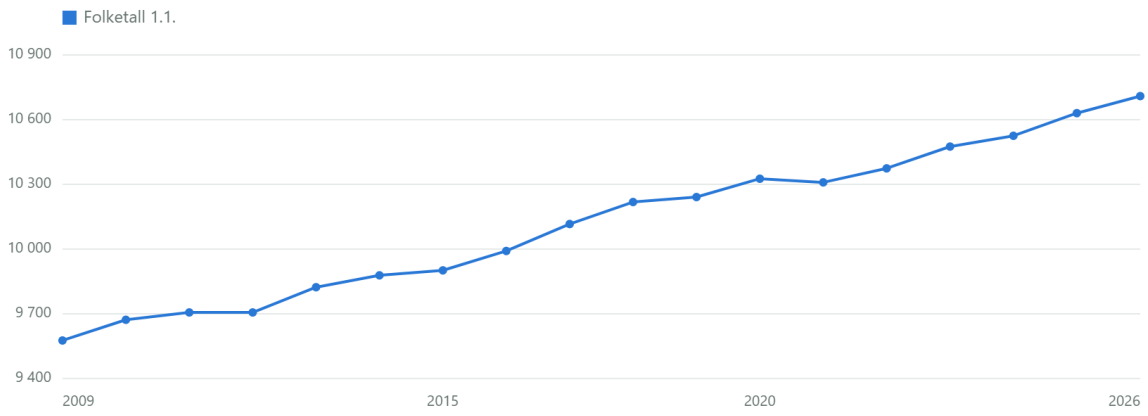
1. Driftsresultat: Netto driftsresultat på minst 1,75% av driftsinntektene
2. Disposisjonsfond: Fritt disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter på minimum 5,0%. Det opprettes et rentefond som skal være mellom 1 og 2% av renteutsatt langsiktig gjeld.
3. Låneopptak: Nye låneopptak skal ligge på maksimalt 35% av avdragsbeløpet det enkelte år i planperioden. Lån til vann, avløp og tomteopparbeidelser kommer i tillegg.
4. Eiendomsvedlikehold: Det er et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioritert eiendom på kr 200/m2 innen budsjettåret 2023. Det er et mål at FDV-budsjett for bygg benyttet til kommunal virksomhet skal trappes opp til kr 900/m2 i perioden fram til 2026.

Bakgrunnen for innføringen av måltall er gjennomgang i NOUen, som var utgangspunktet for ny kommunelov. Vi har sakset følgende fra NOUen:

Forslaget innebærer at det lokalt må foretas nærmere vurderinger av hvilke måltall det er naturlig å legge til grunn for egen kommune. Valg av måltall og nivået på disse vil måtte være ulikt. Dette må vurderes individuelt ut fra situasjonen kommunen er i, økonomiske utsikter og lokale prioriteringer. Utvalgets forslag krever ikke at de finansielle måltallene skal være bindende for økonomiplanen og årsbudsjettene. Ambisjonen til den enkelte kommune bør like fullt være at de finansielle måltallene etter hvert blir mer førende for de lokalpolitiske beslutningene, slik at den økonomiske handleevnen kan styrkes over tid. Finansielle måltall kan således være et grunnlag for kommuner til å etablere en lokal økonomisk politikk, der måltallene også blir lokale handlingsregler for økonomistyringen.

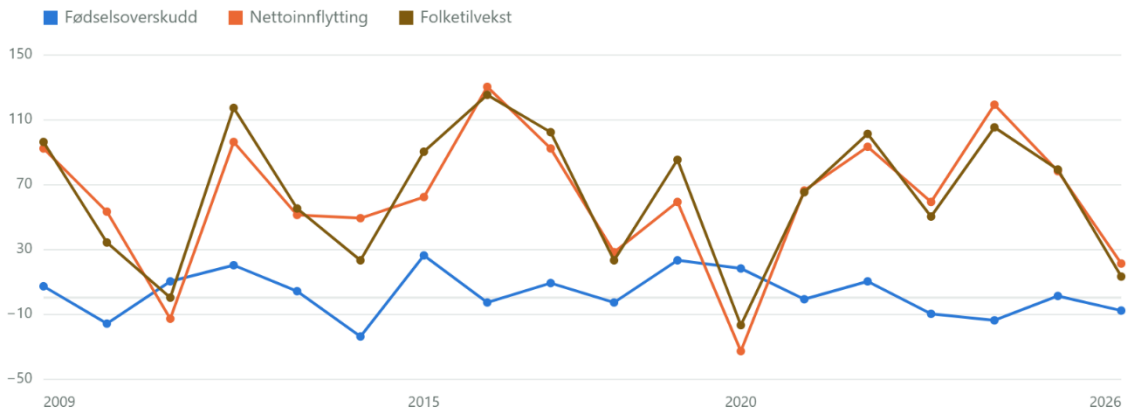
Demografi

Ørland kommune har gjennomgått betydelige demografiske endringer de siste tiårene, samtidig som antall innbyggere har hatt en stabil vekst siden 2009. I perioden fra 2009 til 2024 har befolkningen i Ørland kommune økt med nesten 10 prosent. Denne veksten er i stor grad knyttet til Ørland flystasjon, som etter vedtak om kampflybasen har tiltrukket militært personell og deres familier.

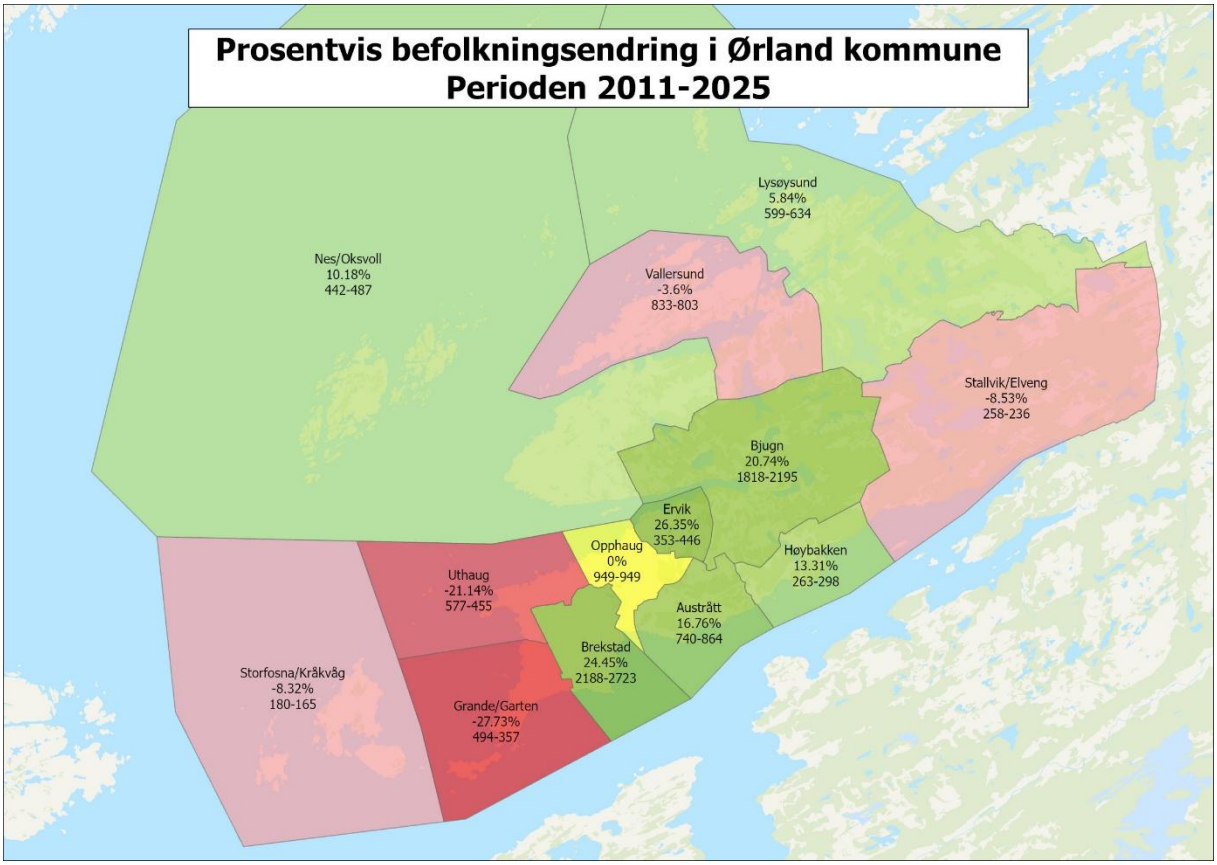
Figur: Befolkningsutvikling i Ørland kommune. SSB tabell 07459

Drivkraften bak befolkningsutviklingen i Ørland kommune er knyttet til netto innflytting, som beskriver inn- og utflytting internt i Norge. Innvandring utgjør også en jevn positiv tilstrømming. Fødselsoverskudd utgjør ikke en stor del av befolkningsutviklingen.

Figur: Folketilvekst fordelt på nettoinnflytting og fødselsoverskudd. Hentet fra Folketall og endringer i Trøndelag i tall (trondelagitall.no)

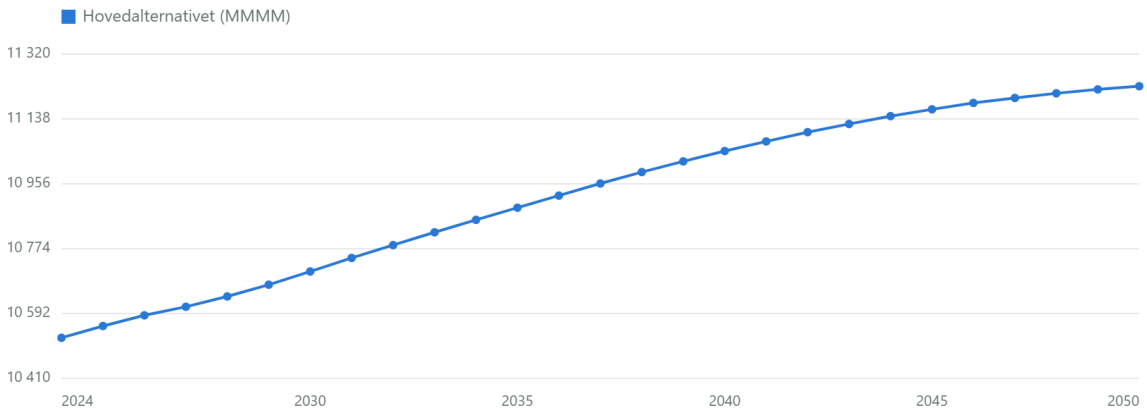
Befolkningsutviklingen varierer mellom de ulike delene av kommunen. Kartet nedenfor viser prosentvis befolkningsendring i perioden 2011-2025, fordelt på 13 hovedkretser.

Figur: Kart som viser prosentvis befolkningsendring for hovedkretsene i Ørland kommune. SSB tabell 04317

Befolkningsendringene internt i kommunen er preget av en tydelig sentralisering langs aksen mellom Bjugn og Brekstad. Denne sentraliseringen har forsterket seg i perioden etter vedtaket om kampflybasen og etableringen av støysoner rundt den. Samtidig ser vi også at andre grender viser positiv befolkningsutvikling. I kontrast til dette har Uthaug og Grande/Garten opplevd en kraftig nedgang i befolkningstallet, noe som i stor grad skyldes fraflytting fra rød støysone rundt kampflybasen.

For å forstå hvordan befolkningsutviklingen kan komme til å se ut i fremtiden, benytter vi oss av prognoser. Hvert andre år utarbeider SSB regionale befolkningsframskrivinger som presenterer ulike prognoser for befolkningsutviklingen i fylker og kommuner. På kommunenivå tilbyr SSB ni ulike prognosealternativer, basert på hovedfaktorene "netto innvandring", "netto innflytting", "fruktbarhet" og "forventet levealder". Nedenfor ser vi tre prognoser basert på scenarioer med lav, middels og høy nasjonal vekst. Scenarioet hvor alle faktorene er satt til «medium» er SSBs hovedalternativ. Tallene fra SSB tar i større grad hensyn til lokale forhold de første årene, for så å legge generelle betraktninger til grunn lenger ut i tid.

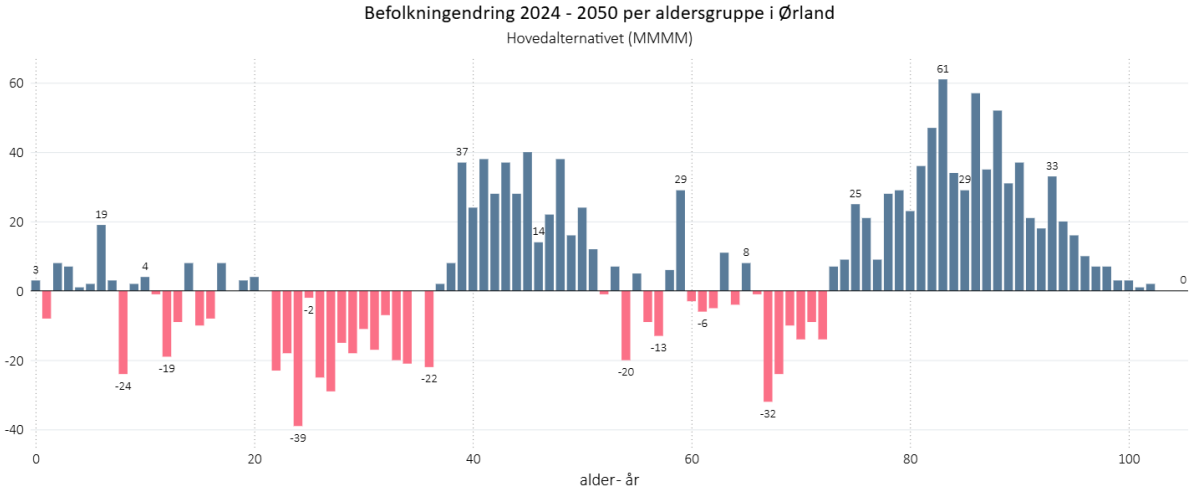
Figur: Diagram som viser historisk befolkningsutvikling og befolkningsframskrivinger for Ørland kommune. Hentet fra Befolkningsprognoser | Trøndelag i tall (trondelagitall.no)

SSBs hovedalternativ viser at Ørland forventes å ha en moderat befolkningsvekst på omtrent

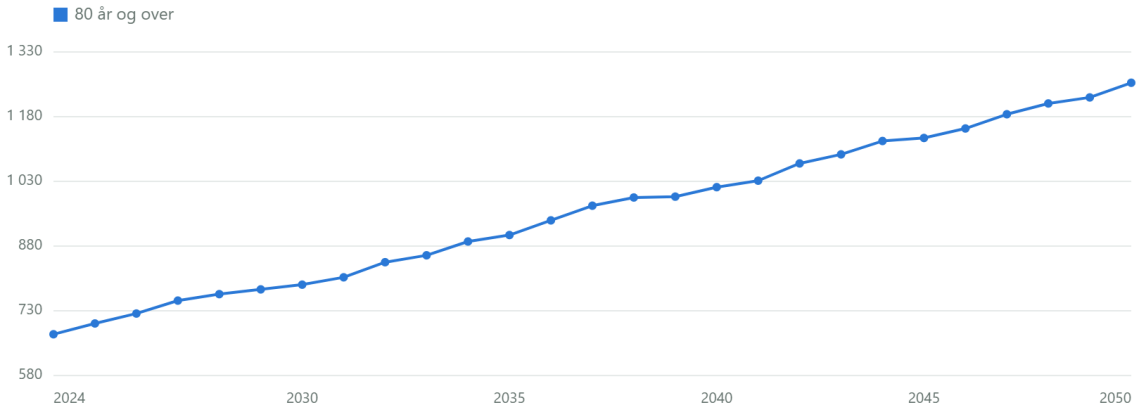
- 4,4 % (465 flere innbyggere) innen 2038
- 6,7 % (706 flere innbyggere) innen 2050

Basert på historisk utvikling ligger imidlertid Ørland kommune nærmere prognosen for høy nasjonal vekst. Det kan derfor være hensiktsmessig å ta utgangspunkt i denne prognosen i fremtidig boligbehovsplanlegging. SSBs prognoser for høy nasjonal vekst viser her en gjennomsnittlig årlig befolkningsvekst på 0,68 % fram mot 2038, noe som tilsvarer 1043 nye innbyggere.

Et annet framtidstrekk er at andel eldre forventes å øke betydelig framover. I år 2038 ser en betydelig økning av andel personer over 65 år, samt en økning av aldersgruppen 38-50 år. De øvrige aldersgruppene forventes til 2038 å ha en stabil eller fallende befolkningsutvikling. Fødselsratene i Norge generelt har vært synkende. Dersom fødselsratene forblir lave, vil andelen barn sannsynligvis reduseres, med mindre tilflytting eller innvandring kompenserer for dette. Samtidig opplever Ørland kommune tilflytting av unge familier, som i hovedsak skyldes jobbmuligheter knyttet til Ørland hovedflystasjon og andre lokale næringer.

Figur: Diagrammet viser befolkningsframskrivinger etter alder for Ørland kommune. Hentet fra https://trondelagitall.no/statistikk/befolkningsprognoser

Figur: Diagrammet viser befolkningsframskrivinger for eldre (80+ år) for Ørland kommune. Hentet fra https://trondelagitall.no/statistikk/befolkningsprognoser

Kvaliteter i Ørland

Ørland kommune - Mellom himmel og hav og alle mulighetene imellom

Ørland skal være et godt sted å bo, leve, arbeide og utvikle seg. Bostedsattraktivitet blir stadig viktigere, både for å tiltrekke oss nye innbyggere og nødvendig arbeidskraft, og for at de som allerede bor her skal ønske å bli. Derfor må vi ta vare på, utvikle og synliggjøre kvalitetene som gjør Ørland til et attraktivt lokalsamfunn.

Ørlands styrke ligger i menneskene, kulturen, naturen og de mange mulighetene som finnes her. Vi skal være et lokalsamfunn der vi snakker sammen, skaper livsglede og utvikler mangfold, bygget på verdiene våre om å være tillitsskapende og bærekraftig.

Vi har en unik kombinasjon av kultur og historie, natur og friluftsliv, idrett og frivillighet, flystasjon, handel og service, landbruk, havbruk og industri. Samtidig har vi korte avstander, gode møteplasser og nærhet mellom mennesker, tjenester, arbeid og fritid. Dette er kvaliteter vi må bygge videre på når vi skal skape framtidens Ørland.

Bo i Ørland – nært, trygt og godt

Ørland skal være et attraktivt sted å bo gjennom hele livet. Et variert botilbud, gode oppvekstmiljø, trygge lokalsamfunn og nærhet til tjenester, natur, kultur og fritidsaktiviteter er viktige kvaliteter. Vi skal utvikle lokalsamfunn der mennesker opplever tilhørighet og har mulighet til å delta, bidra og trives. Samtidig gjør gode transportmuligheter Ørland tilgjengelig og nært.

Opplev Ørland – natur, kultur og fellesskap

Ørland byr på sterke natur- og kulturopplevelser, levende lokalsamfunn og en historie som gir oss identitet. Kysten, kulturlivet, frivilligheten, idretten og møteplassene våre gir livskvalitet både for innbyggere og besøkende.

Jobb i Ørland – muligheter, kompetanse og verdiskaping

Ørland skal være attraktivt for arbeid, kompetanse og verdiskaping. Et variert næringsliv, flystasjonen og sterke miljøer innen blant annet handel, service, landbruk, industri og blå sektor gir gode muligheter for utvikling. Videregående opplæring og et regionalt studiesenter gir muligheter for utdanning og kompetanseutvikling lokalt og er viktig for å møte framtidens kompetansebehov. Skal vi lykkes med å rekruttere arbeidskraft, må vi samtidig lykkes med å gjøre Ørland til et sted der mennesker ønsker å etablere seg og bli boende.

Overordnet internkontroll

Ørland kommune skal ha en helhetlig og risikobasert internkontroll som bidrar til god styring, kvalitet i tjenestene, effektiv ressursbruk og etterlevelse av lover og forskrifter. Internkontrollen er en integrert del av kommunens virksomhetsstyring og skal bidra til å forebygge feil, identifisere risiko og sikre kontinuerlig læring og forbedring.

Kommunedirektøren har etter kommuneloven § 25-1 det overordnede ansvaret for internkontrollen. Ørland kommunes arbeid bygger på KS' prinsipper for «Orden i eget hus», der internkontrollen skal være systematisk, risikobasert og tilpasset virksomhetens egenart og risikoforhold. Kommunens eget styringssystem legger samtidig vekt på balansen mellom tillit og kontroll og at tiltak skal settes inn der risikoen er størst.

I 2027 skal internkontrollen videreutvikles som et aktivt verktøy for ledelse og forbedring. Det innebærer særlig:

- sterkere sammenheng mellom mål, risiko, økonomi, kvalitet og tiltak
- mer systematisk bruk av risikoanalyser i styring og prioritering
- bedre og mer enhetlig bruk av Compilo for avvik, prosedyrer og forbedringsarbeid
- bruk av avvik og tilsyn som grunnlag for læring og forbedring
- tydeligere lederansvar og systematisk oppfølging gjennom måneds-, tertial- og årsrapportering.

Økonomi og prognoser, sykefravær, bemanning, overtid og innleie, avvik, restanser og tilsyn skal inngå i den løpende styringsinformasjonen. Dette skal gi tidligere varsling om uønsket utvikling og bedre grunnlag for korrigerende tiltak.

Mål og prioriteringer for 2027:
Ørland kommune skal ha en internkontroll som bidrar til orden i eget hus, tidlig identifisering av risiko og avvik, kontinuerlig forbedring og bærekraftig ressursbruk.

Internkontrollmomenter som;

- økonomi med prognoser
- sykefraværsrapport og analyse
- avviksoversikt
- restanseliste
- tilsyns oversikt
- antall årsverk
- kostnader overtid
- kostnader innleie

Dette er punkter som tas med i skjema for internkontroll, månedsrapportering, tertialrapport og i årsrapport.
Tertialrapportering går fra enhetsleder til kommunalsjef og fra kommunedirektøren til kommunestyret.

Sykefravær og nærværsarbeid *(ressursgruppen HMS)*

Ørland kommune skal videreutvikle arbeidet med sykefravær fra primær oppfølging av fravær til et mer systematisk og forebyggende nærværs- og arbeidsmiljøarbeid. Kommunens analyse av sykefraværet 2020–2025 viser at fraværet må forstås i sammenheng med organisatoriske forhold, arbeidsmiljø, ledelse og kvaliteten på sykefraværsoppfølgingen.

Ressursgruppe HMS skal støtte enheter med høyt eller økende sykefravær gjennom analyse, prosessveiledning og utvikling av målrettede tiltak. Arbeidet skal være risikobasert og ta utgangspunkt i blant annet sykefraværsutvikling, arbeidsmiljø, bemanning, avvik, risikovurderinger og andre relevante styringsdata.

Ressursgruppen skal bidra til:

- systematisk analyse av årsaker og risikofaktorer på arbeidsplassnivå
- utvikling og oppfølging av målrettede tiltak
- enhetlig og tidlig sykefraværsoppfølging med vekt på arbeidsevne og tilrettelegging
- styrking av lederkompetanse og lokalt partssamarbeid
- kompetanseoverføring slik at leder og LTV-gruppen selv kan videreføre forbedringsarbeidet.

Gruppen koordineres av HR/personal og består av relevante fagressurser fra HR, BHT, NAV Arbeidslivssenter og NAV lokalt. Leder, tillitsvalgt og verneombud skal involveres aktivt når ressursgruppen bistår en enhet**.** BHT og NAV benyttes ut fra problemstilling og behov.

Erfaringer, resultater og utvikling rapporteres systematisk til AMU og brukes som grunnlag for videre prioritering av kommunens HMS- og nærværsarbeid.

Mål og prioriteringer for 2027:

Ressursgruppen skal bidra til at enheter med særskilte utfordringer går fra fraværstall til analyse, fra analyse til målrettede tiltak og fra tiltak til dokumentert læring og forbedring.

Leder har ansvaret → LTV eier den lokale prosessen → ressursgruppen bistår med analyse og metode → BHT tilfører arbeidsmiljøfaglig kompetanse → NAV tilfører IA-/virkemiddelkompetanse → AMU følger utviklingen.

Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

Ørland kommune skal ha et systematisk, forebyggende og kunnskapsbasert HMS-arbeid som bidrar til trygge og helsefremmende arbeidsplasser, økt nærvær og gode tjenester. HMS-arbeidet skal være en integrert del av kommunens ledelse, virksomhetsstyring og internkontroll, i tråd med arbeidsmiljølovgivningen og kommunens styringsdokumenter.

I 2027 prioriteres risikobasert og forebyggende HMS-arbeid, med særlig oppmerksomhet på psykososialt og organisatorisk arbeidsmiljø, emosjonelle belastninger, vold og trusler samt systematisk nærværs- og sykefraværsarbeid. Risikovurderinger, avvik, sykefravær og medarbeiderdialog skal brukes aktivt som grunnlag for forbedring og prioritering av tiltak.

Ledere har ansvar for HMS innenfor eget område, mens medarbeidere, verneombud og tillitsvalgte skal sikres reell medvirkning. AMU og LTV-gruppene skal være sentrale arenaer for systematisk oppfølging og forbedringsarbeid.

Bedriftshelsetjenesten skal brukes målrettet og forebyggende, særlig i kartlegging, risikovurdering, utvikling av tiltak og oppfølging av områder med arbeidsmiljørisiko. BHT skal være en integrert faglig støtte i HMS-arbeidet.

Mål og prioriteringer for 2027:

Ørland kommune skal gjennom systematisk HMS-arbeid, godt partsamarbeid og målrettet bruk av BHT utvikle trygge og helsefremmende arbeidsplasser som fremmer nærvær, mestring og gode tjenester.

Digitalisering og bredbåndsatsning

Digitalisering skal bidra til at Ørland kommune kan levere bedre og mer sammenhengende tjenester, frigjøre arbeidstid og utnytte kommunens ressurser bedre. Digital transformasjon handler derfor ikke først og fremst om å innføre ny teknologi, men om å utvikle arbeidsprosesser, organisering og kompetanse slik at teknologien gir reell verdi for innbyggere, ansatte og kommunen som helhet.

Arbeidet skal ta utgangspunkt i Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030, der bedre sammenhengende tjenester, kunstig intelligens, datadeling, digital kompetanse, personvern og digital sikkerhet er sentrale innsatsområder. Strategien legger særlig vekt på at digitalisering skal bidra til avbyråkratisering og gjøre det mulig for fagpersoner å bruke mer av sin kompetanse på tjenester til innbyggerne.

I 2027 vil Ørland kommune prioritere:

- forenkling og digitalisering av arbeidsprosesser, med mål om redusert manuelt arbeid og bedre ressursutnyttelse
- trygg og ansvarlig bruk av kunstig intelligens, herunder utprøving av KI og KI-agenter der dette kan gi dokumenterte kvalitets- eller effektiviseringsgevinster
- kompetanseutvikling slik at ledere og medarbeidere kan ta i bruk digitale løsninger og KI på en trygg og hensiktsmessig måte
- informasjonssikkerhet og personvern som grunnleggende forutsetninger for digital utvikling
- økt bruk av data og styringsinformasjon som grunnlag for tjenesteutvikling og bedre beslutninger
- aktiv deltakelse i Digi Fosen og DigiTrøndelag, slik at Ørland kan utvikle, teste og ta i bruk løsninger i samarbeid med andre kommuner. Digi Fosen er etablert nettopp for å samordne og fremme Fosen-kommunenes behov og interesser innen digitalisering.

Gjennom DigiTrøndelag vil kommunen delta i regional kompetanseutvikling, erfaringsdeling og utprøving av nye løsninger. Det foreslåtte prosjektet Trøndelag kommunale AI-allianse skal etablere et regionalt samarbeid der kommunene kan utforske, teste og ta i bruk KI-agenter på en trygg, koordinert og praktisk nyttig måte, med krav til personvern, informasjonssikkerhet og ansvarlig bruk av KI.

Mål og prioriteringer for 2027:

- Ørland kommune skal bruke digitalisering og kunstig intelligens til å forenkle arbeidsprosesser, frigjøre arbeidstid og forbedre tjenestene, samtidig som informasjonssikkerhet, personvern, inkludering og ansvarlig teknologiutvikling ivaretas.
- Nye digitale løsninger skal som hovedregel følges av konkrete mål for gevinstrealisering, eksempelvis spart arbeidstid, redusert ressursbruk, bedre kvalitet eller bedre brukeropplevelse.

Økonomiske forutsetninger

- Renteutvikling i hht Norges Bank
- Avdrag er lagt på minimumsavdrag
- Det er lagt inn eiendomsskatt for hele kommunen fra 2027 med 1 promille for bolig og fritidsboliger og energianlegg og næringseiendom med 7 promille.
- Det er benyttet inntektsanslag fra statsbudsjettet for 2027 og KS sin beregningsmodell.
- Havbruksfondet er redusert ut ifra årets tildeling i det tildelingen er høy med år det auksjoneres ut konsesjoner. Denne auksjonen skjer annet hvert år og det var auksjon i 2026. Inntekten reduseres derfor med kr 7 mill. i forhold til 2026
- Det er lagt inn produksjonsavgift fra vindmøller ut ifra oppgitt sats og produksjon i 2023.
- Ingen vesentlige endringer i fordelingen mellom enhetene, men en større andel går nå til sektoren Helse og familie for å opprettholde tjenestene.

Klima og miljø

Klima

Kommunestyret i Ørland vedtok ny kommuneplanens samfunnsdel i januar 2023 (sak 23/004). I denne ble «Ørland 2034 er klimanøytral» valgt som overordnet prinsipp. For å få til bærekraftig utvikling og bidra til å nå internasjonale og nasjonale mål må man være bevisst den sterke sammenhengen mellom naturens tilstand og samfunnets sårbarhet for klimaendringer. Tiltak for klimatilpasning, utslippsreduksjoner og natur må sees i sammenheng.

Klima- og miljødepartementet har vedtatt 24 mål for miljøet fordelt på seks hovedområder. Klima, forurensning og naturmangfold er tre av disse områdene. De nasjonale klima- og miljømålene forteller hva Norge ønsker å oppnå innenfor hvert område, og hva som er ønsket tilstand for miljøet i Norge. De mest sentrale nasjonale målene for klima er:

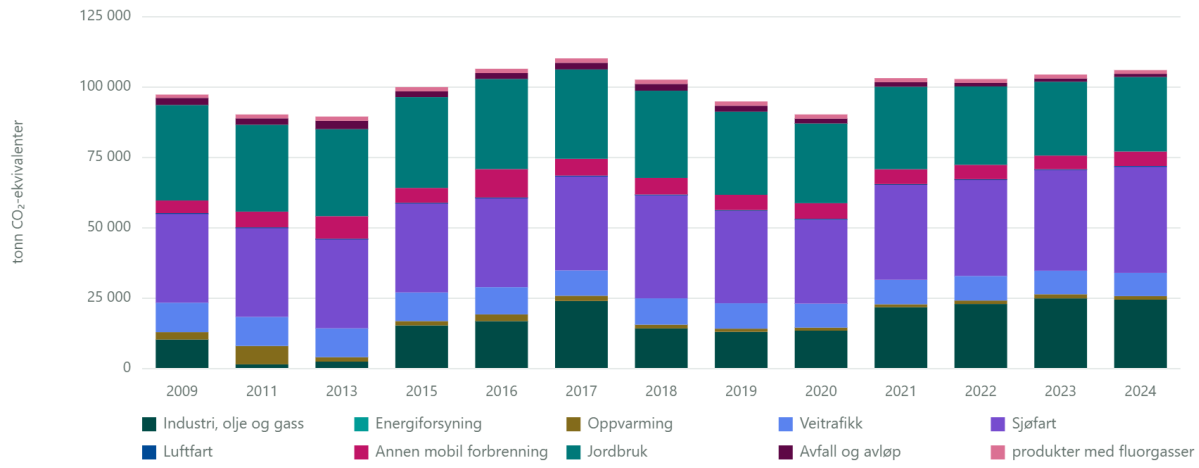
- Redusere klimagassutslippene med 55 % innen 2030 sammenliknet med utslippsnivået i 1990 (klimaloven)
- Redusere klimagassutslippene i 2035 med minst 70-75 % sammenliknet med utslippsnivået i 1990 (klimaloven)
- Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050, noe som blant annet innebærer at klimagassutslippene skal reduseres i størrelsesordenen 90-95 % sammenlignet med utslippsnivået i 1990 (klimaloven)
- Innen 2030 skal Norge være klimanøytralt
- Utslippene i ikke-kvotepliktig sektor (transport, bygg, jordbruk og avfall) skal reduseres med 45 % innen 2030, sammenlignet med 2005-nivå
- Samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringene

I tillegg til tallfestede mål for klimaarbeidet er det også satt mål om klimatilpasning av samfunnet. Manglende tilpasning til et endret klima medfører økonomiske utfordringer knyttet til de tre risikokategoriene fysisk risiko (kostnader knyttet til konsekvenser av eksempelvis flom, skred og havnivåstigning), ansvarsrisiko (erstatningskostnader som følge av forannevnte konsekvenser) og overgangsrisiko (økte kostnader eller verditap grunnet planlegging og investeringer som ikke er tilstrekkelig framtidsrettet).

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning tar utgangspunkt i ovennevnte klimamål og legger konkrete føringer for kommunens arbeid. I rollen som samfunnsutvikler, myndighetsutøver, tjenesteyter, innkjøper, eier og drifter har kommunen stor påvirkningskraft når det kommer til arbeidet med klimatilpasning og klimagassreduksjon.

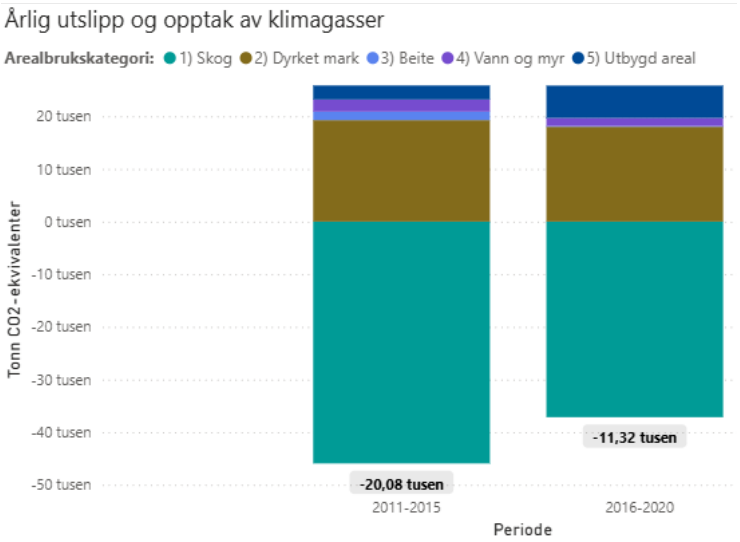
I samfunnsdelen legges det vekt på at Ørland skal gå foran, være innovativ og se hvordan klimanøytralitet kan oppnås i en distriktskommune. Det er videre trukket fram at kompetansen i hele organisasjonen skal økes slik at det kan stilles ambisiøse klimakrav og tas i bruk klimagassreduserende løsninger i alle ledd av kommunens virksomhet. Gjennom formidling, kompetanseheving og forpliktende samarbeid skal kommunen være en motivator for grønn omstilling blant innbyggere, nasjonale og regionale myndigheter, Forsvaret, samt næringsliv og andre lokale aktører.

Operasjonalisering og konkretisering av målene og strategiene fra samfunnsdelen skal skje i klima- og miljøplanen. Det er forventet at Klima og miljøplanen vedtas i løpet av 4 kvartal 2026. I den medfølgende handlingsdelen til klima- og miljøplanen identifiseres og avklares hvilke tiltak og virkemidler som kan iverksettes og benyttes både for å redusere klimagassutslipp, og for å tilpasse samfunnet til et klima i endring. For å kunne arbeide mot å nå målet om klimanøytralitet i 2034 og bidra til at Norge blir et lavutslippssamfunn i 2050 må kommunen få på plass både budsjett og regnskap for klimagassutslipp. Klimabudsjett og -regnskap er sentrale som grunnlag for å kunne bestemme hvilke tiltak og virkemidler kommunen skal prioritere. I tillegg muliggjøres sammenligning av utslippene fra år til år slik at effekten av iverksatte tiltak kan vurderes.

Figur. Sektorfordelte utslipp per år fra Ørland kommune. Hentet fra https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-kommuner/?area=738&sector=-2

Utslippsoversikten i figuren over viser direkte, fysiske utslipp som skjer innenfor Ørland kommunes geografiske grense. Som en utpreget kyst- og distriktskommune er det naturlig at størsteparten av utslippene er knyttet til sjøfart og jordbruk. I tillegg medfører spredt bosetning behov for veitrafikk og de utslipp som det fører med seg. For å få et helhetlig bilde av klimagassutslippene i en kommune må også opptak av klimagasser tas med i klimaregnskapet. Figuren under viser fordelingen av utslipp og opptak av klimagasser fra sektoren «skog og annen arealbruk». Opptakene som kommer frem av denne figuren viser ikke alle opptak av klimagasser som foregår i Ørland kommune, opptak av karbon til marin vegetasjon, og havbunn er eksempelvis ikke inkludert i disse dataene. For å jobbe målrettet mot klimanøytralitetsmålet er det nødvendig med en samlet og oppdatert oversikt over alle utslipp og opptak av klimagasser i kommunen. Kommunedelplanen for klima og miljø skal inneholde en avgrensning av klimaregnskapets omfang. Videre vil utarbeidelse av klimabudsjett tydeliggjøre hvordan ulike fremtidige tiltak og budsjettvedtak påvirker det totale klimagassutslippet fra kommunen.

Figur. Utslipp og opptak av klimagasser for periodene 2011-2015 og 2016-2020 i Ørland kommune for sektoren "skog og annen arealbruk". Hentet fra https://www.miljodirektoratet.no/tjenester/klimagassutslipp-arealbruk-kommuner/?area=738&sector=-3

I vedtatt økonomiplan for 2026-2035 er det for klimaarbeidet i kommunen valgt å fokusere på to av samfunnsdelens strategier under klimanøytralitetsprinsippet, og arbeidet videreføres i neste budsjettår:

B. Øke kompetansen i hele organisasjonen slik at vi kan stille ambisiøse klimakrav og ta i bruk klimagassreduserende løsninger i kommunale tjenester og prosjekt.

D. Samarbeide med Forsvaret, nasjonale og regionale myndigheter, forskningssamfunn, næringsliv og andre lokale aktører om kutt i klimagassutslipp og andre tiltak for å nå kommunens mål om klimanøytralitet.

Når det kommer til kommunens arbeid med reduksjon av klimagassutslipp har det vært, og vil fortsette å være, fokus på tiltak som kildesorteringsordning i alle kommunale bygg, elektrifisering av kjøretøyparken og reduksjon av energiforbruk i kommunale bygg. Ny ordning for avfallshåndtering som øker sorteringsgraden er satt i verk på flere skoler og kommunale bygg. Elektrifisering av kjøretøyparken er et tiltak som vil redusere de direkte utslippene av klimagasser, og status for kommunen er i dag at 50 av 90 biler er fullelektriske. Det er besluttet at alle nye biler som anskaffes skal være med elektrisk drift. Når det kommer til energibruk i kommunale bygg er det satt et mål om å redusere energibruken med 0,5 GWh/år de kommende årene. Dette skal hovedsakelig skje ved bruk av energiøkonomiseringstiltak som varmepumper og styringssystem de første årene, for så å se på mulighet for produksjon av energi gjennom f.eks. solcelleanlegg.

For å se utviklingen i Ørlands klimagassutslipp og kunne vurdere virkningen av igangsatte tiltak presiseres det igjen at et klimagassregnskap kan være et godt verktøy. Per nå har kommunen god oversikt over direkte utslipp av klimagasser fra kommunens virksomhet. Vi har også god oversikt over indirekte utslipp knyttet til energiproduksjon. De indirekte utslippene knyttet til innkjøpte varer og tjenester er det vanskeligere å få oversikt over og beregne. Tall fra andre kommuner viser at 90 % av klimagassutslippene må anses som indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer og tjenester, og det er derfor essensielt å få oversikt over disse utslippene i Ørland også. Det er behov for gode styringsverktøy som inkluderer de indirekte utslippene for eksempel ved å hente data om innkjøpte varer og tjenester fra kommunens økonomisystem.

Miljø og naturmangfold

Nasjonale mål om bærekraftig utvikling, at forurensning ikke skal medføre skade på helse og miljø, at avfallsmengdene (inkludert massehåndtering) skal reduseres og materialgjenvinningen skal øke ligger til grunn for kommunens arbeid innenfor miljø. Kommuneplanens samfunnsdel legger også føringer for hvordan kommunen håndterer saker som omhandler miljøet, særlig er følgende strategier under målet «Ørland har et bærekraftig og mangfoldig næringsliv og arbeidsmarked i hele kommunen» viktige i denne sammenheng:

3B: Ivareta og begrense nedbygging, fragmentering og forurensning av viktige kultur- og naturlandskap, samt landbruks-, friluftslov- og reinbeiteområder

3C: Bevare naturmangfold og økosystemer gjennom kunnskaps- og kompetanseutvikling, forvaltning og formidling

Kommunens arbeid med forhindring og reduksjon av forsøpling, forurensning og -spredning skjer i all hovedsak gjennom myndighetsutøvelse, på de områdene hvor kommunen har delegert myndighet etter forurensningslovverket. Det presiseres likevel at oppfølging er krevende med bakgrunn i begrensende ressurser. Den tidligere nevnte klima- og miljøplanen vil for miljøfeltet inneholde en avklaring av aktuelle virkemidler kommunen kan ta i bruk for å begrense nedbygging, fragmentering og forurensning. I tillegg kan planens handlingsdel medføre en avklaring av hvilke tiltak kommunen selv kan iverksette.

For å nå målet som følger av EUs vanndirektiv om at alle vannforekomster skal ha god kjemisk og økologisk tilstand arbeider kommunen for å redusere forurensning og fysiske inngrep i bekker, elver, innsjøer og kystområder. I denne sammenheng er videreføring av samarbeidet i Nordre Fosen vannområde viktig. Spredt avløp og avrenning fra landbruk utgjør i dag størst påvirkning på Ørlands vannforekomster. Kommunens landbruksavdeling har økonomiske virkemidler for å forhindre og redusere forurensning fra landbruksavrenning. Arbeidet med opprydding i spredte avløp har kommunen blitt pålagt gjennom nasjonale føringer. Dette arbeidet er intensivert fra 2023/2024, og har i 2025 fått betydelig prioritet. Det er blant annet gjennomført tilsynsrunder på private avløpsanlegg i områdene Høybakken, Dunvika, Val - Sandnesvågen og Eidsvatnet med tilhørende sidevassdrag. Videre skal det gjennomføres tilsyn i områdene Gjøljavatnet, Litl-Gjøljavatnet og Oppheim fra høsten 2026. Det fysiske tilsynsarbeidet i disse områdene forventes ferdigstilt høsten 2027. Det er i 2025 også gjort vesentlige investeringer av feltutstyr for å effektivisere tilsynsprosessen. Arbeidet vil fortsatt kreve betydelig arbeidskapasitet i årene som kommer.

Når det kommer til naturmangfold i kommunen, er ovennevnte strategi 3C utgangspunktet for det løpende arbeidet med å ivareta og sikre den varierte naturen i kommunen. For å styrke dette arbeidet er det utarbeidet en kommunedelplan for naturmangfold som ble politisk vedtatt 24. april 2025.

Planen gir et oppdatert kunnskapsgrunnlag som skal brukes i utarbeidelsen av ny kommuneplanens arealdel (KPA), i saksbehandling av plan- og byggesaker, landbrukssaker og i politiske vurderinger som berører naturmangfold. Den skal også fungere som et styringsverktøy i areal- og samfunnsplanlegging.

Økonomi og virksomhetsstyring

Linjenavn	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Reg budsjett 2026	Budsjett 2027
Økonomi og virksomhetsstyring	85 676	79 216	78 146	77 109
00 Politisk	7 158	7 248	7 248	7 826
10 Rådmann	2 076	2 609	2 609	2 515
11 HR og virksomhetsstyring	27 116	29 616	28 546	28 774
12 Dokumentforvaltning	5 866	7 629	7 629	6 793
13 Beredskap	735	1 610	1 610	1 555
14 Økonomi	6 607	7 980	7 980	7 749
15 Kultur	22 262	8 493	8 493	8 493
16 NAV	13 856	14 029	14 029	13 405

Status og utfordringer

Økonomi og virksomhetsstyring ivaretar kommunens felles stab- og støttefunksjoner på vegne av kommunedirektøren. Området består av enhetene Økonomi og finans, Organisasjon og virksomhetsstyring, og Beredskap.

Hovedoppgaven er å gjøre tjenesteområdene bedre i stand til å løse sitt samfunnsoppdrag. Stab og støtte skal være en aktiv utviklingspartner for ledere og medarbeidere gjennom gode styringsdata, effektive arbeidsprosesser, relevant kompetanse og tilgjengelige fellestjenester.

Ørland kommune går inn i en periode med strammere økonomiske rammer, knappere tilgang på arbeidskraft og økende krav til omstilling. Kommunens eget utfordringsdokument peker på at utfordringen ikke bare er å balansere det enkelte budsjettår, men å sikre bærekraftige tjenester over tid.

Dette stiller nye krav til støttefunksjonene. Målet er ikke mest mulig administrasjon, men mest mulig verdi av administrasjonen**.** Standardisering, digitalisering og samarbeid skal redusere administrativt arbeid ute i tjenestene og frigjøre leder- og fagkapasitet til medarbeideroppfølging, fagutvikling og tjenesteproduksjon. Styrket administrativ støtte innen blant annet HR, økonomi, IKT, dokumentforvaltning, turnus og rapportering trekkes frem som et virkemiddel for å frigjøre ledertid.

Felles løsninger fremfor parallelle strukturer; En vesentlig del av budsjettet består av felleskostnader som betjener hele kommuneorganisasjonen. Dette omfatter blant annet digitale løsninger, lisenser, medlemskap og interkommunale samarbeidsordninger. Samling av fellesoppgaver skal bidra til sterkere fagmiljøer, standardiserte arbeidsprosesser, bedre internkontroll og mindre administrativ belastning på tjenesteområdene. Kostnadene synliggjøres dermed som administrasjonskostnader, selv om tjenestene og løsningene benyttes av hele organisasjonen.

Interkommunalt samarbeid skal brukes der dette gir økt kvalitet, redusert sårbarhet eller bedre ressursutnyttelse. Dette er særlig relevant innen IKT, digitalisering, anskaffelser, informasjonssikkerhet og andre kompetanseområder der en kommune på Ørlands størrelse vanskelig kan bygge sterke fagmiljøer alene.

Fokusområder for økonomi og virksomhetsstyring:

1. Økonomisk styring og omstilling
Styrke langsiktig økonomistyring, prognoser, analyser og beslutningsgrunnlag. Støtte tjenesteområdene i omstilling og bidra til at tiltak gir dokumenterte økonomiske og organisatoriske effekter.

2. Digital transformasjon og kunstig intelligens
Forenkle og standardisere arbeidsprosesser før nye digitale løsninger innføres. KI og automatisering skal tas i bruk der det kan frigjøre arbeidstid, forbedre kvalitet eller gi bedre tjenester.

3. Ledelse, kompetanse og arbeidskraft
Utvikle lederstøtten slik at ledere får mer tid til medarbeidere, fag- og tjenesteutvikling. Prioritere lederutvikling, sykefraværs- og nærværsarbeid, kompetanseutvikling, rekruttering og strategisk kompetanseplanlegging.

4. Virksomhetsstyring, kvalitet og internkontroll
Videreutvikle sammenhengen mellom mål, økonomi, kvalitet, risiko, avvik og rapportering. Styringsinformasjon skal brukes til tidlig å identifisere uønsket utvikling og sette inn korrigerende tiltak.

5. Sikkerhet og beredskap
Styrke kommunens evne til å forebygge og håndtere hendelser i fred, krise og krig. Digital sikkerhet og beredskap blir stadig viktigere for kommunal tjenesteproduksjon. Sikkerhetsovervåking, informasjonssikkerhet og personvern er identifisert som utviklingsområder for 2027.

6. Effektive fellestjenester og regionalt samarbeid
Vurdere hvilke administrative oppgaver som med fordel kan standardiseres, automatiseres eller løses i samarbeid med andre kommuner. Målet skal være robuste fagmiljøer, redusert sårbarhet og lavere samlet ressursbruk.

Overordnet mål for 2027

Økonomi og virksomhetsstyring skal være kommunens strategiske støtte- og utviklingsmiljø. Gjennom god styring, sterke fagmiljøer, effektive fellestjenester, digitalisering og samarbeid skal området frigjøre kapasitet og bidra til at Ørland kommune kan levere bærekraftige tjenester med riktig kvalitet også i framtiden.

Vi skal gjøre felles det som ikke trenger å gjøres flere steder.
Vi skal digitalisere og automatisere det som ikke trenger menneskelig kapasitet.
Vi skal frigjøre leder- og fagressurser til det som skaper verdi for innbyggerne.

Økonomi og finans

Enheten består av Fosen regnskap og økonomiavdelingen med 3 medarbeidere; controller, innkjøpsleder og økonomikonsulent. Disse ledes av økonomisjef.

Hovedansvarsområde er å bistå kommunedirektøren med utarbeidelse av budsjett og regnskap for Ørland kommune. I tillegg ha en aktiv rolle i analyse, veiledning og råd til ledere innen fagområdet økonomi. Dette for å bidra til gode rutiner og internkontroll.

En viktig del av økonomi sitt ansvarsområde er finansforvaltning.

Økonomi og finans sine mål og prioriteringer i 2027:

- Skal sammen med områdene sikre at det foreligger riktig tallgrunnlag for budsjettering og regnskapsføring
- Innarbeide gode rutiner slik at regnskapet til enhver tid er mest mulig oppdatert
- Ha fokus på økonomirapportering slik at organisasjon har kontroll på økonomien
- Bistå ledere i analyse av situasjonen og veilede på tiltak for å være i balanse
- Bidra til at anskaffelsesprosesser i områdene gjennomføres i samsvar med gjeldende lov- og regelverk
- Veiledning i utarbeidelse av rutiner og prosedyrer innenfor innkjøpsområdet.
- Sørge for at en har gode faktureringsrutiner for å sikre at en får inn alle refusjoner og inntekter

Fosen regnskap

Fosen regnskap (9,3 årsverk) er et interkommunalt samarbeid om økonomitjenester på Fosen og de fører regnskap for 4 kommuner, samt kirkelige fellesråd, kommunale KF, IKS og AS.

I 2026 har det vært stort fokus på å se på rutiner og ta i bruk systemet på best mulig måte. Denne jobben vil fortsette i 2027.

Fosen regnskap sine mål og prioriteringer i 2027

- Sikre leveranse hvor en til enhver tid er ajour og har god kvalitet på regnskapsføring for kundene
- Levere regnskapsrapporter som kundene etterspør og trenger for intern oppfølging
- Effektivisere og utvikle regnskapsavdelingen
- Utvikle og forbedre samarbeid mellom kundene og Fosen Regnskap

Organisasjon og virksomhetsstyring

Organisasjon og virksomhetsstyring består av HR/personaltjenesten, IKT og Dokumentforvaltningen. Enheten ledes av enhetsleder for Organisasjon og virksomhetsstyring, med egen avdelingsleder for Dokumentforvaltningen.

Enheten skal bidra til helhetlig virksomhetsstyring og gode støttefunksjoner for hele organisasjonen, og understøtte ledere og tjenester innen blant annet arbeidsgiverområdet, organisasjonsutvikling, digitalisering, informasjonssikkerhet, dokumentasjonsforvaltning, kvalitet og internkontroll. Enheten har også en sentral rolle i utviklings- og omstillingsarbeid og skal bidra til samordning, kvalitet og effektiv ressursutnyttelse på tvers av organisasjonen.

Personaltjenesten/HR

Personaltjenesten/HR består av 5 ansatte (3,4 årsverk fom. 1. februar 2026) samt en ansatt som jobber 50 % på pensjonistlønn. Innenfor budsjettrammene til personaltjenesten har vi også utgifter til lønnskjøring som utføres av Fosen lønn, lovpålagt bedriftshelsetjeneste (Medco – din HMS), frikjøpte tillitsvalgte, lønn til lærlinger og tverrsektorielle opplæringstiltak.

Hovedoppgaver:

HR/personaltjenesten er en strategisk og faglig støttefunksjon for ledere i utøvelsen av arbeidsgiverrollen. Gjennom rådgivning, veiledning, opplæring og deltakelse i prosesser bidrar HR til kvalitet, likebehandling og trygghet i personalarbeidet

- Rekruttering og ansettelse – bistand i hele prosessen fra behovsvurdering og utlysning til tilsetting.
- Lønn og arbeidsvilkår – rådgivning om lønnsfastsettelse, arbeidsavtaler og endringer i arbeidsforhold.
- Forhandlinger og drøftinger – støtte i prosesser med tillitsvalgte og arbeidstakerorganisasjoner.
- Sykefravær og arbeidsmiljø – lederstøtte i sykefraværsoppfølging, tilrettelegging, HMS og forebyggende arbeidsmiljøarbeid.
- Pensjon og personalrelaterte spørsmål – veiledning i pensjons- og øvrige personalspørsmål.
- Personal- og disiplinærsaker – rådgivning og prosessbistand i krevende personalsaker.
- Konflikthåndtering og arbeidsmiljøsaker – støtte til ledere i forebygging og håndtering av konflikter og samarbeidsutfordringer.
- Omstilling og organisasjonsendringer – HR-faglig bistand ved endringer i organisering, roller, ansvar og bemanning.
- Lov- og avtaleverk – rådgivning om forståelse og praktisering av arbeidsrettslig regelverk, tariffavtaler og lokale bestemmelser.
- Medbestemmelse og partssamarbeid – støtte til gode prosesser og involvering av tillitsvalgte og vernetjenesten.
- Lederstøtte og kompetanseutvikling – opplæring, veiledning og støtte som styrker ledernes kompetanse i arbeidsgiverrollen.
- Forebyggende HR-arbeid – bidra til gode strukturer, rutiner og praksis som reduserer risiko for sykefravær, konflikter og personalsaker.

HR skal ikke overta lederansvaret, men sette lederne i stand til å utøve arbeidsgiverrollen på en trygg, enhetlig og profesjonell måte.

Mål og prioriteringer i 2027

- Innføring av Compilo Kvalitet – koordinere og følge opp implementeringen av nytt kvalitetssystem, herunder strukturering og revidering av prosedyrer, rutiner og styrende dokumenter.
- Revidering av retningslinjer og rutiner – sikre systematisk gjennomgang og oppdatering av personalpolitiske retningslinjer, reglement og rutiner.
- Merkompetanse og kompetanseutvikling – videreføre innføringen av Merkompetanse og arbeidet med kompetansestrategi, kompetanseplanlegging, e-læring og lederopplæring.

- Implementering av justert lederstruktur – bistå i gjennomføring og implementering av justert lederstruktur, herunder avklaringer knyttet til roller, ansvar og arbeidsgiverfunksjon.
- Støtte til budsjett- og omstillingsarbeid – bistå organisasjonen i pågående budsjett- og omstillingsprosesser, særlig knyttet til personalmessige og arbeidsrettslige forhold.
- Digitalisering av lønns- og personalprosesser – videreføre digitalisering og effektivisering av HR- og lønnsprosesser, blant annet gjennom EveryOne.
- Rekruttering og digitalisering/KI – kvalitetssikre rekrutteringsprosessene og ta i bruk tilgjengelige digitale løsninger og KI-funksjonalitet.
- Nærværs-, sykefraværs- og HMS-arbeid – videreføre systematisk og forebyggende arbeid med arbeidsmiljø, nærvær og sykefraværsoppfølging.
- Heltidskultur – videreføre arbeidet med heltidskultur og tiltak for økt heltidsandel.
- Lederstøtte og personalsaker – prioritere rådgivning og bistand til ledere i arbeidsgiverrollen og i krevende personalsaker.
- Personalhjelp – sikre god og effektiv oppfølging av henvendelser gjennom tjenestens felles e-postkasse.
- Opplæring og lederutvikling – videreutvikle opplæring for nyansatte og nye ledere samt intern lederopplæring.
- Felles opplæring med arbeidstakerorganisasjonene i Hovedtariffavtalen (HTA) og Hovedavtalen (HA).
- Varsling, avvik og internkontroll – videreutvikle rutiner og systematikk for varsling, avvik og internkontroll som del av kommunens samlede kvalitetsarbeid.

IKT

Kommunens IKT-tjeneste består av 2 årsverk, som inkluderer 60 % ressurs til rollen som personvernombud og overordnet ansvar for informasjonssikkerhet i Ørland kommune.

Hovedoppgaver

IKT-tjenesten fungerer som kommunens lokale drifts- og støttefunksjon med ansvar for brukerstøtte, IKT-utstyr og lokal oppfølging av digitale løsninger. Tjenesten bistår alle kommunens ansatte og enheter og samarbeider tett med Fosen IKT om drift av nettverk og kommunens digitale systemer.

Tjenesten ivaretar også kommunens arbeid med informasjonssikkerhet og etterlevelse av GDPR. Den digitale utviklingen og økte krav til sikkerhet og personvern gjør det nødvendig å sikre tilstrekkelig økonomisk handlingsrom til nødvendige IKT- og sikkerhetstiltak. Kostnadsutviklingen vil blant annet påvirkes av antall ansatte og brukere av kommunens digitale løsninger

Mål og prioriteringer i 2027

- Administrere og koordinere; IKT utstyr, mobiltelefoniløsning, og investeringsprosjekt
- Prioritere oppetid og utvikling av nettverksarbeid på oppdrag fra Fosen IKT
- Jobbe aktivt for å tilrettelegge for utbygging innen mobil, fiber-/bredbåndsområdet
- Ha en aktiv tilnærming og arbeide målrettet for bedre kunnskap og bevissthet i forhold til informasjonssikkerhet og GDPR
- Utarbeide, ferdigstille og implementere styringsdokumenter knyttet til informasjonssikkerhet
- Ferdigstille prosjekt knyttet til oppgradering av møterom på Ørland rådhus og Næringens hus

- Være ajour med Helpdesk- saker til enhver tid (system for håndtering av IKT-henvendelser)

Dokumentforvaltningen

Dokumentforvaltningen består av 6 faste ansatte med totalt 6 årsverk. Enheten har ansvaret for flere fagområder og ivaretar mange ulike interne og eksterne oppgaver, funksjoner og tjenester innenfor sitt ansvarsområde.

Dokumentforvaltningen skal sikre etterprøvbar, effektiv og lovmessig dokument- og informasjonsforvaltning og legge til rette for offentlighet, åpenhet og gode demokratiske prosesser.

Dokumentforvaltningen jobber med lovpålagt dokument- og tjenesteforvaltning, kvalitetssikring av tjenester, dokumenter og informasjon, offentlighet og meroffentlighet. Dokumentforvaltningen er tjenesteleverandør for innbyggere, ansatte, politikere og ledere.

Dokumentforvaltningens hovedarbeidsoppgaver ligger innenfor;

- Dokumentforvaltning
- Informasjonsforvaltning (arkivtjeneste)
- Politisk sekretariat
- Valg
- Delegert saksbehandling

Hovedoppgaver

Avdelingen jobber kontinuerlig med digitalisering og innføring av automatiserte prosesser for å redusere den økte arbeidsbelastningen på de ansatte, innenfor alle hovedarbeidsoppgaver. Det meste av digitaliserings- og automatiseringsarbeidet foregår i samarbeid med Fosenkommunene.

Dokumentforvaltningen vil også i 2027 ha søkelys på å heve nivået på saksbehandling og oppfølging av innsynskrav, å hurtigst mulig sikre publisering av fulltekstdokumenter og møtedokumenter for offentligheten, slik at publikum gis god informasjon om sine rettigheter.

Et nedtrekk i stillingsressurser innenfor dokumentforvaltningen, har konsekvenser for tjenestenivået og utførelsen av avdelingens arbeidsoppgaver.

Mål og prioriteringer i 2027

Stabil og utviklende drift av avdelingens oppgaver innenfor arkiv, politisk støttearbeid og delegert saksbehandling;

- Utarbeide og utvikle gode rutiner for saksbehandling og dokumentforvaltning
- Kontinuerlig bidra til økt dokumentfangst gjennom økt fokus og kompetanse for offentlig saksbehandling og dokumentforvaltning
- Deponere og avlevere bevaringsverdig arkivmateriale og fagsystemer
- Utvikle digitale tjenester og offentlighet som igjen bidrar til økt tilgjengelighet og åpenhet ovenfor våre innbyggere
- Automatisering av rutinemessige arbeidsoppgaver og prosesser

- Kompetanseheving
- Ansvarlig Vertskap for skjenkebevilling i Ørland kommune
- Krisekommunikasjon og loggføring beredskapssystemet Rayvn
- Ivareta et godt arbeidsmiljø og skape trivsel gjennom åpenhet, samhandling, refleksjon, tidlig sykefraværsoppfølging, kontinuerlig læring og deling av kompetanse

Sikkerhet og beredskap

Ørland kommune har en særskilt rolle i Norges totalforsvar som vertskommune for landets kampflybase og med kommunal infrastruktur og tjenester som understøtter viktige nasjonale funksjoner. Kommunens styringsdokument for sikkerhet peker blant annet på avhengigheter knyttet til vann og avløp, kommunalt veinett, havner, arealer, transport og annen infrastruktur.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen stiller økte krav til kommunens evne til å forebygge, håndtere og gjenopprette tjenester ved alvorlige hendelser. Totalberedskapsmeldingen – Forberedt på kriser og krig peker på tre hovedmål: et sivilt samfunn som er forberedt på krise og krig, som motstår sammensatte trusler, og som kan understøtte militær innsats.

For Ørland innebærer dette at sikkerhet og beredskap må være en integrert del av kommunens ordinære styring, planlegging, internkontroll og tjenesteutvikling, og ikke et arbeid som først aktiveres når en hendelse oppstår.

Ørland kan ikke utvikle nødvendig beredskap alene. Samvirke skal derfor være et bærende prinsipp i kommunens beredskapsarbeid.

Kommunen har etablert sikkerhet og beredskapsforum Ørland som en fast arena for samarbeid mellom kommunen, Forsvaret, politiet og brann- og redningstjenesten (FBRT). Formålet er blant annet å utvikle en felles forståelse av trusler, verdier og sårbarheter og styrke samordningen mellom sivil og militær side.

Beredskapsrådet kobler dette videre mot næringsliv, frivillighet, kritisk infrastruktur og øvrige beredskapsaktører.

I 2027 skal det regionale samarbeidet gjennom prosjekt «Sikkerhet og beredskap Fosen» videreutvikles. Målet er en varig og robust regional struktur der kommunene utvikler kompetanse, planverk, øvelser og ressursutnyttelse i fellesskap. Dette er også godt i samsvar med forskrift om kommunal beredskapsplikt, som åpner for og oppfordrer til samarbeid mellom kommuner når risiko og sårbarhet går på tvers av kommunegrenser.

Mål og prioriteringer i 2027

1. Helhetlig og risikobasert beredskap

Kommunens ROS-analyser, sikkerhetsvurderinger og beredskapsplanverk skal videreutvikles i takt med et endret risiko- og trusselbilde. Planverk skal være operativt, kjent, øvd og evaluert. DSB understreker at helhetlig ROS skal danne grunnlag for kommunens overordnede beredskapsplan, og at erfaringer fra hendelser og øvelser skal brukes til forbedringer.

2. Regionalt samarbeid og totalforsvar

Samarbeidet mellom Fosen-kommunene skal videreutvikles gjennom felles kompetanse, planlegging, øvelser og vurdering av hvordan personell og andre ressurser kan benyttes på tvers. Samtidig skal samarbeidet med Forsvaret, politiet, brann- og redningstjenesten, Sivilforsvaret og Statsforvalteren

styrkes. Kommunens Fosen-prosjekt bygger nettopp på behovet for tettere koordinering mellom kommunene og mellom sivile og militære aktører.

3. Kritiske samfunnsfunksjoner og forsyningssikkerhet
Beredskapen for vann, energi, EKOM, helse og omsorg, transport, mat, legemidler og andre kritiske innsatsfaktorer skal styrkes. Kommunens innspill til ROS Trøndelag 2027 peker særlig på sårbarheter knyttet til logistikk, havner, fergesamband, drivstoff, transportårer og forsyningsknutepunkter.

4. Sivil-militært samarbeid og vertslandsstøtte
Ørland skal videreutvikle planleggingen for kommunens rolle i totalforsvaret, herunder sivil støtte til Forsvaret, mottak av allierte styrker, evakuering og konsekvenser for kommunens tjenester og infrastruktur. Kommunen samarbeider allerede blant annet med Trondheim og Stjørdal om gradert ROS og evakuering.

5. Digital sikkerhet og motstandskraft
Kommunens evne til å forebygge, oppdage, håndtere og gjenopprette etter digitale hendelser skal styrkes. Beredskapsarbeidet må også omfatte bortfall av EKOM, sammensatte trusler, påvirkning og desinformasjon. Dette er problemstillinger kommunen selv har løftet i arbeidet med ROS Trøndelag 2027.

6. Beredskapskultur, egenberedskap og lokal motstandskraft
Kommunen skal styrke beredskapskulturen gjennom regelmessig trening og øving og økt involvering av innbyggere, næringsliv og frivillighet. Grendakontaktene skal videreutvikles som en del av den lokale beredskapen og bidra til kontakt, informasjonsformidling og situasjonsforståelse ved alvorlige hendelser, særlig når ordinære kommunikasjonskanaler er svekket. Sammen skal dette styrke egenberedskapen og lokalsamfunnenes evne til å håndtere langvarige og omfattende hendelser

Ørland kommune skal utvikle en robust og samordnet beredskap som sikrer kommunens kritiske tjenester, beskytter befolkningen og gjør kommunen i stand til å håndtere hendelser i hele krisespekteret. Gjennom samarbeid lokalt, regionalt og med sivile og militære aktører skal Ørland bidra til økt motstandskraft på Fosen og i totalforsvaret.

Forutsetninger til budsjett 2027

Budsjettet for Økonomi og virksomhetsstyring er redusert med 1,3 %. sammenlignet med tidligere rammer. Reduksjonen skal så langt som mulig håndteres gjennom prioritering, effektivisering, standardisering, digitalisering og samarbeid, samtidig som lovpålagte og virksomhetskritiske funksjoner ivaretas.

Budsjettet påvirkes av kommune- og fylkestingsvalget i 2027, som medfører økte kostnader knyttet til gjennomføring av valg.

Det er fortsatt økonomisk usikkerhet knyttet til lisens- og systemkostnader, der prisutviklingen i stor grad styres av eksterne leverandører. Samtidig kan økte krav til informasjonssikkerhet, personvern, beredskap og digital utvikling medføre behov for ytterligere investeringer og driftsmidler.

En vesentlig del av områdets kostnader er felleskostnader som understøtter hele kommuneorganisasjonen. Utviklingen i disse kostnadene må derfor vurderes i sammenheng med organisasjonens samlede behov og ikke bare som administrasjonskostnader.

NAV

Vendepunktet

Ørland kommune viderefører i 2027 prosjektet Vendepunktet, som skal bidra til å redusere utenforskap og få flere innbyggere over i arbeid eller utdanning. Prosjektet tar utgangspunkt i kommunen som arbeidsgiver og gjennomføres i tett samarbeid mellom NAV Fosen og kommunens enheter.

Arbeidstrening, lønnstilskudd, mentorordninger og kvalifisering er aktuelle virkemidler. Prosjektet har som mål at om lag ti personer årlig skal gå over til arbeid eller utdanning. Prosjektet har en samlet kommunal ramme på to millioner kroner, der om lag halvparten går til prosjektgjennomføring og halvparten til lønn til deltakere. Det er i tillegg innvilget 600 000 kroner i skjønnsmidler. Ambisjonen er at erfaringer og arbeidsformer som gir gode resultater, på sikt kan innarbeides i ordinær drift.

Tett på

Prosjektet Tett på viderefører arbeidet med systematisk og koordinert oppfølging av personer som gjentatte ganger har behov for nødhjelp eller annen akutt økonomisk bistand. Målet er å gå fra kortsiktig håndtering av enkeltstående henvendelser til mer helhetlig kartlegging, tydelige planer og samarbeid med relevante kommunale tjenester.

Tiltaket skal redusere ressursbruken knyttet til gjentatt akutt saksbehandling og samtidig forebygge større økonomiske og sosiale problemer. Mulige gevinster er færre nødhjelpsutbetalinger, mindre behov for økonomisk sosialhjelp, bedre økonomisk mestring og mer samordnet bruk av kommunens tjenester. Prosjektet har finansiering fra Statsforvalteren til en stillingsressurs fram til september 2027.

Ørland kirkelige fellesråd

Samarbeidsavtale mellom Ørland kommune og Ørland kirkelige fellesråd ble vedtatt i kommunestyret 18.11.2021. Ørland kommunes økonomiske ansvar etter Trossamfunnsloven ytes som årlige drifts- og investeringstilskudd i kommunes budsjett og økonomiplan. Det årlige driftstilskuddet fra kommunen er å betrakte som en rammebevilgning og disponeres fullt ut av fellesrådet. Investeringsmidler disponeres i henhold til vedtatte prosjekt.

Den administrative kontakten mellom Ørland kirkelige fellesråd og Ørland kommune skjer mellom kirkeverge og den kommunalt ansatte med ansvar for det aktuelle tjenesteområde for gjensidig informasjon om samfunnsmessige oppgaver, og budsjett og økonomiplan. Det holdes minimum ett møte i året mellom kommunens og fellesrådets administrative ledelse slik trossamfunnsloven legger opp til.

I henhold til samarbeidsavtalen er Ørland kirkelige fellesråd ansvarlig for anlegg, drift og vedlikehold av kirkegårdene, kirkelige bygg med tilhørende eiendommer og områdene rundt kirkebygg og kirkegårder. Fellesrådet har egne maskiner/anleggsmidler. Fellesrådet er ansvarlig for større bygg- og anleggsarbeider (rehabiliteringstiltak av kirkebygg og kirkegårder).

Budsjettet til Ørland kirkelige fellesråd i 2027 legges likt som i 2026 på kr 8 493 000.

Oppvekst og utdanning

Linjenavn	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Reg budsjett 2026	Budsjett 2027
Oppvekst og utdanning	307 315	326 718	326 718	334 183
20 Administrasjon oppvekst og utdanning	2 263	2 015	2 015	2 074
22 Skole	132 378	152 647	152 647	154 567
23 Barnehage	125 659	129 566	129 566	132 290
25 Barnevern	47 015	42 490	42 490	45 252

Forutsetninger til budsjett 2027

Oppvekst står overfor et omstillingsbehov på 9,7 mill. kroner i 2027.

Bakgrunnen er strammere økonomiske rammer, manglende full kompensasjon for lønns- og prisvekst, økte overføringer til private barnehager og privat skole, og forventet merforbruk i barnevernet.

For å tilpasse driften til rammen må det gjennomføres betydelige reduksjoner. Kommunale barnehager reduseres med 7,5 mill. kroner, og skole og PPT med til sammen 4,2 mill. kroner.

Barnevernets tiltaksbudsjett økes med 2 mill. kroner.

Mål og ambisjoner

Oppvekstsektorens viktigste oppgave er å gi barn og unge gode forutsetninger for et godt liv og aktiv deltakelse i samfunnet. Hovedsatsingen i planperioden er derfor at alle barn og unge skal oppleve inkludering, læring og lærelyst.

Arbeidet bygger på lovverket, kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan for oppvekst. Kommunedelplanen har følgende satsingsområder:

- inkludering, læring og lærelyst
- profesjonelle fellesskap
- godt lederskap på alle nivå
- foresatte som ressurs
- Ørland klimanøytral i 2034

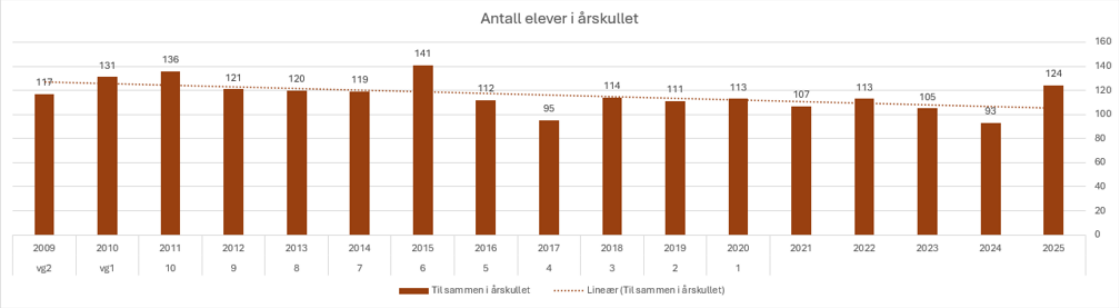
Status

Barnehage

Ørland kommune har fem kommunale barnehager fordelt på seks lokasjoner, i tillegg til fire private barnehager. Barnehagene er viktige for barns trygghet, utvikling, læring og inkludering, og bidrar samtidig til sosial utjevning, bosetting og arbeidsdeltakelse.

Barnetallet har gått svakt ned siden 2015, men antallet barn i barnehage er høyere enn fødselstallene alene tilsier, blant annet som følge av tilflytting. Fødselstallene i 2025 og 2026 er høyere enn de foregående årene.

Ørland har fire barnehageopptak i året, mens lovkravet er ett. Ordningen gir familiene fleksibilitet, men er samtidig krevende for økonomi, bemanning og stabil drift.

Data hentet fra Folkeregisteret, antall barn som bor i Ørland kommune

Bemanning og økonomi

Barnehagene er underlagt nasjonale krav til bemanning og pedagogtetthet. Siden 2022 har kommunen hatt en grunnbemanning utover lovkravet, tilsvarende om lag 7,8 årsverk. Styrkingen har gitt bedre muligheter for planlegging, møter og faglig arbeid og redusert sårbarheten ved fravær.

Den økte grunnbemanningen koster 5,3 mill. kroner i 2027. Innenfor foreslått budsjettramme kan den ikke videreføres. Barnehagene må derfor gå tilbake til lovpålagt minimumsbemanning.

Dette vil blant annet gi:

- større sårbarhet ved sykefravær
- færre voksne tilgjengelig for barna
- mindre fleksibilitet i driften
- mindre tid til planlegging, møter og kompetanseutvikling
- redusert kapasitet til forebyggende arbeid
- økt risiko for redusert åpningstid eller midlertidig stenging ved fravær
- avvikling av dagens matservering

Rammen for vikarbruk ved sykefravær reduseres også. Dette begrenser muligheten til å sette inn vikarer ved sykdom, permisjoner og faglige samlinger.

Nasjonale myndigheter foreslår å videreføre tilskudd til ekstra bemanning i barnehageåret 2027–2028. Midlene kommer i tillegg til ordinær bemanning og kan ikke brukes til å oppfylle bemannings- eller pedagognormen.

Barnehagene har samtidig utfordringer med å rekruttere barnehagelærere. De minste fagmiljøene er særlig sårbare.

Endringer i barnehagevedtektene

For å tilpasse driften til strammere økonomiske rammer foreslås følgende endringer:

- redusere åpningstiden fra 9,5 til 9 timer per dag
- øke antall planleggingsdager fra fem til seks per barnehageår

Kortere åpningstid gir større fleksibilitet i bemanningsplanleggingen. En ekstra planleggingsdag gir bedre mulighet for kompetanseutvikling, faglig samarbeid og planlegging.

Endringene krever høring og politisk behandling og kan tidligst tre i kraft fra august 2027.

Barnehagene viderefører samtidig utviklingsarbeid på Fosen med vekt på inkludering, gode læringsmiljøer og foreldresamarbeid. *Sammen mot mobbing* innføres som et felles verktøy i arbeidet med trygge og inkluderende barnehagemiljøer.

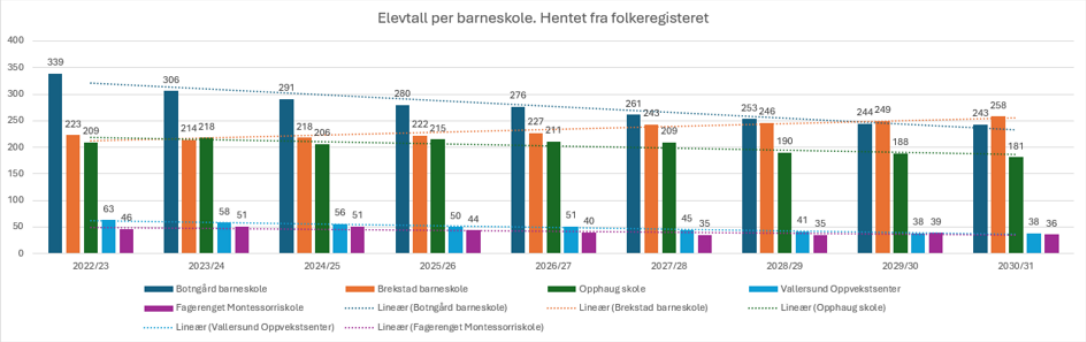
Private barnehager

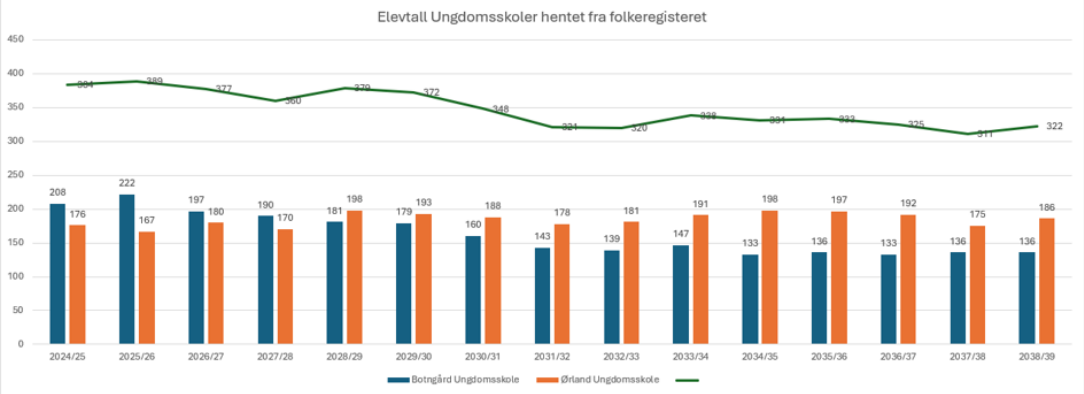
Tilskuddet til private barnehager beregnes med utgangspunkt i kommunens kostnader to år tidligere. For 2027 er samlet tilskudd beregnet til 43 mill. kroner, en økning på 3,3 mill. kroner fra 2026.

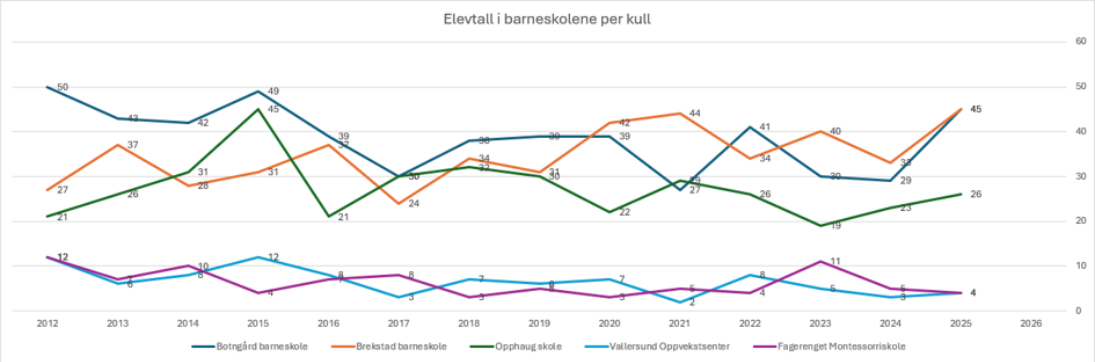
Grunnskole

Ørland har fire kommunale barneskoler, to ungdomsskoler og én privat barneskole. De kommunale skolene har om lag 1 200 elever.

Elevtallet er relativt stabilt, med en svak nedgang over tid. Fram mot 2030 forventes samtidig forskjeller mellom skolekretsene. Brekstad barneskole forventes å få flere elever, mens Botngård, Opphaug og Vallersund får færre.

Lærernorm

Lærernormen stiller krav om maksimalt 15 elever per lærer på 1.–4. trinn og 20 elever per lærer på 5.–10. trinn.

Skolene oppfyller i dag lærernormen og drives kostnadseffektivt sammenlignet med relevante sammenligningsgrupper. Handlingsrommet ved reduksjoner er derfor svært begrenset.

Hvis de økonomiske rammebetingelsene for oppvekst reduseres ytterligere, vil det bli svært utfordrende å opprettholde lærernormen ved skolene.

Konsekvenser av redusert ramme

Skolene skal samtidig møte økte forventninger til grunnleggende ferdigheter, tilpasset opplæring, tidlig innsats og en mer praktisk og variert skole.

Redusert ramme vil gi:

- mindre faglig og sosial oppfølging av elever
- mindre intensiv opplæring og tidlig innsats
- færre muligheter for mindre grupper og delingstimer
- redusert kapasitet til praktisk og variert undervisning
- økt risiko for utfordringer knyttet til læring, skolemiljø og fravær
- avvikling av skolemåltid

Svømmeopplæringen må i større grad konsentreres om lovpålagte krav og dokumenterte behov.

Reduksjonen i bemanning kan også føre til overtallighet og tap av kompetanse. Skolene må derfor prioritere lovpålagte oppgaver strengere og redusere eller avvikle andre aktiviteter.

Økte og mer sammensatte behov

Skolene opplever en betydelig økning i elever med omfattende og varige behov. Dette vises tydelig i fordelingen av skolerammen.

I 2020 ble 2 mill. kroner omfordelt mellom skolene for å ivareta særskilte behov. I budsjettet for 2027 er tilsvarende omfordeling økt til 17 mill. kroner.

Dette er ikke nye midler. De 17 mill. kronene tas fra den samlede skolerammen og reduserer dermed handlingsrommet i den ordinære opplæringen.

Samtidig øker utfordringene knyttet til skolefravær og utenforskap. Det er derfor viktig at skolen og øvrige tjenester rundt barnet har kapasitet til å arbeide forebyggende og gi tidlig hjelp.

Utviklingsarbeid og kompetanse

Skolene deltar i regionalt utviklingsarbeid på Fosen i samarbeid med SePU, finansiert gjennom statlige midler. Arbeidet skal styrke inkluderende praksis og skolenes systematiske kvalitetsutvikling.

Redusert bemanning vil gi mindre tid til kompetanseutvikling, samarbeid og oppfølging av utviklingsarbeidet. Dette kan svekke skolenes mulighet til å møte nye krav og videreutvikle praksis.

Regjeringen har varslet satsinger på blant annet smågruppeundervisning på 1.–4. trinn, lesing, læremidler, og utstyr til praktiske læringsarenaer. Kommunen støtter satsingene, men har ikke økonomisk handlingsrom til å finansiere dem innenfor dagens rammer. Skal tiltakene gi en reell styrking, må de følges av tilstrekkelig statlig og øremerket finansiering.

Skoleskyss

Rammen til skoleskyss videreføres på samme nivå som i 2026 og er dermed ikke justert for prisvekst eller eventuelt økt behov i 2027

Skolefritidsordningen, SFO

SFO gir omsorg, tilsyn og aktivitetstilbud før og etter skoletid. Kommunens tilbud er i dag mer omfattende enn lovens minimumskrav og omfatter også skoleferier, med enkelte begrensninger.

Deltakelsen har økt betydelig de siste årene. Samtidig har redusert foreldrebetaling gitt lavere inntekter. Foreldrebetalingen dekker om lag halvparten av kostnadene, mens resten finansieres gjennom skolenes driftsbudsjett.

For å redusere belastningen på skolebudsjettet foreslås det at SFO fra august 2027 begrenses til ordinære skoledager. De 12 gratis timene foreslås samtidig lagt til faste tidspunkt etter skoletid.

Forslaget innebærer et redusert tilbud, men gir bedre sammenheng mellom tilbudet og finansieringen. Endringen krever høring og politisk behandling.

Forebygging og tidlig innsats

Kommunens forebyggende arbeid for barn og unge samordnes gjennom kommunalt forebyggende team (KFT). Oppvekst og helse samarbeider her med blant annet barnevern, politi, NAV, Fosen videregående skole og Kultur og idrett.

Forebygging av utenforskap og ufrivillig skolefravær er sentrale satsingsområder. Foreldresamarbeid prioriteres også, blant annet innen inkludering, skjermbruk, sosiale medier og rusforebygging.

Skolemiljøteamet ble etablert i 2026 og finansieres med statlige tilskudd over tre år. Tilskuddet finansierer også BTS-koordinator og ledelse av tiltakslederteam for barnehage og skole.

Kommunens strategiske plan for forebygging og tidlig innsats for barn og unge er revidert. Planen har fått tydeligere struktur med søkelys på prioriterte områder. Planen har en handlingsdel med tiltak som skal evalueres årlig.

Flere av de forebyggende tiltakene er avhengige av ekstern finansiering for å kunne videreføres.

PP-tjenesten

PP-tjenesten arbeider både på individ- og systemnivå og samarbeider med barnehager og skoler om inkludering, forebygging og tidlig innsats.

Tjenesten deltar blant annet i *Inkluderende praksiser*, *Sammen mot mobbing* og kommunens ASK-nettverk. Det utvikles også en digital fagressurs for barnehager og skoler.

PPT har seks ansatte fra 1. januar. Fra mars går én ansatt ut i permisjon uten at det settes inn vikar. Tjenesten er i tillegg redusert med 50 prosent stilling fra 1. juli og har over tid hatt vakanser.

Redusert kapasitet krever tydeligere prioriteringer. PPT vil særlig prioritere godt førhenvisningsarbeid, tydelige kriterier og tett samarbeid med barnehager, skoler og øvrige tjenester.

Kvalifiseringsenheten

Kvalifiseringsenheten har ansvar for innvandringstjenester og voksenopplæring. Enheten følger opp bosetting og integrering av flyktninger og tilbyr opplæring etter opplæringsloven og integreringsloven.

Arbeidet skjer i tett samarbeid med blant annet NAV, helse, oppvekst, kultur og frivilligheten. Et viktig mål er at flest mulig i arbeidsdyktig alder kommer i arbeid.

I 2026 vedtok kommunen å bosette 35 flyktninger. På grunn av stramme rammer innen oppvekst og helse er det ikke kapasitet til samme bosettingsnivå i 2027. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet har bedt kommunen vurdere bosetting av 15 flyktninger i 2027.

Lavere bosetting innebærer at integreringstilskuddene reduseres tilsvarende, og at driften av tjenesten må tilpasses.

Barnevernstjenesten

Fosen barnevernstjeneste er en interkommunal tjeneste med Indre Fosen som vertskommune.

Barnevernets kjerneoppgaver er:
1. Mottak og vurdering av meldinger og gjennomføring av undersøkelser ved bekymring for barns omsorgssituasjon.
2. Igangsette og følge opp barn med hjelpetiltak i hjemmet.
3. Oppfølging og tilsyn av barn med tiltak utenfor hjemmet (fosterhjem, institusjon og ettervern).

Tjenesten har økende saksmengde og stramme økonomiske og bemanningsmessige rammer. I første halvår 2026 mottok tjenesten 212 bekymringsmeldinger og avsluttet 129 undersøkelser. Av disse førte 67 til tiltak.

Sykefravær og redusert bemanning har presset kapasiteten og gjort det krevende å overholde alle lovpålagte frister.

Kommunes budsjettramme til barnevernet i 2027 er 45,2 mill. kroner, fordelt på 13,1 mill. kroner til drift og 32 mill. kroner til tiltak.

For 2026 forventes et merforbruk på 3–4 mill. kroner. Kostnadene varierer med antall saker, barnas behov og hvilke tiltak som er nødvendige.

For 2027 styrkes driftsrammen med 3 prosent og tiltaksbudsjettet med 2 mill. kroner for å gi mer realistiske rammebetingelser.

De største utfordringene er økt saksmengde, mangel på fosterhjem og institusjonsplasser, kostbare tiltak og redusert kapasitet som følge av sykefravær. Prioriteringene framover er derfor stabil bemanning, overholdelse av lovpålagte frister og forsvarlig kvalitet.

Forebygging og tidlig innsats på tvers av tjenestene er avgjørende for å gi barn og familier riktig hjelp til riktig tid og redusere behovet for mer omfattende tiltak.

Regjeringens forslag om å styrke det statlige barnevernet med 707 mill. kroner som følge av økte behov og kostnader, samsvarer med utfordringsbildet kommunen opplever.

Bygg og investeringer

Det vil være behov for oppgradering av Botngård barneskole, da skolen er lite tilpasset dagens pedagogiske drift. Bygningsmassen består av lange korridorer, dårlige garderobeløsninger og slitte undervisningsareal. Skolen har ikke universell utforming. Bygget har i tillegg et stort vedlikeholdsbehov.

Kvalifiseringsenheten som har lokaler på øvre internat, har mangel på gruppe- og arbeidsrom og garderobeløsninger.

Solkysten barnehage, avdeling Lysøysund har ikke tilfredsstillende lokaler verken for barna eller ansatte. Det gjelder kjøkken, fellesrom, arbeidsrom og garderober. Inneklima er ikke tilfredsstillende. Det pågår et arbeid med skifte av brakkemoduler ved barnehagen. Dette vil gi noe bedre fasiliteter.

Det er behov for tiltak ved flere av barnehagene og skolene:

- Bygg og sikkerhet: Etablering av vognboder og overbygg, utskifting av ytterdører samt bedre skallsikring. Alle ytterdører bør kobles til felles låssystem.
- Uteområder: Oppgradering og utskifting av lekeutstyr ved både skoler og barnehager.
- Møbler og arbeidsmiljø: Oppgradering av møbler i klasserom og personalrom, nye elevgarderober samt bedre skjerming av personalrom.

Oppsummering og videre arbeid

Budsjettet for 2027 innebærer betydelige omstillinger i oppvekstsektoren.

Innenfor strammere økonomiske rammer skal oppvekst fortsatt ha inkludering, læring og lærelyst som overordnet satsing. Videre arbeid vil særlig rette seg mot:

- Styrke barnehagen og skolen som arena for danning og utdanning i fellesskapet
- Forebygging og tidlig innsats, med særlig oppmerksomhet på utenforskap, skolefravær og barn og unge med sammensatte behov.
- Inkluderende barnehage- og skolemiljø, blant annet gjennom det regionale utviklingsarbeidet på Fosen, *Sammen mot mobbing* og samarbeid med SePU.
- Grunnleggende ferdigheter og tilpasset opplæring. Vi ønsker å følge opp nasjonale satsinger på lesing, smågruppeundervisning og praktiske læringsarenaer. Nye statlige satsinger forutsetter tilstrekkelig finansiering dersom de skal gi en reell styrking lokalt.
- Tverrfaglig samarbeid rundt barn og familier, gjennom blant annet KFT, skolemiljøteamet, PPT, barnevern og samarbeid mellom oppvekst, helse og øvrige tjenester.
- Foreldresamarbeid, særlig knyttet til inkludering, trygge oppvekstmiljøer, skjermbruk, sosiale medier og rusforebygging.

- Kompetanse og profesjonelle læringsfellesskap, selv om redusert bemanning gir mindre handlingsrom til utviklingsarbeid, samarbeid og kompetanseheving.
- Bærekraftig organisering av tjenestene, blant annet gjennom foreslåtte endringer i vedtektene for barnehage og SFO og tilpasning av tjenestene til endrede behov og økonomiske rammer.

Samtidig blir det viktig å følge konsekvensene av redusert bemanning tett. Oppvekst må særlig følge utviklingen i sykefravær, skolefravær, læringsmiljø, kapasitet til tidlig innsats og tjenestenes evne til å oppfylle lovpålagte krav.

Hovedutfordringen i planperioden blir å ivareta kvalitet, forebygging og tidlig innsats samtidig som ressursene reduseres. Prioriteringen må derfor være å skjerme de lovpålagte oppgavene, styrke samhandlingen mellom tjenestene og bruke tilgjengelige ressurser så målrettet som mulig rundt barn og unge med størst behov.

Tiltaksliste

Tiltak	2027	2028	2029	2030
Oppvekst og utdanning	**-9 736**	**-10 381**	**-10 381**	**-10 381**
Barnevern økt tiltak	2 000	2 000	2 000	2 000
Ikke vikar ved permisjon	-679	0	0	0
Redusert barnehagemyndighet	-101	-101	-101	-101
Redusert bemanning grunnskole	-3 510	-4 834	-4 834	-4 834
Reduserte vedtak spesialpedagogisk hjelp	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ta bort økt grunnbemanning 2027	-5 356	-5 356	-5 356	-5 356
Vikar ressurs barnehage kun for det som refunderes	-1 091	-1 091	-1 091	-1 091

Helse og familie

Linjenavn	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Reg budsjett 2026	Budsjett 2027
Helse og Familie	330 708	353 570	353 570	368 886
30 Administrasjon Helse og familie	15 534	27 206	27 206	26 769
31 Sykehjem og heldøgns omsorg	72 705	75 089	75 089	77 543
32 Hjemmetjenesten	93 253	97 730	97 730	104 206
33 Oppfølgingstjenesten	92 425	96 789	96 789	98 648
34 Familiehelse	56 786	56 756	56 756	61 719
35 Forvaltning og administrasjon	5	0	0	

Forutsetninger til budsjett 2027

Helse og familie har fått en økning i budsjettrammen for 2027 noe utover kommunal deflator. Økningen skyldes i hovedsak at driftsnivået i 2026 har vært høyere enn budsjettert, som følge av flere brukere med omfattende tjenestebehov og behov for egen bemanning hele eller deler av døgnet. Det har også vært nødvendig å tilpasse kommunens nattjeneste. Manglende rekruttering av tilstrekkelig sykepleierkompetanse ved Bjugn helsesenter har ført til etablering av en ambulerende sykepleiertjeneste på natt med ansvar for alle avdelingene i kommunen. Samtidig øker etterspørselen i alle tjenesteområder. Til tross for økt ramme og interne omprioriteringer er ressursene ikke tilstrekkelige til å videreføre tjenestenivået fra 2026 og samtidig møte forventet behovsvekst i 2027. Det er derfor iverksatt tiltak for å redusere tjenesteproduksjon og kostnader i alle enheter. Tiltakene er likevel ikke tilstrekkelige til å nå budsjettrammen, og det foreslås derfor varige driftsendringer som innebærer reduksjon eller avvikling av enkelte tjenester.

Usikkerheter:

Budsjettet for 2027 er forbundet med betydelig usikkerhet og risiko. Bemanningen er lagt på et marginalt nivå, med begrenset kapasitet til å håndtere fravær, uforutsette hendelser og endringer i tjenestebehovet. Det må samtidig forventes at det også i 2027 kommer nye brukere med omfattende og ressurskrevende behov, herunder behov for tett oppfølging og egen bemanning hele eller deler av døgnet. Slike behov kan oppstå raskt og medføre store kostnader. Budsjettet gir ikke rom for å sette av en økonomisk buffer som kan møte disse svingningene. Dette øker risikoen for merforbruk og gjør tjenestene sårbare dersom behovene blir større enn forutsatt.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til den statlige tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende tjenester. Fra 2026 ble beregningen lagt om. Kommunen dekker en fast egenandel på 10 prosent, mens ytterligere 10 prosent beregnes ut fra en fast statlig ramme som fordeles mellom kommunene som har søkt om tilskudd. Kommunens endelige egenandel avhenger dermed av samlede godkjente krav på landsbasis. Budsjettet for 2026 ble utarbeidet i tråd med forutsetningene i statsbudsjettet, med en anslått egenandel på 355 kroner per innbygger. Etter fordelingen økte den anslåtte egenandelen til om lag 550 kroner per innbygger. Budsjettet for 2027 bygger på nytt på en forutsetning fra statsbudsjettet på 355 kroner per innbygger. Dersom den endelige egenandelen blir høyere, kan dette medføre betydelige merutgifter som det ikke er avsatt midler til i budsjettet.

Budsjett og tjenesteproduksjon 2027

Fra 2027 er utgifter til fagprogrammer, kjøpte tjenester og interkommunale samarbeid samlet under administrasjon. De største kjøpene er Fosen Helse IKS, Distriktsmedisinsk senter (DMS) og kommunale akutt døgnenhet (KAD), legevakt, Senter mot seksuelle overgrep, plasser ved SAVA, krisesenter, BPA-tjenester. Flere av utgiftene er bundet gjennom avtaler eller styres av enkeltbrukeres behov og kan derfor i begrenset grad reduseres på kort sikt. Endringer i behov, aktivitet eller priser kan gi budsjettavvik.

De stramme rammene innebærer redusert grunnbemanning og begrenset kapasitet til å håndtere fravær og økte tjenestebehov. Lovpålagte og grunnleggende tjenester må prioriteres, mens kompetanseutvikling, forebygging, habilitering og utviklingsarbeid får mindre rom. Dette øker arbeidsbelastningen og risikoen for avvik, og stiller krav til tydelig prioritering og fleksibel bruk av ressurser gjennom året.

Budsjettarbeidet tar utgangspunkt i driftsnivået i 2026. Dette nivået er høyere enn budsjettrammen for 2027 gir rom for, fordi flere tjenestemottakere har behov for omfattende tjenester. Samlet viser årsverkstallene en liten økning fra 2026 til 2027, men tallene viser ikke hele veksten i tjenestebehovet. Enhetene har både tilpasset driften til økte behov og redusert bemanningen på andre områder. Permisjoner uten full erstatning hele eller deler av året, endringer mellom kjøp av private tjenester og kommunal tjenesteproduksjon og andre organisatoriske endringer påvirker også årsverkstallene. Nettoøkningen i årsverk er derfor betydelig mindre enn veksten i tjenestebehovet skulle tilsi. Før de foreslåtte tiltakene er tjenestene allerede redusert gjennom følgende bemanningstilpasninger:

- 1,9 årsverk i hjemmetjenesten
- 2,2 årsverk i familiehelse og legetjenesten. Som gjelder ansatte som er i permisjon ved starten av året og ikke erstattet. Flere vil komme tilbake høsten 27
- 3 årsverk i oppfølgingstjenesten

Dette utgjør samlet et nedtak på 7,1 årsverk.

Mål og utviklingsretning 2027- 2036

Målet for 2027 og økonomiplanperioden er å sikre forsvarlige og sammenhengende helse- og familietjenester innenfor tilgjengelige økonomiske og personellmessige rammer. Tjenestene skal prioritere innbyggere med størst behov. Det begrensede økonomiske handlingsrommet innebærer at kommunen ikke kan prioritere forebyggende tiltak og tidlig innsats i samme omfang som tidligere. Samtidig gir omstillingen mulighet til å utvikle mer sammenhengende tjenester, bruke kompetansen mer målrettet og ta i bruk nye arbeidsformer og teknologi. Det skal legges større vekt på egenmestring og på å støtte innbyggerne i å ta ansvar for egen helse og planlegge for egen alderdom, samtidig som kommunen ivaretar sitt ansvar for nødvendige og forsvarlige tjenester. Arbeidet skal være i tråd med mål og strategier i kommunedelplanen for helse og familie.

Kommunalområdet skal levere nødvendige og forsvarlige tjenester i samsvar med helse- og omsorgslovgivningen, pasient- og brukerrettighetene og kravene til kvalitet, ledelse, internkontroll, verdighet og arbeidsmiljø. Regelverket stiller krav om individuelt tilpassede tjenester, brukermedvirkning, pasient- og brukersikkerhet og et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Kravene gjelder også når bemanning og tjenestenivå reduseres.

Budsjettet for 2027 forutsetter ytterligere tilpasning av tjenestenivået. Det foreslås redusert grunnbemanning i alle tjenesteområder, i tillegg til reduksjon eller avvikling av konkrete tjenester der dette er mulig. Tiltakene vil påvirke hvordan tjenestene organiseres, hvilke tilbud som kan opprettholdes, og omfanget av tjenestene som gis.

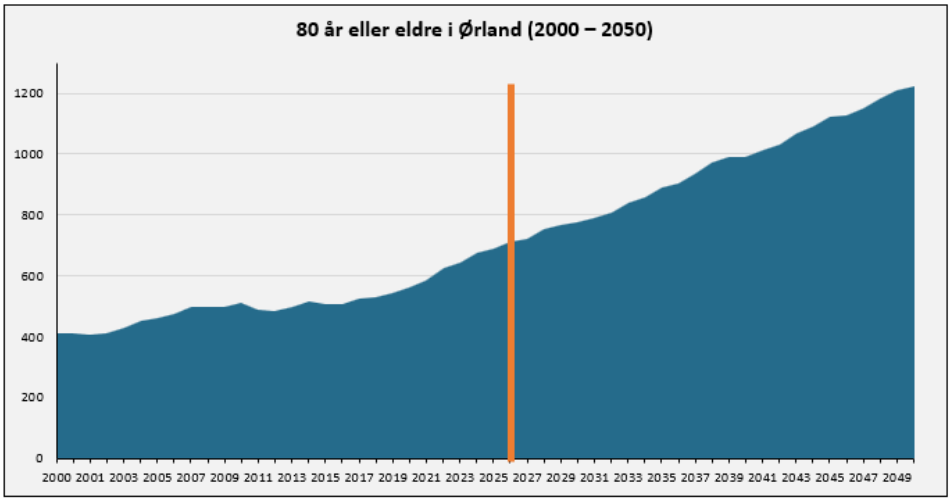
Redusert grunnbemanning og planlagt nedtak i tjenesten øker risikoen for at tjenestene ikke kan leveres med den kvaliteten og kapasiteten som behovene tilsier. Dette kan utfordre kravene til forsvarlighet, kvalitet og arbeidsmiljø, særlig ved fravær, nye ressurskrevende behov eller andre uforutsette hendelser.

Status, utfordringer og utviklingsbehov

Kommunalområdet helse og familie består av administrasjon og koordinerende enhet samt fire tjenesteenheter: Sykehjem og heldøgns omsorg, Hjemmetjenesten, Oppfølgingstjenesten og Familiehelse og legetjenesten. Tjenestene møter ulike brukergrupper, men utfordringsbildet er felles: flere innbyggere med omfattende og sammensatte behov, knapphet på kvalifisert personell og økonomiske rammer som ikke gir rom for å videreføre dagens tjenestenivå. Utviklingen krever tydeligere prioritering, omstilling og endret organisering av tjenestene.

Utviklingen innebærer at kommunalområdet ikke kan møte alle behov gjennom økt kapasitet. Innenfor tilgjengelige økonomiske og personellmessige rammer må det prioriteres tydeligere hvilke tjenester som skal gis, på hvilket nivå og med hvilket omfang. Dette vil påvirke både tjenesteinnhold, tilgjengelighet og hvilke tilbud som kan opprettholdes gjennom økonomiplanperioden.

Demografi

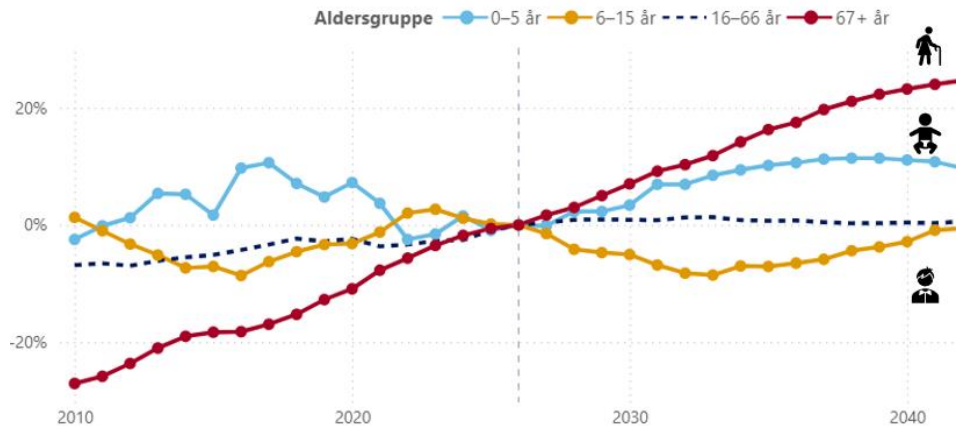
Figur 1 - helse. Antall eldre 80 år eller eldre i Ørland. Virkelige tall til og med 2026; årene etter er framskrevet. SSB tabell 07459 (virkelige tall) og 14288, hovedalternativet.

Andelen eldre i befolkningen øker som følge av høyere levealder og store fødselskull. Samtidig holder mange eldre seg friske og funksjonsdyktige lenger enn tidligere, og mange bidrar aktivt i familie- og samfunnsliv. Veksten i antall eldre gir derfor ikke en tilsvarende vekst i tjenestebehovet i alle aldersgrupper. Det samlede behovet for helse- og omsorgstjenester vil likevel øke når antallet eldre blir større, og behovene vil ofte være mer sammensatte og omfattende når de oppstår, særlig ved demens, kronisk sykdom og redusert funksjonsevne. Dette vil øke behovet for hjemmebaserte tjenester, tilrettelagte boliger, dagaktivitetstilbud og heldøgns omsorg.

Nøkkeltall fra Helsedirektoratet viser at 56 prosent av befolkningen mellom 80 og 89 år ikke hadde behov for kommunale helse- og omsorgstjenester i 2025. Dette understreker at mange eldre klarer seg uten kommunale tjenester, samtidig som veksten i antall eldre vil øke det samlede behovet for kapasitet. I Ørland har andelen eldre økt de siste fem årene, og framskrivingene viser en markant vekst fram mot 2050. Det avgjørende for tjenesteplanleggingen er derfor ikke bare hvor mange eldre kommunen får, men når behovene oppstår, hvor omfattende de blir, og om kommunen har tilstrekkelig kapasitet, kompetanse og egnede tilbud. Dette krever langsiktig planlegging av boligstruktur, hjemmebaserte tjenester og heldøgns omsorg.

Det forventes også vekst i antall yngre brukere med sammensatte behov, blant annet barn og unge voksne med behov innen psykisk helse, rus, rehabilitering og habilitering. Tidlig innsats og forebygging er viktig for å redusere behovet for mer omfattende tjenester senere. Budsjettet for 2027 gir imidlertid begrenset rom for å opprettholde og videreutvikle slike tilbud. Kommunen må derfor i

større grad samordne innsatsen på tvers av tjenester og samarbeide med frivillighet, familie og øvrige aktører i lokalsamfunnet.

Figur 2 - helse. Faktisk og forventet utvikling i folketall i Ørland (2010 – 2040) 2026 = 0. Årene etter 2026 er framskrevet. Endring fra 2026. SSB tabell 07459 og 14288, hovedalternativet.

Befolkningsframskrivingene viser vekst i folketallet og en økende andel eldre fram mot 2050. Samtidig reduseres aldersbæreevnen, det vil si forholdet mellom innbyggere i yrkesaktiv alder og eldre. Utfordringen er derfor todelt: Kommunen må møte økte tjenestebehov samtidig som tilgangen på arbeidskraft blir svakere. Dette gjør det nødvendig å prioritere forebygging og egenmestring, ta i bruk teknologi, utvikle nye bo- og tjenesteformer og organisere oppgavene slik at fagkompetansen brukes der behovet er størst.

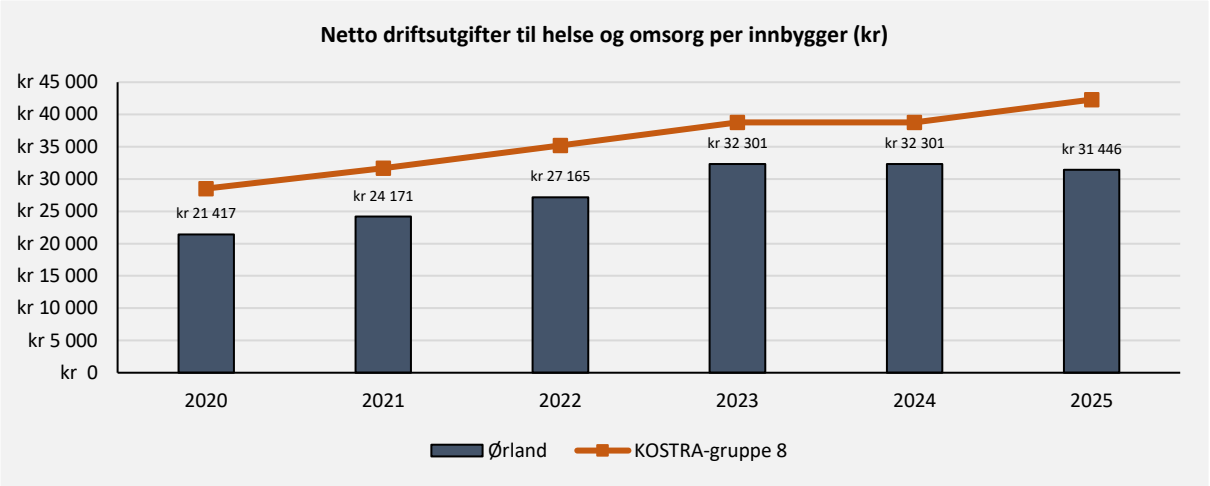
Tjenestebehov, kapasitet og prioriteringer

Kommunen må i økonomiplanperioden håndtere flere innbyggere og mer komplekse behov med begrenset tilgang på personell og økonomiske ressurser. Det er avgjørende å finne balansen mellom forebygging og lovpålagte tjenester, framtidig kapasitet i boliger, hjemmetjenester og heldøgns omsorg, bruk av teknologi og samarbeid med pårørende og frivillighet. Bærekraftige tjenester forutsetter at flere kan mestre eget liv og bo hjemme lenger, samtidig som kommunen har kapasitet til å gi omfattende tjenester når behovene oppstår.

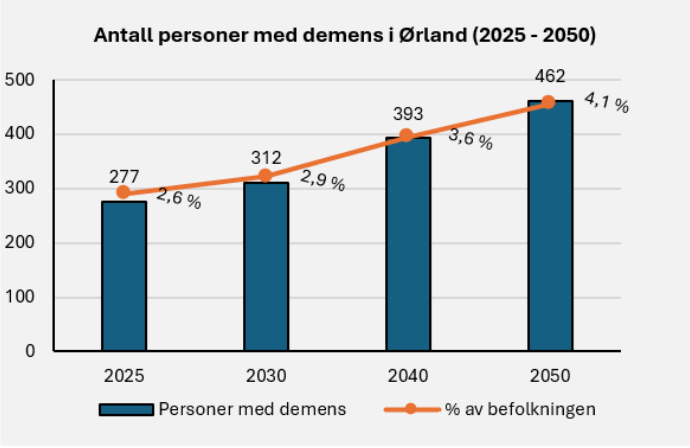
Etterspørselen øker i alle tjenesteområder, både i antall brukere og i omfanget av tjenester per bruker. Enkelte nye brukere kan utløse omfattende og langvarige bemanningsbehov på kort tid. Budsjettet inneholder ikke en økonomisk eller bemanningsmessig buffer for slike svingninger. Dersom behovene blir større enn forutsatt, må kommunen derfor omprioritere innenfor eksisterende rammer, redusere andre tilbud eller akseptere risiko for merforbruk.

Ørland har over tid hatt et lavere kostnadsnivå sammenlignet med kommuner i samme KOSTRA-gruppe. Samtidig har tjenestebehovet økt, og mangel på kvalifisert personell har gjort det nødvendig å bruke overtid i større grad enn tidligere år. Samtidig er det en nedgang for sektoren fra 2024 til 2025, der KOSTRA- gruppa som helhet øker sine kostander. Dette viser at handlingsrommet for ytterligere effektivisering er begrenset. Reduksjonene som ligger i budsjettet for 2027 vil derfor i hovedsak måtte tas gjennom lavere bemanning, redusert kapasitet og færre eller mindre omfattende tilbud, med direkte konsekvenser for tilgjengelighet og kvalitet.

Figur 3-helse. Netto driftsutgifter til helse og omsorg per innbygger (kr) for Ørland og KOSTRA-gruppe 8. Kilde: SSB tabell 1236

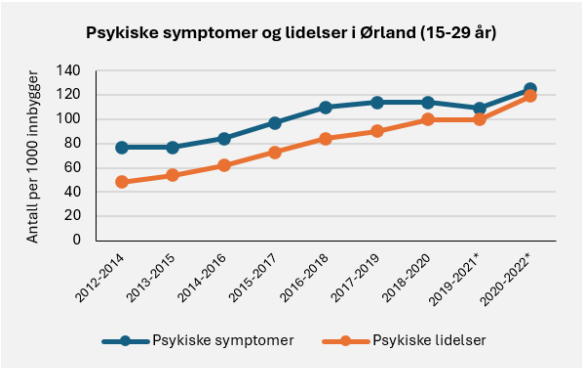

Dekningsgraden for sykehjemsplasser blant innbyggere over 80 år er lav, samtidig som antallet personer med demens øker. Dette gir økt press på hjemmetjenesten og pårørende, fordi flere med omfattende behov skal bo hjemme lenger. Den største kostnadsveksten er i de hjemmebaserte tjenestene. Prosjektet «Fremtidens helsebygg» er derfor et sentralt tiltak i økonomiplanperioden. Målet er å bygge et nytt helsebygg som øker kapasiteten i sykehjemstjenesten, både for langtidsplasser og korttidsplasser, og gir bedre mulighet til å møte framtidige behov for heldøgns omsorg. Prosjektet må ses i sammenheng med utviklingen av hjemmetjenester og tilrettelagte boliger, slik at kommunen får en bærekraftig balanse mellom hjemmebaserte tjenester og institusjonstilbud.

Figur 4-helse. Anslått antall personer og prosent av befolkningen med demens i Ørland (2025 – 2050). Kilde: Demenskartet.no

Folkehelseoversikten for Ørland fra 2024 viser en økning i psykiske symptomer og lidelser blant unge mellom 15 og 29 år. Tilstandsrapporten fra Fosen barnevernstjeneste viser samtidig at mange saker omhandler rusutfordringer hos omsorgspersoner. Utviklingen krever tidlig og samordnet innsats fra helsestasjon, psykisk helse og rus, barnehager, skoler og barnevern, samtidig som flere vil ha behov for langvarig og sammensatt oppfølging. Når kapasiteten til forebygging og tidlig innsats reduseres, øker risikoen for lengre ventetid og mer omfattende tjenestebehov senere i økonomiplanperioden.

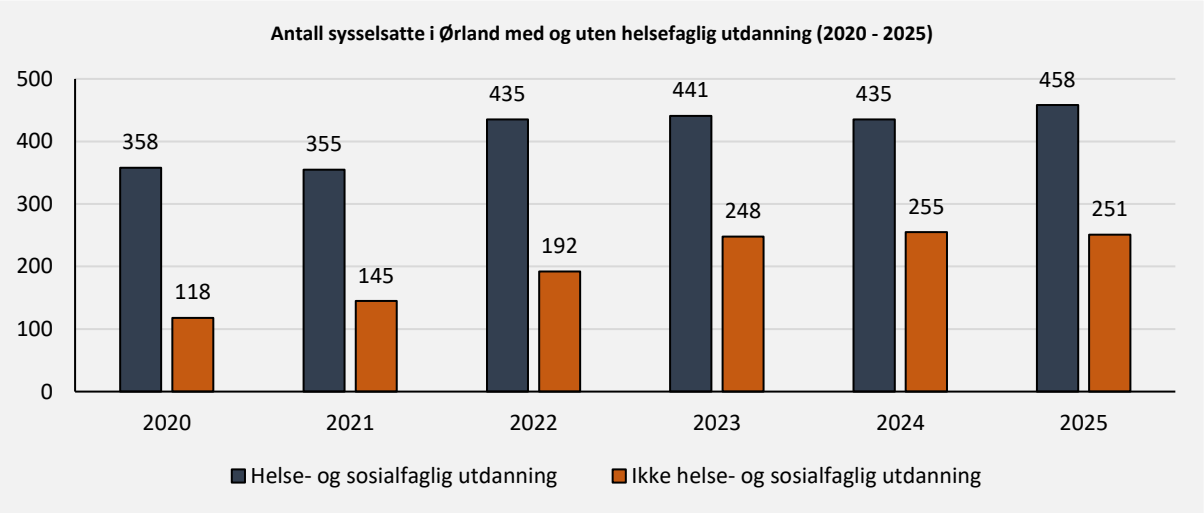

Figur 5. Antall unike personer i kontakt med fastlege eller legevakt per 1000 innbyggere per år for psykiske plager og psykiske lidelser
Kilde: KHS, hentet fra folkehelseoversikt Ørland (2024)

Kommunalområdet består i hovedsak av lovpålagte oppgaver. Flere ikke-lovpålagte tilbud er etablert for å forebygge eller utsette behovet for mer ressurskrevende tjenester, men de økonomiske rammene gjør at enkelte av disse må reduseres eller avvikles. Tilgjengeligheten i enkelte lovpålagte tjenester må også begrenses der regelverket gir rom for det. Tiltakene gir kortsiktige innsparinger, men vil samtidig føre til at behov oppstår tidligere, blir mer omfattende eller forskyves til andre tjenester. I økonomiplanperioden skal utviklingen i ventetid, tjenesteomfang, merforbruk og behov for ressurskrevende tjenester følges. Parallelt skal kommunen videreutvikle egenmestring, teknologi, oppgavedeling, samordning og nye arbeidsformer for å styrke kapasiteten og skape mer bærekraftige tjenester.

Bemannings- og rekrutteringsutfordringer:

Tilgang på kvalifisert personell er kommunalområdets største langsiktige utfordring. Rekrutteringsvansker, sykefravær og turnover skaper ustabilitet allerede i dag, samtidig som behovet for helse- og omsorgstjenester forventes å øke fram mot 2037. Utfordringen kan ikke løses gjennom økt bemanning alene. Kommunen må derfor utvikle oppgavedeling, arbeidstidsordninger, teknologi og kompetanse slik at tilgjengelig personell brukes mer målrettet. Budsjettet for 2027 gir samtidig begrenset rom for fagutvikling og omstilling, fordi fristilling av ansatte ofte krever innleie. Dette kan forsinke nødvendige endringer og øke presset på tjenestene.

Figur 6-helse. Antall sysselsatte i Ørland med og uten helsefaglig utdanning, 2020 – 2025. Kilde: SSB tabell 07940, næring 86-87.

Ørland kommune har utfordringer med å rekruttere ansatte med helsefaglig utdanning. Grafen viser at antallet ansatte både med og uten helse- og sosialfaglig utdanning har økt over tid, men at veksten blant ansatte uten slik utdanning har vært særlig tydelig de siste årene. Rekrutteringsutfordringene bidrar til at en større del av bemanningen består av ansatte uten helsefaglig utdanning. Dette øker behovet for systematisk opplæring, veiledning og kompetansehevende tiltak. Samtidig får fagpersonellet et større ansvar for pasientoppfølging, veiledning og kvalitetssikring. Deltid, høyt sykefravær og turnover forsterker bemanningsutfordringene, og mangelen på kvalifisert helsepersonell forventes å øke fram mot 2040.

For å opprettholde kvalitet og forsvarlighet må kommunen både rekruttere og beholde kvalifisert personell, samtidig som kompetansen hos eksisterende ansatte styrkes. Prioriterte tiltak er målrettet kompetanseheving, økt observasjonskompetanse, systematisk veiledning og tydelig oppgavedeling. Dette skal bidra til at fagkompetansen brukes der behovet er størst, og redusere sårbarheten når andelen ansatte uten helsefaglig utdanning øker. Kommunalområdet vil fortsette å prioritere stipend og tilrettelegging for videreutdanning hos ansatte, prioriteringer av kompetansehevende tiltak er beskrevet i kommunalområdets kompetanseplan.

Driftstiltak for tilpasning til budsjettrammen

Kommunalområdet har flere driftstiltak for å redusere tjenesteproduksjonen og tilpasse driften til budsjettrammen. For nærmere beskrivelse av tiltakene, vises det til vedlegg.

	2027	2028	2029	2030
Helse og Familie	-10 261	-10 864	-10 992	-10 992
Avhending av trygdepensjonatet	-1 155	-1 155	-1 155	-1 155
Avvikling av aktivitetsstua Bjugn helsesenter	-787	-787	-787	-787
Barnekooordinator	-512	-512	-512	-512
Mindre hjelpepersonell ved Ørland Legetjeneste	-666	-666	-666	-666
Nedtak grunnbemanning hjemmesykepleie	-1 218	-1 218	-1 218	-1 218
Nedtak grunnbemanning Oppfølgingstjenesten	-1 031	-1 031	-1 031	-1 031
Nedtak grunnbemanning sykehjem	-1 038	-1 038	-1 038	-1 038
Nedtak på ambulerende miljøarbeidstjenester på sommeren	-80	-80	-80	-80
Nedtak ved Helsestasjonen med jordmor 1,3 årsverk	-898	-1 091	-1 219	-1 219
Nedtak 0,2 årsverk grunnbemanning kjøkken	-154	-154	-154	-154
Nedtak 0,2 årsverk grunnbemanning renholdstjenesten	-160	-160	-160	-160
Nedtak 1 årsverk i familie og forebygging 2027	-653	-839	-839	-839
Reduksjon koordinerende enhet	-674	-898	-898	-898
Redusere ressurs på praktisk bistand (hjemmehjelp) med 1 årsverk 2026	-494	-494	-494	-494
Stengt på høytidsdager og 3 uker på sommer	-741	-741	-741	-741

Konsekvenser av redusert bemanning og tjenestenivå

Tiltakene i budsjettet for 2027 innebærer både avvikling av tilbud, redusert grunnbemanning og lavere kapasitet i lovpålagte og forebyggende tjenester. Trygdepensjonatet og aktivitetsstua ved Bjugn helsesenter foreslås avviklet, samtidig som bemanningen reduseres i hjemmetjenesten, sykehjemstjenesten, oppfølgingstjenesten, familiehelse og forebygging, legetjenesten, koordinerende enhet, kjøkken og renhold. I tillegg reduseres praktisk bistand, avlastning og enkelte tjenester i sommer- og høytidsperioder. Tiltakene vil gi en varig endring i tjenestenes innhold, kapasitet og tilgjengelighet og krever tydelige prioriteringer for å ivareta forsvarlige tjenester.

Konsekvenser for brukere og forsvarlighet

Konsekvensene vil variere mellom tjenestene og må vurderes individuelt. Ved avhending av trygdepensjonatet må berørte beboere kartlegges og tilbys andre forsvarlige og tilpassede botilbud. Avvikling av aktivitetsstua, avlastning og sommertilbud gir færre møteplasser, mindre fysisk og sosial aktivitet og færre fellesmåltider, samtidig som belastningen på pårørende kan øke. Redusert barnekoordinator, skolehelsetjeneste, jordmortjeneste og psykisk helse- og rustjeneste kan gi mindre koordinering, færre konsultasjoner og hjemmebesøk, lengre ventetid og høyere terskel for oppfølging. Dette berører særlig barn, unge, gravide, familier med sammensatte behov og personer som trenger tidlig eller langvarig oppfølging. Mindre kapasitet til habilitering, ADL-trening og miljøterapeutiske tiltak kan svekke egenmestring, funksjonsnivå og livskvalitet. Redusert kapasitet i koordinerende enhet kan i tillegg gi lengre saksbehandlingstid og svakere sammenheng mellom tjenestene.

Reduksjon i tjenestetilbudet

I pleie- og omsorgstjenestene vil lavere grunnbemanning gi mindre fleksibilitet og redusert kapasitet til individuell oppfølging, aktivitet, rehabilitering, ernæringskartlegging og andre pasientnære oppgaver. Brukere som trenger bistand fra to ansatte, kan bli særlig berørt når bemanningen er

marginal. Praktisk bistand kan gis sjeldnere og med høyere terskel, og redusert bemanning i kjøkken og renhold kan gi mindre fleksibilitet og lavere servicefrekvens. Reduksjon i dagaktivitetstilbudet innebærer at brukere mister én tilbudsdag per uke, mens stenging av Regnbuen på høytidsdager og i deler av sommeren reduserer avlastningen for familier. Ved legetjenesten kan telefon- og publikumstid bli kortere. Lavere kapasitet i hjemmetjenesten, korttidsavdelingen og sykehjemstjenesten kan over tid øke behovet for sykehusinnleggelser eller institusjonsplass og begrense muligheten for hjemmedød for dem som ønsker det. Når tilbud reduseres eller stenges i perioder, må nødvendige og forsvarlige tjenester prioriteres etter individuelle vurderinger, mens andre oppgaver utsettes, gis sjeldnere eller faller bort.

Konsekvenser for ansatte og pasientsikkerhet

Reduksjonene vil gi økt arbeidsbelastning og mindre handlingsrom i turnus, fraværsdekning og daglig oppgaveløsning. Gjenværende ansatte får ansvar for flere brukere, pasienter og saker, samtidig som oppgaver fra barnekoordinering, helsestasjon, jordmortjeneste, psykisk helse, legetjeneste og koordinerende enhet må fordeles på færre ressurser eller andre tjenester. Dette kan gi oppgaveforskyvning til blant annet fastleger og øvrige fagmiljøer. Mindre tid til dokumentasjon, koordinering, veiledning, kompetanseutvikling, forebygging og utviklingsarbeid kan øke risikoen for sykefravær, turnover, feil, avvik og klager. Sårbarheten blir særlig stor ved fravær, perioder med høy aktivitet og nye brukere med omfattende eller sammensatte behov. Tiltakene forutsetter derfor løpende vurdering av arbeidsmiljø, kapasitet, kvalitet og forsvarlighet.

Fokusområder for omstilling og utvikling i 2027

I tillegg til reduksjonene i bemanning og tjenestenivå skal kommunalområdet i 2027 prioritere utvikling og omstilling som kan redusere personellbehovet, styrke kapasiteten og gi mer sammenhengende tjenester over tid. De viktigste områdene er ny oppgavedeling og arbeidstidsordninger, digital hjemmeoppfølging og digitale tilsyn, bedre samordning mellom DMS, kommunal korttid og øvrige tjenester samt samarbeid med frivilligheten. Arbeidet skal bidra til at kompetansen brukes der behovet er størst, at flere kan mestre eget liv og bo hjemme lenger, og at pasientforløpene blir bedre koordinert. Arbeidet bygger på mål og strategier i kommunedelplanen for helse og familie, reformen «Bo trygt hjemme» og anbefalingene i NOU 2023:4 «Tid for handling». Redusert bemanning og begrenset økonomisk handlingsrom kan samtidig forsinke gjennomføringen og redusere forventede gevinster.

Figur 1.4 Tiltaksområder for løsninger av personellutfordringene
Kilde: Helsepersonellkommisjonen.

Samarbeid DMS og kommunal korttid – vertskommunetjeneste.

Samarbeidet mellom DMS og kommunal korttidsavdeling skal følges opp videre i 2027. Planen er at DMS skal overføres til kommunen i juni 2027 og videreføres som en vertskommunetjeneste. Saken om overføringen skal behandles politisk i april 2027. Fram mot behandlingen og en eventuell overføring må det avklares hvordan tilbudene skal organiseres og samordnes, herunder ansvar, oppgaver, bemanning, kompetanse og økonomiske forutsetninger. Målet er å utnytte kapasitet og kompetanse bedre og utvikle et mer helhetlig pasientforløp mellom DMS, kommunal korttid og øvrige kommunale tjenester.

Økt samarbeid med frivillighetssentralen

Det planlagte tettere samarbeidet mellom Frivillighetssentralen og helse- og familietjenestene ble ikke gjennomført som forutsatt i 2026, og må derfor prioriteres i 2027. Målet er å utvikle flere lavterskeltilbud, få bedre oversikt over aktivitetene i frivillig regi og avklare hvilke oppgaver

frivilligheten kan bidra med. Samarbeidet skal støtte opp under mål og satsingsområder i kommunedelplanen for helse og familie.

Oppgaveforskyving og mulighet for endret arbeidsplan

Arbeidet med oppgaveforskyvning, riktig bruk av kompetanse og alternative arbeidstidsordninger videreføres i alle enheter i 2027. Heltidspotten ble avsluttet i 2026, mens kommunen nå deltar i andre runde av KS Tørn. Fire langtidsavdelinger og én korttidsavdeling deltar for å utvide arbeidet med ny oppgavedeling og bærekraftige turnusordninger. Målet er å bruke kompetanse og ressurser mer fleksibelt på tvers av avdelinger og tjenester, til beste for innbyggerne.

Digital hjemmeoppfølging og digitale tilsyn

Kommunen skal i 2027 videreføre arbeidet med digital hjemmeoppfølging og digitale tilsyn for å styrke pasientsikkerheten, øke egenmestring og bidra til at flere kan bo hjemme lenger. Det skal utarbeides en strategisk plan som avklarer hvilke løsninger og brukergrupper som skal prioriteres, nødvendige investeringer og forventede gevinster for brukerne og tjenestene. Gjennomføringen må ses i sammenheng med tilgjengelig kapasitet, kompetanse og utviklingen av nye arbeidsformer.

Hjemmesykehus

Ørland kommune deltok i 2026 i Helsefellesskapets konseptutredning om hjemmesykehus sammen med St. Olavs hospital og øvrige deltakerkommuner. Utredningen omfatter aktuelle pasientgrupper, organisering, ansvar, finansiering, teknologi og mulige piloter. Det er foreløpig ikke avklart om eller hvordan arbeidet skal videreføres i et nytt prosjekt. Dersom prosjektet videreføres i 2027, ønsker Ørland å delta. Deltakelsen må bygge på tydelig ansvars- og oppgavefordeling og forutsetter at prosjektet kan gjennomføres innenfor kommunens kapasitet, kompetanse og økonomiske rammer, uten ufinansiert oppgaveoverføring til kommunen.

Helsereformutvalgets utredning

Helsereformutvalget legger fram sin utredning 2. november 2026. De konkrete anbefalingene er derfor ikke kjent når budsjettet utarbeides, men utvalgets mandat viser en tydelig retning mot mer sammenhengende og bærekraftige helse- og omsorgstjenester. Sentrale temaer er framtidig organisering, styring og finansiering, ansvars- og oppgavefordeling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten, helhetlige pasientforløp, bedre ressurs- og kompetanseutnyttelse, forebygging, pårørendes rolle og bruk av teknologi, kunstig intelligens og digitale løsninger. Utredningen vil være førende for den videre utviklingen av tjenestene og må følges opp i økonomiplanperioden.

Investeringer

Investeringsbehovene i økonomiplanperioden er særlig knyttet til velferdsteknologi, Fremtidens helsebygg og medisinteknisk utstyr. Investeringene skal øke kapasiteten, styrke pasient- og brukersikkerheten og redusere sårbarheten i tjenestene. Utviklingen må ses i sammenheng med framtidige driftskostnader, bemanningsbehov og forventede gevinster.

Velferdsteknologi

Fortsetter utvikling og innkjøp av hensiktsmessig velferdsteknologi. Dette skaper en tryggere hverdag for pasientene gjennom økt opplevelse av frihet, mestring, selvstendighet, verdighet og fleksibilitet i hverdagen. Velferdsteknologi bidrar også til å frigi menneskeligressurser til å dekke andre behov. Ørland kommune har søkt og fått midler til et prosjekt digitale tilsyn i hjemmetjenesten. investering i 2026 er satt på vent til 2027 grunnet ny rammeavtale.

Fremtidens helebygg

Fremtidens helsebygg planlegges i tråd med kommunestyrets vedtak 29. oktober 2026. Det må i budsjettet for 2027 settes av midler til videre planlegging. Prosjektet skal øke kapasiteten i

sykehjemstjenesten, både for langtidsplasser og korttidsplasser, og må ses i sammenheng med framtidige driftskostnader, bemanningsbehov og utviklingen av hjemmetjenester og tilrettelagte boliger.

Medisinteknisk utstyr og utstyr til avdelinger

Kommunen mottar i dag utskrivningsklare pasienter til korttidsavdeling, ambulerende sykepleiertjeneste og hjemmesykepleie med behov for avansert behandling og oppfølging. Dette krever tilgang til oppdatert medisinteknisk utstyr. Høyere krav til observasjonskompetanse og behandling i kommunale tjenester gir også behov for nødvendig utstyr i avdelingene og i hjemmebaserte tjenester.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester

Linjenavn	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Reg budsjett 2026	Budsjett 2027
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	55 157	64 576	64 576	57 118
40 Administrasjon samfunnsutvikling	2 072	1 718	1 718	1 850
41 Plan, forvaltning og landbruk	13 045	14 314	14 314	14 028
42 Samfunnsutvikling	4 166	3 522	3 522	3 434
43 Vannforsyning	-29 645	-27 193	-27 193	-34 821
45 Avløp	-10 324	-5 578	-5 578	-6 863
46 Kommunalteknikk	17 345	16 530	16 530	16 092
47 Fosen brann og redningstjeneste	15 836	16 602	16 602	16 607
50 Eiendom	42 661	44 661	44 661	46 791

Forutsetninger til budsjett 2027

Den totale budsjettrammen for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester ligger under driftsnivået for 2026. I 2026 ble budsjettet ikke korrigert i forhold til tap av leieinntekter på Hannah Ryggen senteret og økte driftskostnader for Fosen brann og redning IKS på til sammen 1,4 mill. Tilskudd til veterinærer som ble lagt inn i politisk vedtak er ikke videreført i budsjettet for plan, forvaltning og landbruk.

Økte energikostnader, kommunale avgifter som har en vesentlig økt kostnad ut over normal deflator er ikke hensyntatt og må løses innenfor sektorens rammer.

Avdeling Eiendom har et behov for å øke vedlikeholdsnivået på bygg. I de økonomiske måltallene er det et mål å ha et vedlikeholdsbudsjett for A-prioritert eiendom på kr 200/m2 innen budsjettåret 2023. Ørland kommune ligger på mellom 1/3 og 1/4 av dette vedlikeholdsnivået og med budsjettet for 2027 vil en ikke nærme seg dette målet. Samtidig øker prisen på energi, men dette kompenseres noe gjennom at det de siste årene er redusert energiforbruket gjennom strategisk satsing på dette. Uten denne satsingen vill behovet for økte kutt vært enda større.

Budsjettrammene for enhet Samfunnsutvikling er avhengig av eksterne midler ut over budsjettet for kommunen. Samtidig ligger utbetalinger til Fosen regionråd, forsvarskoordinator og andre eksterne kostnader innenfor enhetens budsjettramme.

I 2025 ble det bevilget ekstra midler til grøftetilskudd og veterinærtjenester. Det ble politisk bevilget et lavere beløp til veterinærttilskudd i 2026 og det ble ikke funnet rom grøftetilskudd i 2026. Det er ikke funnet rom for verken grøftetilskudd eller veterinærtilskudd i 2027.

Mål og ambisjoner 2027

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester skal ha et stort fokus på å oppnå mål som er satt i kommuneplanens samfunnsdel.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester gikk gjennom en større administrativ endring i 2024. I 2025 og 2026 har enhetene innen Samfunnsutvikling og tekniske tjenester hatt fokus på å implementere endringer i forhold til ny organisasjonsstruktur. Det meste er nå på plass, og det forventes at gevinstene ved organisasjonsmodellen realiseres i enda større grad i budsjettåret 2027:

- Samfunnsutvikling: Samhandling og sikre eksterne midler til utvikling

- Plan, forvaltning og landbruk: Sikre høyt nivå og effektivitet på forvaltningsoppgaver og lovpålagt planlegging
- Tekniske tjenester: Sikre optimal forvaltning, drift, vedlikehold og investeringer på kommunale bygg og infrastruktur.

Under er det satt overordnede mål og ambisjoner sett opp mot kommuneplanens samfunnsdel for Samfunnsutvikling og tekniske tjenester:

Ørland 2034 er klimanøytral

- På grunn av svært begrensede midler vil det ikke kunne oppnås at kommunens energiforbruk reduseres med 10 % i 2027
- Legge til rette for klimavennlig el-biler med tilhørende ny ladeinfrastruktur
- Legge til rette for redusert bilbruk
- Gode miljø- og klimatiltak i planlegging og i anbud for kommunale investeringer
- Klimatilpassing i form av overvannshåndtering
- Tydeliggjøre prioritering av klima, miljø og naturmangfold i forvaltningsoppgaver som berører eller direkte påvirker klima og miljø

Ørland snakker sammen!

- Være pådriver for samhandling mellom kommune, frivillighet, næringsliv, innbyggere og andre aktører
- Fokus på næringsarbeid/-utvikling og samarbeide med flere aktører for å sikre attraktivitet for bo- og blilyst
- Påvirke og prioritere oppgaver som gir merverdi for næringsliv og innbyggernes folkehelse
- Arbeide med internkontrollsystemet for å sikre rettferdig og forutsigbar saksbehandling, samt å sikre helhetlig styring og riktig utvikling i tråd med mål og ambisjoner
- Implementering av kommunens styringssystem og arbeid med LTV grupper for å sikre gode styringslinjer og avklart rollefordeling

Ørland skaper livsglede!

- Bidra til å sikre ekstern finansiering til trafikksikkerhetstiltak, klimatiltak, naturmangfold, idrett- og nærmiljøanlegg, utvikling av havner og andre næringsrelatert investeringer og andre tema som ofte har sammenheng med FN's bærekraftmål
- Trygge skoleveg i nærmiljøet gjennom satsing på gang- og sykkelveger, samt å tilrettelegge nærmiljø, møteplasser og aktiviteter slik at de er inkluderende for eldre
- Bidra til sikkert vannmiljø i kommunen iht. gjeldende lovverk og forskrifter

Ørland utvikler mangfold!

- Helhetlig arbeid med kommuneplanens arealdel
- Ferdigstille kommunedelplan for klima og miljø
- Fokus på inkludering av barn og unge i planprosess
- Utarbeide kommunal jordvernstrategi og gjennomføre fase 1 av prosjektet med gjennomgang av eldre reguleringsplaner
- Ferdigstille beitebruksplan Fosen og kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljø
- Utarbeide trafikksikkerhetsplan
- Samordne og videreutvikle den kunnskap og kompetanse som ligger hos ansatte i dag
- Utvikle et tett samarbeid mellom de tre enhetene

Status og utfordringer

Eiendom og eiendomsstrategi

Kommunen har hatt et energiforbruk i kommunale bygg på ca. 17 GWh. Dette fordeler seg på cirka 12 GWh strøm og 5 GWh fjernvarme. Gjennom energiøkonomiseringstiltak som varmepumper og styringssystem er det vært et mål om å redusere energibruken med 0,5 GWh/år de første årene. Gjennom tiltak energibruken redusert med 1 – 2 GWh. Det burde være et mål at energibruken skal reduseres ytterligere i 2027, men det settes av verken driftsmidler eller midler til HMS bygg slik at dette kan realiseres i 2027.

Konsekvens av at det ikke er avsatt midler til strukturelt vedlikehold er at etterslepet har til 2022 steget til et kalkulert omfang av nærmere 1 000 MNOK. Dette inkluderer økt akkumulert etterslep, prisstigning og kostnadsutvikling. Det tilsvarer en tredjedel av totale verdi på eiendomsporteføljen.

Spesielt innen helse merkes etterslepet godt. I 2023 og 2024 har det vært behov for å gjøre akuttiltak på barne- og avlastningsboliger, og på arbeidsplasser for hjemmetjenesten på Brekstad. I 2025 var det registrert vesentlige avvik for arbeidsplassene Soltunet og Hildatunet og det ble igangsatt akuttiltak. Det ble i 2025 kartlagt arbeidsmiljø på flere bygg og det er behov for flere tiltak, blant annet på hjelpemiddelsentralen. Det er behov for investeringer her, men det er ikke satt av midler til dette i 2027.

Det er nye krav til både klima og miljø for bygg. Eiendomsavdelingen har ansvar for å legge til rette for kildesortering i alle kommunale bygg. Dette skjer i samarbeid med Fosen renovasjon. Lysrør er i ferd med å bli forbudt å selge, dette betyr at overgangen til LED-lys må gå raskere. Dette vil gi både en miljøgevinst og vil være et energisparende tiltak. Behovet for investering i tiltak er større enn det som er mulig innenfor investeringsbudsjettet.

Eiendom har en meget stram økonomi og må prioritere sine aktiviteter strengt. Forventinger fra brukere til drift/vedlikehold/service, er høyere enn det som kan innfris. Fokuset er å ha god dialog med brukere slik at brukere er også klar over hva de kan forvente av avdelingen.

I 2024 og 2025 har eiendom fått nye utgifter ut over lønnskostnader. Dette inkluderer høyere kommunale avgifter, nye brakker for barne- og avlastningsboliger, Soltunet og Hildatunet og ikke minst økte energikostnader. Dette medfører større behov for kutt innen andre tjenester og bygg i tillegg til allerede igangsatte kostnadsreduserende tiltak.

Kommunen har gjennom eiendomsstrategien hatt et mål om å redusere antall kommunale bygg. Innen sektorer som administrasjonsbygg har kommunen redusert mengden bygg vesentlig. For andre bygg er det opprettet avtaler om drift og vedlikehold av bygg sammen med frivillige. De neste årene vil det være store behov for økte drift og vedlikeholdstiltak innen flere bygg og det må gjøres tydelige prioriteringer.

Drift og vedlikehold kommunal infrastruktur

I driftsbudsjettet er det innlagt nødvendige kostnader med å drifte vannforsyningen. For å sikre at vannet kommer frem, jobbes det kontinuerlig med vedlikehold av renseanleggene, ledningsnettet og pumpestasjonene rundt om i kommunen. Dette gjøres blant annet ved bruk av nye teknologier som gir oss bedre oversikt og som igjen fører til mer lønnsom økonomisk drift. Fokusområdet er lekkasjesøking på drikkevannsnettet og utskifting av gamle rørledninger. Drikkevannsforskriftenes krav om farekartlegging og dokumentasjon skal det jobbes videre med, samt vurdere behovet for kommunedelplan vannforsyning.

Vinterdrift av veger og parkeringsplasser mm. gjennomføres av leverandører iht. kontrakter med Ørland Kommune. I 2022 og 2023 ble det gjennomført en offentlig anskaffelse, som har en kontrakts varighet til 26/27. Kommunalteknikk vil ha fokus på å redusere kostnader ved å følge opp kontraktsforpliktelsene med leverandørene. Kommunalteknikk har også startet prosessen med å se

på muligheten for ett samarbeid med Trøndelag Fylkeskommune når det gjelder vinterdrift, en mer kostnadseffektiv drift for begge parter.

Kommunen har flere kaianlegg. Tilstanden på flere av disse anleggene er slik at de trenger en kraftig oppgradering dersom de i framtiden skal fungere som forutsatt. Her må det sees på mulighet for finansieres blant annet gjennom statsbudsjett, spesielt til kommunale havner på Uthaug og Valsneset. Det jobbes med å øke inntektene slik at kommunen får mulighet for videre tilrettelegging for blå næring.

Kommunen har store grøntarealer som skal holdes i regelmessig hevd. Fokuset på grønt og parkanlegg i kommunen har gitt mange positive tilbakemeldinger. Drift av kunstgressbanene skjer i samarbeid med fotballklubbene som utfører for den ukentlige driften, mens det årlige vedlikeholdet gjennomføres av kommunen. De siste 2 sesongene er Mebostad grøntanlegg og Ørland stadion vært klippet med robotklippere. Dette har resultert i noe besparelse i driftsutgifter og økt kvalitet på plenarealene.

Transport

Klimavennlige transportmetoder vil være viktig i årene som kommer. I 2022 brukte kommunens kjøretøy 38 000 liter bensin og 28 000 liter diesel. Dette tilsvarer et utslipp på 164 tonn CO2. Kommunen startet i 2024 ny anbudsrunde for kommunens kjøretøy. Her vil det være en avveining mellom elektrifisering av kjøretøyparken og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap i samarbeid i forhold til bortfall av strøm. Elektrifisering av kjøretøyparken kan reduserer klimagassutslippene i de kommende årene med 150 tonn CO2. Elektrifisering av kjøretøyparken vil fortsette inn i 2026.

Reduksjon av bilbruk vil også kunne være et tiltak for å redusere utslipp av CO2, spesielt i forhold til kommunens innbyggere. Det er viktig er det tilrettelegges for at barn og unge kan ferdes trygt på skoleveg og i nærmiljøet gjennom satsing på gang- og sykkelveger, samt å tilrettelegge nærmiljø, møteplasser og aktiviteter slik at de er inkluderende for eldre. Dette vil også kunne redusere biltrafikken. For å oppnå dette må det samarbeides på tvers av enheter både innenfor Samfunnstunsutvikling og tekniske tjenester, andre enheter i kommunen, samt eksterne parter.

Videre vil det på sikt være aktuelt at en el-buss mellom Brekstad og Bjugn kan avlaste biltrafikken og øke mobiliteten spesielt for barn og unge mellom disse tettstedene. Økt mobilitet vil også bidra til at alle kan delta i arbeidsliv, fritidstilbud og det sosiale livet, uavhengig av forutsetninger.

I løpet av 2023 og 2024 er ble det satt i gang flere fellesprosjekter med både fylkeskommune, AtB og Forsvaret for å redusere klimautslipp. Det første er sammen med fylkeskommunen og AtB, som i løpet av 2025 skulle igangsetter et nytt anbud med elektrifisering av hurtigbåt og Ørland kommune samarbeidet for at dette skulle la seg realisere. Disse planene er nå utsatt.

Ørland kommune er et sentralt knutepunkt i Trøndelag og på Norskekysten, med havner som gir store muligheter for utvikling innen havbruk, fiske, industri og transport/logistikk. Innrapportering til SSB (2020) viser at over 1 mill. tonn gods fraktes årlig inn og ut av kaianlegg i Ørland på havneanlegg i Lysøysundet, Valsneset, Bjugnfjorden, Uthaug og Ottersbo. Det må utarbeides en strategi for hvordan man kan utvikle våre havner som et verktøy til vekst og utvikling.

Planlegging

I 2025 og 2026 er det arbeidet helhetlig med kommuneplanens arealdel. Det er mottatt over 100 arealinnspill, med en stor mengde dokumentasjon. I den forbindelse er det gjennomført en grovsiling av innspill som går videre til konsekvensutredning (KU). Dette er også et tiltak i forhold til fremtidig ressursbruk da KU-prosessen er arbeidskrevende.

Det presiseres at arbeidet med KPA er omfattende, og planarbeidet har tatt lenger tid enn forventet. Dette henger sammen med omorganisering, rekrutteringsbehov, samt tilgjengelige midler og ressurser. Avdeling plan og miljø står i en kompleks situasjon med flere statlige planer uten mulighet for inntjening på selvkost, flere komplekse private plansaker i tillegg til at det er et vesentlig koordineringsbehov mot stat og departement. Det er i 2025 og 2026 iverksatt tiltak i forhold til omstrukturering av arbeidsmodell, omprioritert bruk av ressurser, samt at vakante stillinger nå er besatt.

Det understrekes at kommuneplanprosessen er svært viktig for den nye kommunen med tanke på samfunnsutvikling, da spesielt mot bosetting og næringsutvikling. I kommuneplanens arealdel legges de arealmessige rammene både for kommunen og privat næringsliv. På grunn av kapasitetsutfordringer, omfang og økonomiske tiltak forventes det at det blir utfordrende å opprettholde fremdriften. Planarbeidet kan derfor ta lenger tid.

Med store landbruksområder, rikt naturmangfold, forsvaret som signaliserer behov for store arealer, store aktører innenfor blå næring, attraktiv fritidskommune og en kommune i vekst, har Ørland kommune stort press på sine disponible arealer. Det er derfor sentralt at kommunen i sin planlegging har oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Prosjektet med gjennomgang av eldre reguleringsplaner startet også opp i andre tertial 2025, og gjennomføres med bruk av omsøkte midler. Prosjektet er påstartet med grunnlag i nasjonale og regionale forventninger til kommunal planlegging, og er sentralt å se i sammenheng med KPA-prosessen. Kommunen har blant annet en stor arealreserve av både bolig- og næringsarealer (større enn det kartlagte behov for de neste 10 årene), herunder rundt 600 dekar boligreserver på dyrka og dyrkbar jord. Det er derfor nødvendig å ta en revurdering av de arealene som er avsatt til utbyggingsformål. Grunnet ressursutfordringene har prosessen med gjennomgang av eldre reguleringsplaner måtte prioriteres ned, men det tas sikte på politisk forankring høsten 2025, mens gjennomføring vil skje parallelt med produksjon av arealdelen i 2026 og 2027. Dette forutsetter bruk av konsulenter, og disse finansieres av midlene som er bevilget fra Miljødirektoratet for gjennomføring av prosjektet.

Kommunal planstrategi ble vedtatt i 2024. I henhold til kommunal planstrategi skal det i 2026 utarbeides en områdeplan for Bjugn. Budsjettet gir ikke mulighet for å gjennomføre dette. I første omgang arbeides det for ferdigstilling av KPA, og det er for ressurskrevende for avdelingen å starte opp reguleringsarbeid i Bjugn i 2026.

Kommunedelplan for klima og miljø startet opp i andre tertial 2025, og er ferdigstilt i Q1 2026. Sluttbehandling er i Q4 i 2026. Arbeidet med klima- og miljøplanen gjennomføres av avdeling plan og miljø, og finansieres ved bruk av tilskuddsmidler. I planen blir det et spesielt fokus på klimatilpasning, overvann, vannkvalitet, samt skred- og flomvurderinger som kunnskapsgrunnlag til forvaltningen. Det vil bli et spesielt fokus på bebygde områder og områder for fremtidig utbygging, og skredproblematikk og samfunnssikkerhet står sentralt. Det er også fokus på ytre miljø og klimagass. For sistnevnte tema arbeides det mot konkrete anbefalinger ift. eiendom og teknisk, samt at det legges opp til et samarbeid med næringen ift. anbud og evne til omstilling i markedet. Planen ender opp i en handlingsplan som viser mål og retning for kommunen fremover, samt en anbefaling om tiltak ift. fremtidige investeringer. Kartlegging og tiltak innen bygg, transport, mobilitet og landbruk er sentralt (ikke uttømmende). Et eksempel er utbedringer ift. fjernvarmenettet og kjent effekttap. Arealbruk og samarbeid er også hovedtema i planen, og det er sentralt at Ørland kommune styrker samarbeidet på tvers av sektorer, med næringsliv og innbyggere, slik at klima- og miljøtiltak forankres og gjennomføres effektivt.

I 2027 vil digitalisering av eldre ortofoto følges opp. Totalkostnaden fordeles på selvkostområdene byggesak, oppmåling, spredt avløp, plan og oppmåling. Ved digitalisering bevares og tilgjengeliggjøres informasjon som muliggjør effektiv saksbehandling. Dette muliggjør også historiske sammenligninger,

og gir informasjon om eks. terrengendring, byutvikling og miljøforandringer over tid, noe som er verdifullt i planlegging og forvaltning.

I 2026 utarbeidet administrasjonen forslag til endring av «forskrift for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering» og sendt på høring, jamfør kommunestyrevedtak 25/112. I den forbindelse legges det opp til innføring av eByggesak, en digital byggesaksløsning som vil bidra til forbedret kvalitet på innkomne søknader, og dermed redusert saksbehandlingstid. eByggesøk er tilgjengelig for kommunens innbyggere allerede fra Q4 2025. Målsetningen med revidering av forskriften er å styrke planprosessen, øke saksbehandlingskapasiteten og bidra til å sikre en mer bærekraftig og transparent utvikling i Ørland kommune. Ny prisbok for 2027 er basert på denne nye forskriften.

Spredt avløp prosjektet, som omhandler kartlegging, tilsyn og utbedring av private avløpsanlegg vil foregå frem til 2033. Arbeidet med opprydding i spredte avløp har kommunen blitt pålagt gjennom nasjonale føringer. Dette arbeidet er intensivert fra 2023/2024, og har i 2025 fått betydelig prioritet. Det er blant annet gjennomført tilsynsrunder på private avløpsanlegg i områdene Høybakken, Dunvika, Val og Sandnesvågen. Videre er det igangsatt tilsyn for anlegg med utløp til Eidsvatnet og tilhørende sidevassdrag. Det er i 2025 også gjort vesentlige investeringer av feltutstyr for å effektivisere tilsynsprosessen. Arbeidet vil fortsatt kreve betydelig arbeidskapasitet og fokus i årene som kommer. Prosjektet finansieres hovedsakelig innenfor selvkost. Det er behov for tilstrekkelig kapasitet innenfor kompetanseområdet for klima og miljørådgiver for gjennomføring.

Arbeidet med ny Kommunedelplan Avløp og vannmiljø ble påstartet i 2025, ferdigstilles i 2026 og sluttbehandles i 2027.

Prosjekt

Bygg- og anleggsbransjen i Norge står for 15 % av Norges klimagassutslipp. Kommunens målsetting vil derfor være en viktig føring for kommunens bygg- og anleggsprosjekter, men også for kommunens planlegging. Utslipp skal være på agendaen i alle prosjekt, og da særlig i større prosjekter. Vi vil bruke forskjellige styringsmuligheter for å redusere utslipp. Hvilke vi bruker, vil være avhengig av prosjektets art og omfang. Gjennom god planlegging og valg av løsninger kan vi redusere utslipp, eksempelvis kan vi justere terrenghøyder for å redusere behov for massetransport. Gjennom valg av løsninger kan vi velge materialer som har lave eller redusert utslipp. I tildelingskriteriene vil vi kunne vektlegge utslipp fra anleggsmaskiner for å stimulere overgang til maskiner med lavere utslipp. Gjennom kvalifikasjonskrav vil vi kunne stille absolutte krav.

Det kommunale kloakkavløpsnettet har store utfordringer med fremmedvann som trenger inn på rørnettet. Fremmedvann skaper store driftsutfordringer og økte driftskostnader og ikke minst fare for tilbakeslag ved store nedbørsmengder. Det er et stort behov for å kartlegge og planlegge utbedring av ledningsanlegg noe som er tidkrevende arbeid.

Avløp har behov for å gjennomføre flere store prosjekt i årene framover og det er stort behov for å se på arbeidskapasiteten på området.

Eksterne utgifter

Fosen Brann og Redning IKS (FBRT) er et interkommunalt selskap eid av Åfjord og Ørland kommune. Det drives forebygging, beredskap og feiing innenfor de to kommunene. Det har de siste årene vært en vesentlig kostnadsøkning grunnet utskifting av utsyr og nye tariffavtaler innenfor dette området. I tillegg har man gått over til den kostnadsdelingen som er vedtatt i Fosensamarbeidet. Det medførte en ekstra kostnadsøkning for Ørland kommune. I tillegg medfører vertskapet for hovedflybasen ekstra kostnader for FBRT. I budsjettet for 2025 ble ikke rammene for Fosen brann og redning økt, men dette er kompensert for i 2026. For å holde seg innenfor rammene er blant annet drift og vedlikehold av kommunale bygg ytterligere redusert.

Ørland kommune er, jfr. dyrehelsepersonellovens bestemmelser, pliktig til å sørge for tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester fra dyrehelsepersonell og å organisere en klinisk veterinærvakt utenom ordinær arbeidstid. Det skal være en forsvarlig veterinærdekning hele døgnet. Det er nødvendig å utvikle veterinærtjenesten i Ørland slik at det blir mulig å rekruttere. Det må arbeides med å utvikle en bærekraftig veterinærtjeneste, ellers risikerer man å miste dagens veterinærer og det vil være umulig å rekrutter nye til dagens ordning. Det er høyst usikkert om det i det hele tatt er mulig å få tak i vikarer. Det ble bevilget 1 million kroner til dette i 2025, og 520 tusen i 2026. Det er ikke funnet midler til at Ørland kommune finansierer dette behovet i 2027.

I tillegg til å bidra til å skaffe eksterne midler har enhet for Samfunnsutvikling ansvar for drift av den kommunale lufthavna. Det forutsettes at alle utgifter til drift av lufthavna dekkes over statlige/fylkeskommunale tilskudd og inntekter fra avgifter. Flytilbudet mellom Ørland og Oslo er viktig både for reiselivet, for Ørland flystasjons drift, for næringslivet og for den jevne innbygger. Det jobbes med at strekningen Oslo - Ørland blir en nasjonal FOT-rute.

Nærings- og samfunnsutvikling

Med et begrenset kommunalt budsjett vil det bli viktig at kommunen sikrer ekstern finansiering for å følge opp de satsingsområdene som er valgt til kommuneplanens samfunnsdel. Det ligger flere muligheter for finansiering av bo- og blilyst utenfor det kommunale budsjettet. Dette gjelder blant annet trafikksikkerhetstiltak, klima- og miljøtiltak, naturmangfold, idrett- og nærmiljøanlegg, og andre tema som ofte har sammenheng med FN's bærekraftsmål.

Samfunnsutvikling og tekniske tjenester vil ha en sentral rolle i å legge til rette for boligsosialt arbeid. Å sikre tilstrekkelig kvalitet på kommunale boliger vil være en sentral oppgave. Gjennom salg av de dårligste boligene de siste årene har kapitalkostnadene blitt redusert, men mangel på nye investeringer i boliger er en stor utfordring og reduserte inntekter på eiendomsforvaltning.

Næringens Hus på Brekstad skal være en arena for næringsutvikling. I 2025 ble enhetene Plan, forvaltning og landbruk samlokalisert med enhet for Samfunnsutvikling på Næringens hus. I tillegg ble boligkontor etablert her. Her er det tilgang til møterom, enkeltkontor, kantine, stillerom og andre fellesfasiliteter. Det å samle flere ressurser på ett sted vil føre til økt samarbeid og knoppskyting både mellom de som har fast tilhold på huset og de som benytter det som pendlerkontor, gründerkontor eller annet.

Det oppleves at ansvars- og oppgaveporteføljen til kommunene er økende innen landbruk, men med mindre økonomiske rammer. Dette gjør at kommunen har fokus på rasjonelt og strukturert samarbeid mellom enheter. Regionsamarbeidet er viktig for videre kompetansebygging og bygdeutvikling. Landbrukskontoret har fokus på nærings- og bygdeutvikling, bolyst og miljø lokalt og regionalt.

Mange gårdsbruk står foran et generasjonsskifte. De økonomiske rammene i næringen er marginale, og det lokale landbruket opplever sterk konkurranse om arbeidskrafta. Kommunen bør fortsatt ha fokus på blågrønne muligheter og produksjonsmuligheter mellom fiskeri/havbruk/landbruk. Det samme gjelder innenfor reiseliv, mat og kulturlandskap. Nasjonal interesse for historiske, marine, biologiske og kulturlandskapsmessige verdier, for eksempel Utvalgte kulturlandskap (UKL) på Austrått og Tarva, gir muligheter som kommunen og lokalsamfunnet må ha sterkt fokus på i årene framover.

Miljø- og klima vil få enda større fokus i årene framover innen landbruk. Å holde matjorda i god hevd betyr i praksis å opprettholde god dreneringstilstand på jorda. Grøfting og kanalisering er svært dyrt, men absolutt nødvendig. Ørland har i flere år yta kommunalt dreneringstilskudd, men administrasjonen har ikke funnet rom for dette innenfor budsjettet. Avrenningsproblematikk fra landbruket, å holde drenering i hevd, samt landbruksarealer som bufferområder ift. klimatilpasning adresseres i klima- og miljøplanen.

De siste års positive utvikling innen «Blå sektor» i Ørland kommune fortsetter. Innen fiske er det planer om utvidelser og utbygginger fra lokale bedrifter. Dette vil gi fiskerne bedre mulighet til

leveranse av fangst, og Ørland kommune har nå en økende andel yngre fiskere som satser på fiske som levebrød. Utviklingen fører til et større press på Ørland kommune for å legge til rette for vekst innen denne sektoren. Dette gjelder særlig utbygging av næringsarealer, infrastruktur (strøm/vann/avløp/vei etc.) og kaier/havneanlegg, noe som er utfordrende i en kommune med pressede økonomiske rammer. Her må det også tas hensyn til at vekst kan gi økte inntekter (havbruksfond, skatteinntekter, salg av arealer, utbygging innen VAR områder etc.).

Nasjonale ambisjoner og siste års utvikling, tilsier at maritime næringer vil være et av de viktigste områdene for Ørland når det gjelder fremtidig næringsutvikling og vekst i sysselsetting i kommunen. Gjennom generasjoner har våre hav- og sjøområder vært forvaltet på en bærekraftig måte. Regjerningen innførte 13.02.26 marint vern av store deler av våre sjøarealer (Kråkvåg og Bjugnfjorden marine verneområde), med bakgrunn i de verdier som ligger her. Kommunen blir forvaltningsmyndighet: forvalte verneområdet i tråd med verneformålet, behandle dispensasjonssøknader og utarbeide en forvaltningsplan for området.

Å oppnå synergi mellom forsvaret, lokal og regional næringsutvikling er viktig. Kommunen har regulert og opparbeidet areal for forsvarsrelatert næringsutvikling nær Ørland flystasjon. Det må jobbes aktivt videre for økt verdiskaping relatert til aktiviteten på kampflybasen. Finansiering til Forsvarskoordinator ligger inne i budsjettet for Næring.

Tiltak for å ytterligere redusere budsjettrammen for 2027

For å komme innenfor budsjettrammen er det gjennomført tiltak, men ved ytterligere tiltak vil det være aktuelt å redusere kvaliteten på tjenester ytterligere.

Tiltak	2027	2028	2029	2030
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	**-3 498**	**-2 414**	**-2 763**	**-2 763**
Ansvar 461. Reduser vintervedlikeholdet - 700 000	-700	-700	-700	-700
Fjerne 50% stilling som rådgiver	-432	-432	-432	-432
Kommunal egenandel kanaler.	-100	-100	-100	-100
Miljørådgiver stilling	-379	-379	-379	-379
Reduksjon av én vakant 100 % stilling til 50 % stilling.	-349	349	0	0
Redusere administrasjon fakturering - byggesak	-108	-108	-108	-108
Redusere administrasjon fakturering - oppmåling	-72	-72	-72	-72
Redusere administrasjon fakturering spredt avløp	-36	-36	-36	-36
Stenge basseng	-500	0	0	0
Vakant 30 % stilling 2027 - 50 % stilling 2028-2030	-321	-535	-535	-535
461, Vedlikehold Gatelys - 100 000	-100	0	0	0
462- vedlikehold kommunale veier	-200	-200	-200	-200
462-ekstrahjelp	-201	-201	-201	-201

Prioriterte investeringer

De største nye investeringene er innenfor selvkostområde vann. Investeringene frem til de siste 10 årene har vært svært lave. Dette må kompenseres for å sikre alle innbyggere et trygt drikkevann som tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften, på en slik måte at ikke kvaliteten forringes.

I henhold til drikkevannsforskriften skal vannverkseieren sikre at vannforsyningssystemet er utstyrt og dimensjonert samt har driftsplaner og beredskapsplaner for å kunne levere tilstrekkelige mengder drikkevann til enhver tid.

Samfunnsutviklingen i vårt distrikt har i de senere årene vært preget av høy etableringsaktivitet både innen forsvaret og det private næringsliv. Dette har i sin tur resultert i høy kommunal aktivitet, ikke minst i vannforsyningssammenheng. Man har sett at en god og stabil vannforsyning med høy kvalitet

på vannet, har vært en av forutsetningene for at næringsetablering skal finne sted. I årets budsjett og langtidsplan vil man fortsatt ha fokus på å tilrettelegge og utvikle vannforsyningen slik at etablering av nye næringer og utvidelser av eksisterende næringer kan fortsette. Sammen med strømforsyning og fibernett-tilgang, er tilfredsstillende vannforsyning en viktig premiss for at man skal lykkes med dette arbeidet.

Eksisterende anlegg har en maksimal kapasitet i dag på ca. 120 l/s. Dette er omtrent det samme som dagens forbruk i maks døgn. Midlere forbruk av rent vann i dag er ca. 75 l/s. Nye Ørland VBA er dimensjonert for å kunne levere 200 l/s. Kommunen har vurdert dette til å være maks døgn forbruk i framtidig situasjon. Økningen på ca 60 % fra i dag, er spesielt for at ny vannkrevende industri skal kunne etablere seg i kommunen.

Innen avløps-området er lekkasjetetting og utskifting av avløpsledninger et prioritert område. Kommunen må tilpasse seg nye klimautfordringer. Avløpsledninger må dimensjoneres opp for å ha kapasitet til økt nedbørsmengder/intensivnedbør.

I 2027 blir det fokus på å få gjennomført de igangsatte prosjektene. I 2026 er det prioritert prosjekt i Bjugn for utvikling av områder mot Bjugnfjorden og gang- og sykkelveg i Arnfinn Astads veg. I 2027 er det foreslått å prioritere Ervikvegen.

For bygg er det i hovedsak avsatt midler til behov for strakstiltak i forhold til HMS. Det er behov for tiltak på flere bygg innen helse, men større tiltak her er det ikke funnet rom for.

Kultur og Idrett

Linjenavn	Regnskap 2025	Budsjett 2026	Reg budsjett 2026	Budsjett 2027
Kultur og idrett	0	14 936	16 006	16 000

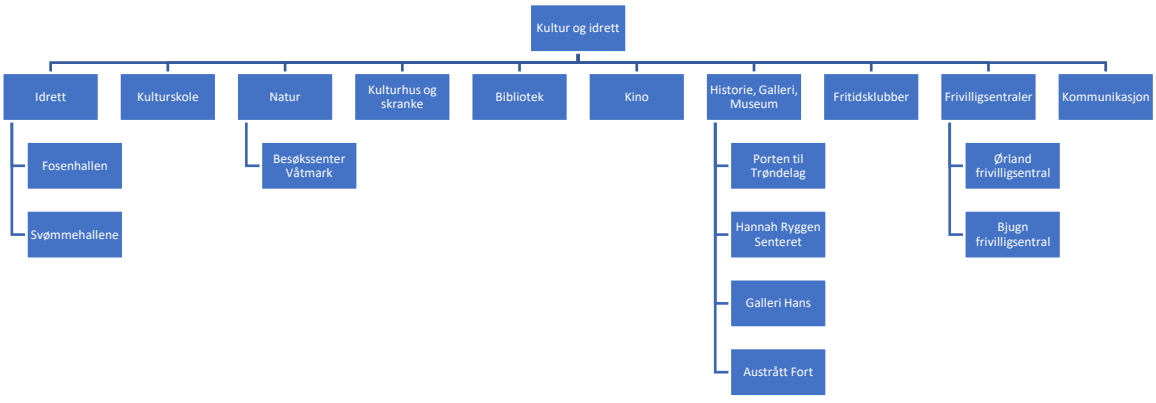
Forutsetninger til budsjett 2027

Bakgrunn

Kultur og idrett ble overført fra Roret Ørland kulturforetak KF til eget kommunalsjefområde i Ørland kommune fra 01.01.26. Samtidig ble det gjort tilpasninger i driften for å redusere kostnader tilsvarende 5 millioner kroner. Områdets kostnader er først og fremst knyttet til lønn, og inntektene er i hovedsak knyttet til aktiviteter/arrangement, billettinntekter og tilskudd. Økonomisk omstilling har i løpet av 2026 ført til betydelige endringer i drift. Området har endret fra daglig leder og 4 enhetsledere til flat lederstruktur, uten enhetsledere og avdelingsledere. Kst. kommunalsjef har overtatt personal- og økonomiansvar for alle ansatte i området. Økonomisk omstilling har vært nødvendig, og prognosene for 2. tertial viser at området har en prognose på balanse for 2026.

Det er redusert stillinger innenfor administrasjon, kulturskole, bibliotek, svømmehall, kulturhus og skranke. Kommunikasjon har blitt overført til kultur og idrett og sentralbordet ivaretas av skranken. Området har 28 årsverk. Grunnet prosjekter som for eksempel aktiv sommerferie, bruk av tilkallingsvikarer og utbetaling av lønn til Fosen opplæringskontor er det 80 ansatte registrert i området.

Organisasjonskart for kultur og idrett:

I budsjettprosessen for 2027 er tiltak drøftet i LTV-gruppen for området. Kommunikasjon har en vakant 100% stilling, som man har vurdert behovet for til 50%. Det er også foreslått tiltak for å fokusere fritidsklubbarbeid mot én fritidsklubb, i Bjugn. Tiltakene er ytterligere beskrevet i tiltaksoversikten.

Tiltak	2027	2028	2029	2030
Kultur og Idrett	**-648**	**-648**	**-648**	**-648**
Redusere Fritidsklubbaktivitet på Brekstad.	-247	-247	-247	-247
Redusering av kommunikasjonsressurs	-401	-401	-401	-401

Mål og ambisjoner for 2027

Kultur og idrett knytter sine mål og ambisjoner tett opp mot kommuneplanens samfunnsdel. Satsningsområdene Ørland snakker sammen, Ørland skaper livsglede, Ørland utvikler mangfold og Ørland 2034 er klimanøytral er godt forankret i områdets daglige drift. Området tar vare på naturen og formidler naturkunnskap. Området bevarer og formidler kunst, historie og identiteten til Ørland kommune. Området bidrar til å skape gode og tilgjengelige møteplasser. Området bidrar til et variert kulturelt påfyll for alle aldere. Vi legger til rette for god folkehelse og skaper leselyst i samfunnet.

Som en del av omstillingen får alle ansatte nye arbeidsavtaler. Det er i 2026 lagt til rette for bruk av digitale verktøy som letter administrativt arbeid knyttet til lønn, turnus og kvalitetssystem. Området vil innlemme bruken av disse i hverdagen og utvikle en mer bærekraftig drift i 2027 etter endringene i 2026. Videre er vi kontinuerlig i dialog om økt samarbeid med frivilligheten, blant annet angående bruken av idrettshallene.

På bakgrunn av reduksjon i bemanning vil området være mer tydelig i prioritering av hvilke prosjekter man skal videreføre og/eller iverksette. Området vil fortsette å aktivt søke tilskudd for økt aktivitet, men må prioritere tøffere innenfor kjerneområder enn tidligere.

Investeringsbudsjett

(Tall i 1000 kroner)	Budsjett	Budsjett
Investeringsutgifter	**2026**	**2027**
VANN		
Reservevannforsyning		1 000
Renovering vannledninger	15 000	17 000
Nytt renseanlegg (vann)	90 000	
Nytt høydebasseng Breiskaret	18 000	
Vannkiosker	1 500	1 000
Sikring av vannanlegg	3 000	500
Utkjøp av leiebiler	1 000	
Doblering vannledning Lysøysund		
Anskaffelse vannmålere		500
Personsikkerhet		1 000
Storfosna - vann		
Nytt høydebasseng Stallvika		
AVLØP		
Sæterfjæra Kulvert og VA-anlegg		
Renovering avløp	3 000	7 000
Forlengelse av utslippsledning i Bjugnfjorden.	1 000	1 000
Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad		
Oppgradering silanlegg Hovdetåa		
Mebostad pumpestasjon	3 000	3 000
Traktor		3 000
Avløp Brekstadbukta		5 000
Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate		
Renovering kloakkpumpestasjoner		
Silanlegg Botngård		
TOMTETEKNISK		
Tomteteknisk arbeid boligområder Mebostad		
Mebostad - B14		
Brekstad næringsmiddlepark		
Innledende arbeid reguleringsplan Uthaug		
Plastring Sæterfjæra		
Igangsetting av planarbeid Myran		
Avtale med Bygg Bjugn/bygging offentlig infrastruktur		
Tomteteknisk	3 000	3 000
Planarbeid vann Myran industriområde		
Skipsleia næringspark		
Brekstadbukta flytteprosjekt		
Flytting av jordmasser parkeringsplass ved ferjeleie på Brekstad		

Allmenningskai Uthaug		
Reguleringsplan Uthaug		
TRAFIKKSIKKERHET OG VEI		
Trafikksikkerhetstiltak		
Fergekai Dybfest og Tarva		
Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei/gang- og sykkelvei	3 800	
Oppgradering Alf Nebbsgate		
Bygging av kommunal vei Sæterfjæra.	2 300	
Utbedring kommunale veier	500	0
Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad	1 000	
Grunnundersøkelser gangfelt Vallersund		
Oppgradering Ervikvegen		4 000
Gang og sykkelvei langs Vestråttvegen		
Utbedring kommunale kaier		
KULTUR/IDRETT/UTEOMRÅDER		
Skatepark Botngård ungdomsskole		
Dagsturhytte Koet		
Sæterfjæra - gang og sykkelvei fra fylkesvei til lagunen		
Waadeparken	100	
Kunstgressbane Bjugn	200	
Generelt kultur/idrett/uteområder		
MINDRE BYGNINGSMESSIGE TILTAK		
Ørland Rådhus - nye kontorplasser		
HMS og klimatiltak bygg	3 000	3 000
Nytt tak Opphaug skole	4 000	
ØMS/Bjugn Helsesenter		
Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter		
Utbedring Ørland legekontor		
Takbytte ØMS/Ørland sykehjem		
SD system næringens hus/Ørland kultursenter		
Lekeapparat skole		
Matkjøling Bjugn Helsesenter		
Oppgradering omsorgsboliger		
Ladeinfrastruktur		
Oppgradering garderober Bjugnhallen		
Utbedring arbeidsplass og arbeidslokaler for hjemmetjenesten Brekstad		
Ombygging varmeanlegg ØMS		
Ombygging fra 3 til 2 administrasjonsbygg		
Sliping/lakkering av gulv Roret Ørland Kultursenter		
Midlertidige tiltak Soltunet, Hildatunet og hjelpemiddelsentralen		
STØRRE UTBYGGINGER		
Avlastningsbolig barn og unge fase 1 - avsluttet i 2024		

Planlegging barnehage Lysøysund/barneskole Bjugn		
Planlegging helseprosjekt Ørland	500	1 000
Kjøp av omsorgsboliger		
Borettslag for ungdom med funksjonsnedsettelser	100	
Utredning bygg oppvekssektoren		
Omsorgsboliger - utbygging eller kjøp		500
ANDRE INVESTERINGER		
IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	3 500	3 500
Velferdsteknologi og varsling	1 000	1 000
IKT oppvekst	3 000	3 000
Mobilmast		
Utstyr Langtidsplasser sykehjem		
Startlån - utlån		35 000
Startlån - bruk av lån		-35 000
Startlån - avdrag		8 000
Startlån - mottatte avdrag		-8 000
Egenkapitaltilskudd KLP		
Overføring kirkelig fellesråd		
Investering - overføring til Roret KF		
Servicebygg Bjugn skogskirkegård		
Investering i varige driftsmidler	**161 500**	**59 000**
Egenkapitaltilskudd KLP	3 000	3 000
Austråttborgen til vår felles storstue		
Aksjer Helseplattformen		
Aksjer Fosenbrua AS		
Eiendomssalg	-5 000	-5 000
Finansiering investering		
SUM	**-2 000**	**-2 000**
Sum fordelt	**159 500**	**57 000**

	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Vann	128 500	21 000
Avløp	7 000	19 000
Tomteteknisk	3 000	3 000
Trafikksikkerhet/veg/kai	7 600	4 000
Kultur/idrett/uteområder	300	0
Mindre utbygningsmessige tiltak	7 000	3 000
Større utbygginger	600	1 500
Andre investeringer	7 500	7 500
SUM	**161 500**	**59 000**
Sum ikke VAR/tomteteknisk og større bygg	**22 400**	**16 000**

Kommentarer til investeringsbudsjettet

Kommunens ordinære investeringer bygger på måltallet for låneopptak: «Nye låneopptak skal ligge på maksimalt 35 % av avdragsbeløpet det enkelte år i planperioden. Lån til vann, avløp og tomteopparbeidelser kommer i tillegg.» Dette tilsvarer normalt 23 mill. kroner årlig, men er redusert til 17 mill. kroner i 2027 på grunn av kostnadene til Futura barnehage.

Investeringsbudsjettet for 2027 prioriterer å fullføre igangsatte prosjekter. På vannområdet er investeringene betydelig redusert sammenlignet med både tidligere nivå og økonomiplanen. På avløpsområdet er investeringene derimot økt for å gjennomføre prosjekter som krever samtidig graving i forbindelse med vegarbeid og samarbeid med andre aktører.

Investeringsforslaget for kommunale veger er relativt høyt i 2027 sammenlignet med andre områder som følge av politiske føringer om investering i Ervikvegen. For eiendom er investeringsbudsjettet svært lavt, og det settes bare av midler til strakstiltak. Det er derfor ikke rom for energisparende tiltak i 2027. Tiltaket «Varmepumpe Opphaug skole» var tidligere planlagt gjennomført i 2026, men det er heller ikke funnet midler til denne typen tiltak i 2027.

Behovet for mindre investeringer i bygg er særlig stort i helsesektoren, der det er rapportert avvik knyttet til arbeidsmiljø og brukerbehov. Å lukke avvikene krever større investeringer enn budsjettet gir rom for. Kommunens bygg trenger en strategisk utvikling, men i 2027 er midlene i hovedsak avgrenset til akutte HMS-tiltak i bygg.

Vann

Budsjetterte prosjekt

63001-Renovering vannledninger

Bevilgningen skal brukes til å skifte ut gamle vannledninger og kummer. Det er fortsatt mange kilometer med AZ-ledninger i gamle Ørland. Mange av dagens ledninger er i dårlig forfatning og det er lekkasjer.

Vannkiosker

Strengere krav til sikkerhet i vannforsyningen kreves det et forbud mot å ta ut vann fra brannventil for andre enn brannvesen. Det etableres vannkiosk i Bjugn og Brekstad. Prosjektet er mer omfattende enn tidligere antatt blant annet på grunn av tomtekostnader.

Sikring av vannanlegg.

Dagen situasjon krever at vannverkets anlegg son f.eks pumpestasjoner og høydebasseng sikres både fysisk og digitalt. Kostnadene for å oppnå ønsket sikkerhet er økende.

Vannmålere.

Det er behov for å kjøpe inn nye vannmålere. Vannmålere leies ut til innbyggere og bedrifter.

Sikring av vannanlegg.

Dagen situasjon krever at vannverkets anlegg son f.eks pumpestasjoner og høydebasseng sikres både fysisk og digitalt. Kostnadene for å oppnå ønsket sikkerhet er økende.

Personsikkerhet.

I tillegg til fysiske sikkerhet for selve vannanlegg er det behov for sikkerhet rundt personer som jobber med vann. Dette dreier seg om identifikasjon, låssystem til arbeidsplasser, sikkerhet rundt IKT mm. Flere av disse faktorene vil på sikt innføres for øvrige ansatte i kommunen, men innføres først som pilot i forhold til økt sikkerhet knyttet til ansatte på vann.

Videreførte prosjekt

63xx - Høydebasseng Stallvika

For å sikre vannforsyninga i Stallvika er det behov for et høydebasseng

63xx - Utbygging av Lora nett og etablering av smarte vannmålere

Ørland kommune ønsker å etablere fjernavleste smarte vannmålere basert på teknologien LoRa-nett. Dette prosjektet kommer til å strekke seg over flere år, der det bygges ut i flere etapper, område for område, i kommunen.

60001 - Nytt renseanlegg og reservevannforsyning

Bygging av ny Ørland vannbehandlingsanlegg og nytt inntaksrør til Barset Vannbehandling. Etableringen av nytt Ørland vannbehandlingsanlegg er kommet godt i gang. Anlegget vil forbedre leveringssikkerheten betydelig. 2 uavhengige vannbehandlingsanlegg vil gi svært god leveringssikkerhet. Hvis ett anlegg rammes av en kritisk hendelse (for eksempel brann), vil det andre anlegget opprettholde vannforsyningen.

Nytt Ørland vannbehandlingsanlegg dimensjoneres for både å behandle råvann fra hovedkilden Barsetvatnet og fra en fremtidig reservekilde Teksdalsvatnet. Dette vil gi svært god kildesikkerhet, da den ene kilden kan falle ut uten at vannforsyningen rammes. Dette vil først gjelde etter at overføringssystem fra Teksdalsvatnet er bygget ut i byggetrinn 2.

Det skal bygges ny demning for å øke vannmagasinet i Barsetvannet.

Ørland vannbehandlingsanlegg beregnes i drift 2027

Høydebasseng Beiskaret

Dages basseng er av eldre årgang og holder ikke den standard som kreves i dag.

Avløp

50032 - Renovering avløp

Det er flere områder i kommunen hvor det er mye gammelt og saneringsmodent rørnett. Det er stor inntrengning av overvann/fremmedvann i kloakknettet som medfører økte risiko for tilbakeslag i nettet og store utfordringer for de abonnenter dette berører. Kommunen har et objektivt ansvar i forbindelse med slike regressaker og ta kostnaden med slike skader. Selv om kostnadene gjøres opp av forsikringsselskapet må kommunen dekke egenandel som i slike saker er 100 000,- Med dagens mengde fremmedvann vil det bli unødige store investeringskostnader når nytt renseanlegg må dimensjoneres etter store mengder fremmedvann som vi har i kloakknettet. Kostnader til pumping og drift av avløpet er unødig stort når det pumpes store mengder fremmedvann (i utgangspunktet rent vann) fra til renseanlegg og deretter til sjø. I boligfelt er det behov for å skifte ut kloakk og overvannsledninger i samarbeid med vannforsyning. Kommunen har fremdeles fellesledninger hvor overvann og spillvann deler rør, dette sammen med fremmedvann, øker drifts og investeringskostnadene. Behov for utskifting og renovering av avløpspumpestasjoner vil tilfalle under prosjektet.
Noen konkrete punkter:

- Separering og fremmedvannsfjerning av fellesledning, omlegging av spillvannsnett på større deler av brekstadbukta omegn industriveien.
- Separering og fremmedvannsfjerning Bakklandet. andel av de 2,2-2,5 km årlig bytte grunnet levetid.
- Tiltak offentlig trasé Balsnes til Ervik/Døsvik.

50043 - Mebostad kloakk pumpestasjon

Eksisterende slamavskiller på Mebostad er overbelastet. Dette medfører at kloakken ikke renses etter de krav som er satt, og dermed krav til utslipp overholdes ikke. Det må etableres ny pumpestasjon og pumpeledning fram til renseanlegg.

50044 - Forlengelse av kloakkutslippsledning Bjugnfjorden

Ledningen må føres ut på dypere vann ihh til krav i utslippstillatelse. Forlengelse av ledningen vil bedre badevannskvaliteten på Mebostad badeplass.

500XX - Utkjøp/ny traktor

Investering i ny traktor. Logistikk og transport av avløpskummer og rør.
Må være av en slik størrelse og vekt at den håndterer lossing av betongkomponenter og rør.
Vurderinger anbefaler en ny traktor. I dag er en Valtra N174 i drift for fullt på vei, park og havn, og til nød på avløp, i mangel på våre opprinnelige 2 traktorer.

500XX – Avløp Brekstadbukta

I forbindelse med ny veg og økning av kapasitet på overvannsledning fra blant annet Ørland hovedflystasjon, er det behov for å oppgradere også kommunens øvrige avløpsanlegg i området. Det avsettes 5 millioner for å sikre en helhetlig oppgradering i forbindelse med gravearbeid i området.

50043 - Mebostad kloakk pumpestasjon

Prosjhektet gjennomføres for 2 trinn der trinn 1 gjennomføres i 2027:

- Trinn 1:
  Eksisterende slamavskiller på Mebostad er overbelastet. Dette medfører at kloakken ikke renses etter de krav som er satt, og dermed krav til utslipp overholdes ikke. Det må etableres ny pumpestasjon og pumpeledning fram til renseanlegg.
- Trinn 2: Vestre del av Mebostad/Karlestrand er på egen slamavskiller, som vil falle under samlebetegnelsen for tettsted, og falle under samme rensekriterier som en del av sentrumsområdet i.h.h.t direktiv. Dette kan samkjøres med trafikksikkerhetstiltak gatelys

Karlestrand-Laurasvingen. Her er det behov for pumpestasjon og pumpledning, medovergang til selvfallsledning mot pumpestasjon i trinn 1.

50044 - Forlengelse av kloakkutslippsledning Bjugnfjorden

Ledningen må føres ut på dypere vann ihh til krav i utslippstillatelse. Forlengelse av ledningen vil bedre badevannskvaliteten på Mebostad badeplass. Dette vil også være forberedende for større hovedplan for offentlig avløpsnett.

Tomtetekniske kostnader

Budsjetterte prosjekt

Tomteteknisk

Det er avsatt 3 mill til tomtetekniske prosjekt i 2026. Kommunen gjennomfører flere prosjekt med tanke på at disse på sikt skal dekkes inn gjennom salg eller leie. Disse prosjektene holdes utenom måltallene for investeringer. Spesifisering av prosjektene gjøres i løpet av 2026.

Videreførte prosjekt

65026 - Brekstadbukta flytteprosjekt

Igangsatt i 2023. Har nå fått navnet Vipetangen

65010 - Skipsleia næringspark

Ferdigstilling og salg av tomter

50058 - Tomteteknisk Brekstad næringsmiddlepark

Sluttføring av prosjektet med erstatning og dispenasasjon.

50059/71020 - Reguleringsplan Uthaug

Oppstart av regulering i sammenheng med utvikling av næringsaktivitet i havna.

50061 - Igangsetting av planarbeid Myran

Videre arbeid med reguleringsplan på Myran og vei til Prestdalsveien samt arbeid for utbygging av veg, vann og avløp for å klargjøre byggeklare kommunale næringsareal.

Trafikksikkerhet og veg

Budsjetterte prosjekt

500XX – Oppgradering veg Ervika

I sak 26/063 Vedlikehold KV Ervikveien, vedtok kommunestyret blant annet «Kommunestyret ber kommunedirektøren innarbeide oppgradering av Ervikveien i investeringsbudsjettet for 2027, med inntil 4 millioner.» KV Ervikveien har en lengde på ca. 1500 meter og en gjennomsnittlig asfaltert bredde på ca. 4,8 meter. Asfaltdekket over flere partier er svært krakelert. Dette er et tydelig tegn på slitasje og underliggende svakheter i vegkonstruksjonen, og indikerer redusert bæreevne i deler av strekningen.

Videreførte prosjekt

50056-Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad

Det er behov for Sluttføring av parkeringsløsning i 2026. Det har de siste årene vært en midlertidig løsning på parkeringsplassen i påvente av ny reguleringsplan og utbygging av boligfeltet. Gjennomføring av tiltaket i 2026 forutsetter synergieffekter med utbygging av boligfelt.

50041- Utbedring/Nye gatelys (endret prosjekt)

Det er stort behov for å foreta totalrenovering på mange gatelysstrekk rundt omkring i kommunen. Saken ble belyst spørretimen KS 23.01.2025. Det er nødvendig å koble fra gatelystraseer når

tilstanden på anlegget forfaller. Avdelingen har sett seg nødt til å koble fra mololys på Brekstad havn pga tilstanden på anlegget. Om det ikke foretas en utbedring av anleggene må det påregnes at flere gatelysstrekninger må kobles ut da kostnadene med å reparere disse anleggene blir svært høye eller at det av andre årsaker ikke er forsvarlig å foreta utbedring av gatelysanleggene.

Etter at gatelysanlegg er oppgradert til dagens standard er driftskostnadene betydelig lavere enn kostnadene med å drifte gamle anlegg.

50033 - Utbedring kommunale veier

Det er behov for å skifte ut og øke dimensjon på stikkrenner, samt utskifting av kummer ved veiene. Videre er det behov for oppgradering og reasfaltering eller ny asfaltering av veier. Reasfaltering styrker bæreevnen på veien og bremser skade på veien og dermed tar vare på veikapitalen.
Ørland Kommune har ca 100 km med kommunal vei, med fast dekke. Forutsetter vi 40 års levetid, behøver vi midler til å ta ca 2,5 km/år. Med en gjennomsnittlig veibredde på 5 meter, utgjør det årlige behovet 12.500 m2.
For bare reasfaltering, uten noen form for forarbeide som eksempelvis kant- og grøftrensk, stikkrenner osv, kan m2 prisen settes til 300 kr/m2 eks mva.

Behovet for investeringer på veg er stort, men dette er ikke avsatt midler på dette prosjektet i 2026 på grunn prioritering av veg i Ervika.

Ikke budsjetterte prosjekt 2027

50001 - Trafikksikkerhetstiltak

Kommunal egenandel ved søknad om tilskudd til trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier/plasser.

Utbedring av kommunale kaier

Ved inspeksjon på kaiene er det avdekt flere større mangler på som etter hvert vil medføre at kaiene må stenges/redusere bruksmulighet. Kaiene som har størst feil er Oljekaia på Brekstad, Høybakken kai og Djupfest kai. Inspeksjonen påpekte også nødvendige sikringstiltak som skade/manglende rekkverk ol. som må utføres snarest. Det er behov for midler til spesialinspeksjon av de 3 kaiene samt nødvendige sikringstiltak som bør utføres snarest.

Kommunalt bidrag gang- og sykkelvei

Det er behov for flere gang- og sykkelveger. Dette gjelder blant annet i Vallersund, Stuaneset – Bjugn kirke og Ervika til Opphaug.

Gang og sykkelvei fra Fv721 Strandveien til Sentrumsveien 18.

Regulert gang og sykkelvei fra boligfelt som ikke er bebygd. (500 000 kr) Tidspunkt er foreløpig ikke satt av i økonomiplanen.

Bru Solemsveien

Det er gjennomført inspeksjon av kommunens bruer og kaier. Det er avdekt at det er utvasket under landkarene på Solemsbrua. Konklusjonen fra firmaet som utførte inspeksjonen er med bakgrunn i skadeomfanget å stenge brua. Etter at inspeksjonen ble framlagt er det utført strakstiltak som bedrer bæreevnen, men permanente tiltak må utføres snarest når vannstanden tillater det om ikke veien skal stenges. Det planlegges å utføre en spesialinspeksjon der tiltak og kostnader blir beskrevet nærmere. Avsatt beløp er anslått på og kan bli justert etter at spesialinspeksjon er gjennomført.

Nytt FDV system

Programmet gir mulighet til å registrere / melde om arbeidsoppgaver og avvik.

Triona 360° fotografering av kommunale veger i Ørland samt etablering av SINUS.photo for registrering av veiobjekter i Nasjonal vegdatabank NVDB. Programmet har flere funksjoner som kan benyttes av flere avdelinger under samfunnsutvikling og tekniske tjenester.

Kultur/ idrett/ uteområder

Budsjetterte prosjekt

Ingen

Videreførte prosjekt

Waadeparken

Det er flere spennende prosjekt planlagt ved og rundt Lagunen som kommunen bør legge til rette for slik at de blir gjennomført. Båt" (scene) i parken ved Botngårdselva må utbedres da den er falleferdig.

Sklie svømmebasseng Brekstad

Sklia i svømmebassenget på Brekstad har vært reparert i 2025, men det er ikke sannsynlig at denne vil bli godkjent for videre bruk uten større tiltak. Det er behov for 900 000 for å sikre videre bruk. Om dette ikke gjøres i 2026 vil bruken kunne stanses og kostnaden til nye tiltak kan bli vesentlig høyere for på ny å få godkjent sklia for videre bruk.

Ikke budsjetterte prosjekt 2027

Generelle Kultur/idrett/uteområder

Avsatt til prosjekt for å styrke bo- og blilyst i kommunen. Det er behov for kommunal egenandel ved søknad om tippemidler. Midler må avsettes basert på behov for lekeapparat, parker, grønnstrukturer, badeplasser mm.

Lekeapparat

Kontroll av lekeapparat på skole og barnehager viste flere mangler. De alvorligste manglene er nå rettet. Det er behov for 1 million kroner for å rette flere av de andre avvikene som for eksempel avvik for fallunderlag. Det vil i årene som kommer være behov for å gjennomgå også øvrige kommunale lekeapparat. Dette er ikke tidfestet i økonomiplanen.

Utbedring av badehus.

Kommunen har toalett og omkledningsbygg ved noen av de kommunale badeplassene. Huset i høybakken bygd ca 1980 har behov for oppgradering spesielt gjelder dette oppgradering av elektriske anlegget samt toalett, dusj mm. Det er foreløpig ikke satt av tidspunkt i økonomiplanen.

Mindre bygningsmessige tiltak

Budsjetterte prosjekt

55046 - HMS Bygg (HMS = Helse Miljø Sikkerhet)

Oppgradering av kommunale bygninger. Standarden på kommunale bygg blir stadig redusert og det er større og større behov for strakstiltak, f.eks. når ventilasjon stopper eller ved lekaskje på tak. Det er identifisert cirka 50 behov for tiltak med en kostnadsramme på tilsammen 46 millioner kroner. Noen av disse er omtalt under “ikke budsjetterte prosjekt 2026”. Det forventes at noen av disse behovene vil bli akutte i 2026. Utvendige og innvendige arbeider som er relatert til sikkerhet og nødvendige tilpassinger til byggenes aktiviteter. Samt tilpassing av byggene i forbindelse med HMS avvik og brukere med spesiale behov, for eksempel brukere på skolene og barnehager. Avsatt beløp vil ikke være tilstrekkelig for å oppnå mål i Eiendomsstrategien.

Videreførte prosjekt

Ombygging og utleie på Ørland medisinske senter (ØMS)
Prosjektet er tilpassing for utleie til Forsvaret.

Ikke budsjetterte prosjekt 2027

Kjøleanlegg mat ØMS

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Innedel kjøleanlegg mat kjøkken ØMS er fra byggeår 2001 og tilstand begynner å bli svært dårlig. Ytterdel kjøleanlegg er byttet i nyere tid og har lengre levetid.

Ny tavle hovedinntak ØMS

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Hovedtavlen som forsyner hele Ørland Medisinske Senter er fra byggeår legesenter 1979 denne tavle opprettholder ikke dagens krav og må i si helhet byttes ut. Dette gjelder både leveringsdyktighet og HMS.

Takfornying ØMS/Helsesenter

Videre tiltak på tak ØMS/helsesenteret. Må gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Tak på bygninger er mye begrodd med mose og trenger behandling for å unngå tette kilerenner takrenner og inntrenging av vann.

Lekeapparat utbytting/oppgradering

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Det er et stort behov for en systematisk utbytting av lekeapparater på kommunale bygg, vi har årlig kontroll på lekeapparater og tilstand er varierende

LED og lysstyring Vallersund og andre bygg

Overgang til LED belysning og styringssystem Vallersund og andre bygg. Lysrør og kompakt lysrør blir forbudt i EU/EØS fra 1. september 2023 fordi de inneholder kvikksølv og har høyt energiforbruk. Dette er beskrevet i Eco-design direktiv 2019/2020/EU og RoHS direktivet 2011/65/EU. Dette fører til at vi ikke får kjøpt lysrør og kompaktlyspærer lengre. Dette bidrar også med reduksjon i energiforbruk.

Energistyring målere og ombygging

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. For og kunne redusere energiforbruk på våre bygg må styringssystemene og overvåkning av energiforbruk gjøres bedre. Ved innstallering av AMS måler vil vi få sanntidsmåling på energiforbruket og kunne unngå høye døgnmaks. Vi vil også kunne montere målere på varmepumper for å kunne se effektfaktor (COP) og årsvarmefaktor (SCOP) dette vil også kunne vise om investering i varmepumpe vil gi ønsket økonomisk gevinst. Det er også behov for mindre tilpasninger av varmeanlegg vekslere o.l for å kunne redusere energiforbruk.

Oppgradering omsorgsboliger/Boliger vanskeligstilte

Prioritert, men nye prosjekt gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Omsorgsboliger oppgradering. Mye av disse boligene bærer preg av lang tids bruk og lite midler til vedlikehold. For å kunne opprettholde en tilfredsstillende standard må det ekstra midler til for gulvbytter maling og andre små oppgraderingsbehov.

Varmepumpe Opphaug

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. For å kunne redusere energiforbruket på dette bygget bør det monteres varmepumpe, bygget varmes pr i dag opp med EL-kjele og kan i tillegg bruke biofyringsolje.

Låsesystem omsorgsboliger Dr.sauers vei (iloq)

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Dette er et gammelt låsesystem som har hatt mange brukere, nøkler til gamle nøkkelsystem er dyre å få produsert og sikkerhetsnivået blir dårligere med evt nøkler på avveie.

Renseanlegg varmeanlegg ØMS og Bjugn helsesenter

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Gamle varmeanlegg har avleiringer og belegg som eks magnetitt dette isolerer i rører, vekslere og radiatorer. Ved installering av renseanlegg vil avleiringer bli fanget opp i filter og varmeanlegget med rør vekslere og pumper få lengre levetid, i tillegg vil energiforbruket bli lavere.

SD anlegg Borgen barnehage og øvre internat

Prioritert, men gjennomføres senere i økonomiplanperioden. Sentral driftskontroll gjør at vi kan optimalisere bla tider bygget har varme og ventilasjonsanlegg i drift, slik at vi reduserer energiforbruk på kveld helg og i perioder bygget ikke brukes og eller har annet bruk.

55071 - Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter

I løpet av 2023 trer nye regler fra Ecodesign-direktivet 2019/2020/EU og RoHS-direktivet 2011/65/EU i kraft. Dette innebærer blant annet at lyskilder som lysstoffrør og kompaktlysrør som inneholder kvikksølv, tas ut av markedet. I noen tilfeller vil det være mulig og bytte til LED-lysrør/kompaktlysrør, men i de fleste tilfellene må armatur byttes (rett lysstyrke bedre energiforbruk e-merking osv) Vi har startet prosessen og er godt i gang med overgang til LED men har en del igjen. Vi har derfor behov for 1.000.000kr på investering 2024 for å kunne fortsette med å erstatte lysarmaturer. Av energibruket i bygg går ca 20% til belysning og ca 80% til oppvarming. Vi kan da i utgangspunktet redusere den 20% som går til belysning med ca 80%.

Ventilasjonsanlegg ØMS

Ventilasjonsanlegg er gammelt (1994) anlegget er slitent og bør byttes for å opprettholde luftkvalitet og energikrav.

Vinduer ØMS Kontorfløy

Vinduer er fra 1994 trekker og dårlig isoleringsevne, begynner også å bli slitne hengsler/lukkemekanismer.

Takvinduer FSAN ØMS

Flere takvindu er def. Det blåser inn og det er også vanninntrengning.

Lydgjennomgang ØMS

Spesial poliklinikk er ikke lydisolert, himling og lyddører.

ØMS/helsenter kjøling

Store problem ved HMS ved varmt vær

Yttertak ØMS

Takstein har oppnådd forventet levealder og er i tillegg begrodd med mose. Større bytte av yttertak Mellombygg og pleieavdeling må utføres før dette utvikler seg til lekkasjer.

Brannalarm Bjugn helsesenter

Det er behov for oppgradering av anlegg for brannalarm Bjugn helsenter

Ventilasjon Næringens hus

Ventilasjonsaggregatet er gammel og har behov for fornying.

Botngård barneskole varmeanlegg

Det er behov for energisentralen for Botngård barneskole

Ventilasjon stranda ved

Ventilasjonen på Stranda er ikke i henhold til standarder og behov.

Rens og reparasjon tak ishall

Taket har behov for rens og oppgradering.

Overgang standardisering SD anlegg

For effekt drift og optimalisering av energi til kommunale bygg er det behov for standariserte SD anlegg.

Strømaggregat ØMS

For å oppnå tilstrekkelig sikkerhet og beredskap er det behov for oppgradering av strømaggregatet på ØMS

Tak ørlandshallen

Taket på Ørlandshallen er gammel og har behov for oppgradering.

Tak Kulturhus Brekstad

Det er avdekket vesentlige problem for taket på Kulturhuset på Brekstad. Det er store skader på taket som må repareres.

Strømaggregat Bjugn Helsesenter

For å oppnå tilstrekkelig sikkerhet og beredskap er det behov for oppgradering av strømaggregatet på Bjugn helsesenter

Større utbygginger

Budsjetterte prosjekt

71024 - Helsebygg Ørland

Det pågår et arbeid med etablering av et helsebygg i Ørland. Behov for investeringsmidler utredes i dette prosjektet.

Kjøp eller leie av omsorgsboliger

De siste årene har Ørland kommune solgt flere av de omsorgsboligene med lavest standard. Disse er foreløpig ikke erstattet. Det er behov for å erstatte disse boligene med nye boliger. Det forutsettes at kostnadene dekkes inn ved leie. Det avsettes midler til å starte samarbeidet og utredninger i forbindelse med enten kommunal utbygging eller kjøp/leie av private omsorgsboliger. med foreldregruppe i arbeidet med selveierleiligheter i borettslag for personer med behov for heldøgns omsorg.

Videreførte prosjekt

55072 Avlastningsbolig barn og unge

Det er behov for igangsetting av arbeid med permanent løsning for avlastningsbolig for barn og unge. Midlertidig løsning som er etablert baserer seg blant annet på brakker.

Borettslag for ungdom med funksjonsnedsettelser

Avsatte midler til å starte samarbeidet med foreldregruppe i arbeidet med selveierleiligheter i borettslag for personer med behov for heldøgns omsorg.

Ikke budsjetterte prosjekt 2027

Gjennomføring større utbygginger

Avsetninger til mulige nye større utbygginger. Størst og relativt akutt behov for nye barne- og avlstingsboliger. Det er også vesentlige behov innen Botngård barneskole og funksjoner knyttet til Helsebygg.

Bygg oppvekstsektoren

Det er behov for bygging av ny Botngård barneskole. Det avsettes midler i slutten av økonomiplanperioden for igangsetting av planlegging av denne utbyggingen.

Andre investeringer

Budsjetterte prosjekt

71002 - IKT, digitalisering og teknologiske løsninger

De årlige beløpene vil være delt mellom vår andel av fellesanskaffelser innen Fosen og egne anskaffelser. Vi må ta høyde for at det vil bli utskifting av nettverkskomponenter og kjøp av lisenser. Ny løsning på trådløsnett er under utrulling. Det må også påregnes kostnader til oppgradering av allerede anskaffede program.

71003 - Velferdsteknologi og varsling

Vi må ta i bruk mer velferdsteknologiske løsninger i helse og familie. Vi trenger pasientvarslingssystem, elektroniske dørlås, fallforebyggende tiltak, GPS o.l.

71008 - IKT oppvekst

Tilrettelegging med storskjermer og digitalisering av undervisning på oppvekst

Videreførte prosjekt

65018 - Bredbåndsutbygging

Kommunens andel ved bredbåndsutbygging

65019 - Utbygging bredbånd og mobildekning

Kommunens eierandel ved oppsetting av mobilmaster

Regnskapsskjema

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 1. ledd

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2027	Justert budsjett 2026	Vedtatt budsjett 2026	Regnskap 2025
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-527 925	-511 734	-511 734	-486 332
Inntekts- og formuesskatt	-434 251	-405 192	-405 192	-389 621
Eiendomsskatt	-22 000	-10 000	-10 000	-9 801
Andre generelle driftsinntekter	-44 687	-62 369	-62 369	-64 381
Sum generelle driftsinntekter	**-1 028 863**	**-989 295**	**-989 295**	**-950 135**
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto	884 985	867 006	867 006	834 350
Avskrivninger	90 760	83 670	83 670	89 356
Sum netto driftsutgifter	**975 745**	**950 676**	**950 676**	**923 706**
Brutto driftsresultat	**-53 118**	**-38 619**	**-38 619**	**-26 429**
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-21 700	-22 700	-22 700	-21 781
Utbytter	-14 500	-14 500	-14 500	-14 053
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	111 012	89 112	89 112	98 866
Avdrag på lån	71 000	63 800	63 800	67 230
Netto finansutgifter	**145 812**	**115 712**	**115 712**	**130 261**
Motpost avskrivninger	-90 760	-83 670	-83 670	-89 356
Netto driftsresultat	**1 934**	**-6 577**	**-6 577**	**14 513**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	270	483	483	6 748
Bruk av bundne driftsfond	-20 165	-11 501	-11 501	-2 523
Avsetninger til disposisjonsfond	19 361	18 795	18 795	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 400	-1 200	-1 200	-18 738
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**-1 934**	**6 577**	**6 577**	**-14 513**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	**0**	**0**	**0**	**0**

Bruk av disposisjonsfond for 2027 gjelder et disposisjonsfond administrert av NAV. Budsjettert disposisjonsfond for 2027 gjelder både hovedfondet, men også mindre fond administrert av enhetene.

Inntekter fra havbruksfond og grunnrente vindmøller ligger i linjen «andre generelle driftsinntekter». Der ligger også integreringstilskuddet.

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2027	Justert budsjett 2026	Vedtatt budsjett 2026	Regnskap 2025
Ørland kommune				
Driftsinntekter	-379 360	-357 376	-357 376	-457 571
Driftsutgifter	1 264 345	1 224 383	1 224 383	1 291 921
Netto	**884 985**	**867 006**	**867 006**	**834 350**
Økonomi og virksomhetsstyring				
Driftsinntekter	-14 416	-15 779	-15 779	-30 747
Driftsutgifter	94 631	97 052	98 122	119 514
Netto	**80 215**	**81 273**	**82 343**	**88 767**
Oppvekst og utdanning				
Driftsinntekter	-30 657	-33 871	-33 871	-78 509
Driftsutgifter	398 918	399 912	399 912	430 409
Netto	**368 261**	**366 040**	**366 040**	**351 899**
Helse og Familie				
Driftsinntekter	-125 134	-128 366	-128 366	-174 011
Driftsutgifter	494 169	482 094	482 094	507 767
Netto	**369 036**	**353 728**	**353 728**	**333 756**
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester				
Driftsinntekter	-159 924	-148 873	-148 873	-146 835
Driftsutgifter	208 498	205 262	205 262	197 590
Netto	**48 574**	**56 389**	**56 389**	**50 755**
Kultur og Idrett				
Driftsinntekter	-22 522	-21 392	-21 392	0
Driftsutgifter	38 453	37 328	36 258	0
Netto	**15 930**	**15 936**	**14 866**	**0**
Finans				
Driftsinntekter	-26 707	-9 095	-9 095	-27 469
Driftsutgifter	29 676	2 735	2 735	36 641
Netto	**2 970**	**-6 360**	**-6 360**	**9 172**

Økonomisk oversikt drift

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2027	Justert budsjett 2026	Vedtatt budsjett 2026	Regnskap 2025
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd	-527 925	-511 734	-511 734	-486 332
Inntekts- og formuesskatt	-434 251	-405 192	-405 192	-389 621
Eiendomsskatt	-22 000	-10 000	-10 000	-9 801
Andre skatteinntekter	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-44 687	-62 369	-62 369	-64 381
Overføringer og tilskudd fra andre	-154 614	-159 576	-159 576	-202 004
Brukerbetalinger	-32 516	-34 512	-34 512	-35 210
Salgs- og leieinntekter	-164 799	-153 207	-153 207	-136 772
SUM DRIFTSINNTEKTER	**-1 380 792**	**-1 336 589**	**-1 336 589**	**-1 324 121**
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	663 241	669 837	669 837	657 365
Sosiale utgifter	167 207	146 596	146 596	141 592
Kjøp av varer og tjenester	337 786	336 026	336 026	332 043
Overføringer og tilskudd til andre	68 681	61 842	61 842	77 335
Avskrivninger	90 760	83 670	83 670	89 356
SUM DRIFTSUTGIFTER	**1 327 674**	**1 297 971**	**1 297 971**	**1 297 692**
Brutto driftsresultat	**-53 118**	**-38 619**	**-38 619**	**-26 429**
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter	-21 700	-22 700	-22 700	-21 781
Utbytter	-14 500	-14 500	-14 500	-14 053
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	111 012	89 112	89 112	98 866
Avdrag på lån	71 000	63 800	63 800	67 230
Netto finansutgifter	**145 812**	**115 712**	**115 712**	**130 261**
Motpost avskrivninger	-90 760	-83 670	-83 670	-89 356
Netto driftsresultat	**1 934**	**-6 577**	**-6 577**	**14 477**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	270	483	483	6 748
Bruk av bundne driftsfond	-20 165	-11 501	-11 501	-2 523
Avsetninger til disposisjonsfond	19 361	18 795	18 795	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 400	-1 200	-1 200	-18 738
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**-1 934**	**6 577**	**6 577**	**-14 513**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	**0**	**0**	**0**	**-36**

Fondsoversikt

Fond - disposisjonsfond	Revidert budsjett	Budsjett
	2026	2027
Beholdning 1/1	31 258	52 655
Avsetning	22 597	19 361
Bruk	-1 200	-1 400
Beholdning 31/12	52 655	70 616
Måltall rentesikring (2% av renteutsatt gjeld)	24 854	24 634
Måltall rentesikring (1% av renteutsatt gjeld)	12 427	12 317
Måltall ordinært fond (5 % av driftsinntekter)	47 690	51 443
Minimum fond	**84 717**	**87 144**

Bevilgningsoversikt investering § 5-5 1. ledd

Investeringsbudsjett			
(Tall i 1000 kroner)	Regnskap	Revidert budsjett	Budsjett
Investeringsutgifter	2025	2026	2027
Investeringer i varige driftsmidler	149 254	327 305	59 000
Tilskudd til andres investeringer	2 123	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 748	3 000	3 000
Utlån av egne midler	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**154 125**	**330 305**	**62 000**
Investeringsinntekter			
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 806	-9 661	-4 750
Tilskudd fra andre	-4 051	0	0
Salg av varige driftsmidler	-8 169	-7 750	-5 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 077	0	0
Bruk av lån	-128 389	-312 894	-52 250
Sum investeringsinntekter	**-148 492**	**-330 305**	**-62 000**
Videreutlån			
Videreutlån	16 292	35 000	35 000
Bruk av lån til videreutlån	-16 275	-35 000	-35 000
Avdrag på lån til videreutlån	6 415	8 000	8 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-12 366	-8 000	-8 000
Netto utgifter videreutlån	**-5 934**	**0**	**0**
Overføring fra drift og netto avsetninger			
Overføring fra drift	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	6 097	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	7 128	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**13 225**	**0**	**0**
Fremført til inndekning i senere år	12 924	0	0

Regnskapsskjema økonomiplan

Bevilgningsoversikt drift jf. §5-4 første ledd

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2027	Justert budsjett 2026	Vedtatt budsjett 2026	Regnskap 2025	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2031	Budsjett 2032	Budsjett 2033	Budsjett 2034	Budsjett 2035	Budsjett 2036
Generelle driftsinntekter					0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rammetilskudd	-527 925	-511 734	-511 734	-486 332	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925
Inntekts- og formuesskatt	-434 251	-405 192	-405 192	-389 621	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251
Eiendomsskatt	-22 000	-10 000	-10 000	-9 801	-29 000	-36 000	-43 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
Andre generelle driftsinntekter	-44 687	-62 369	-62 369	-63 911	-54 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687
Sum generelle driftsinntekter	**-1 028 863**	**-989 295**	**-989 295**	**-949 665**	**-1 045 863**	**-1 042 863**	**-1 049 863**	**-1 028 863**	**-1 028 863**	**-1 028 863**	**-1 028 863**	**-1 028 863**	**-1 028 863**
Netto driftsutgifter													
Sum bevilgninger drift, netto	884 985	867 006	867 006	833 963	885 059	884 931	884 931	883 985	883 985	883 985	883 985	883 985	883 985
Avskrivninger	90 760	83 670	83 670	89 356	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760
Sum netto driftsutgifter	**975 745**	**950 676**	**950 676**	**923 319**	**975 819**	**975 691**	**975 691**	**974 745**	**974 745**	**974 745**	**974 745**	**974 745**	**974 745**
Brutto driftsresultat	**-53 118**	**-38 619**	**-38 619**	**-26 347**	**-70 044**	**-67 172**	**-74 172**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**
Finansinntekter/Finansutgifter													
Renteinntekter	-21 700	-22 700	-22 700	-21 781	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700
Utbytter	-14 500	-14 500	-14 500	-14 053	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	111 012	89 112	89 112	98 866	103 512	103 512	103 512	111 012	111 012	111 012	111 012	111 012	111 012
Avdrag på lån	71 000	63 800	63 800	67 230	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000
Netto finansutgifter	**145 812**	**115 712**	**115 712**	**130 261**	**138 312**	**138 312**	**138 312**	**145 812**	**145 812**	**145 812**	**145 812**	**145 812**	**145 812**
Motpost avskrivninger	-90 760	-83 670	-83 670	-89 356	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760
Netto driftsresultat	**1 934**	**-6 577**	**-6 577**	**14 559**	**-22 492**	**-19 620**	**-26 620**	**934**	**934**	**934**	**934**	**934**	**934**
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Overføring til investering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Avsetninger til bundne driftsfond	**270**	**483**	**483**	**6 748**	**270**	**270**	**270**	**270**	**270**	**270**	**270**	**270**	**270**
Bruk av bundne driftsfond	**-20 165**	**-11 501**	**-11 501**	**-2 523**	**-20 165**	**-20 165**	**-20 165**	**-20 165**	**-20 165**	**-20 165**	**-20 165**	**-20 165**	**-20 165**
Avsetninger til disposisjonsfond	**19 361**	**18 795**	**18 795**	**0**	**43 787**	**40 916**	**47 916**	**20 361**	**20 361**	**20 361**	**20 361**	**20 361**	**20 361**

Bruk av disposisjonsfond	**-1 400**	**-1 200**	**-1 200**	**-18 738**	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**	**-1 400**
Dekning av tidligere års merforbruk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**-1 934**	**6 577**	**6 577**	**-14 513**	**22 492**	**19 620**	**26 620**	**-934**	**-934**	**-934**	**-934**	**-934**	**-934**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	**0**	**0**	**0**	**46**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgninger til budsjettområdene drift jf. §5-4 andre ledd

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2027	Justert budsjett 2026	Vedtatt budsjett 2026	Regnskap 2025	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2031	Budsjett 2032	Budsjett 2033	Budsjett 2034	Budsjett 2035	Budsjett 2036
Ørland kommune													
Driftsinntekter	-379 360	-357 376	-357 376	-458 040	-380 348	-380 348	-380 348	-380 087	-380 087	-380 087	-380 087	-380 087	-380 087
Driftsutgifter	1 264 345	1 224 383	1 224 383	1 292 003	1 265 407	1 265 279	1 265 279	1 264 072	1 264 072	1 264 072	1 264 072	1 264 072	1 264 072
Netto	**884 985**	**867 006**	**867 006**	**833 963**	**885 059**	**884 931**	**884 931**	**883 985**	**883 985**	**883 985**	**883 985**	**883 985**	**883 985**
Økonomi og virksomhetsstyring													
Driftsinntekter	-14 416	-15 779	-15 779	-30 881	-14 416	-14 416	-14 416	-14 416	-14 416	-14 416	-14 416	-14 416	-14 416
Driftsutgifter	94 631	97 052	98 122	119 596	94 631	94 631	94 631	94 631	94 631	94 631	94 631	94 631	94 631
Netto	**80 215**	**81 273**	**82 343**	**88 715**	**80 215**	**80 215**	**80 215**	**80 215**	**80 215**	**80 215**	**80 215**	**80 215**	**80 215**
Oppvekst og utdanning													
Driftsinntekter	-30 657	-33 871	-33 871	-78 509	-30 621	-30 621	-30 621	-30 384	-30 384	-30 384	-30 384	-30 384	-30 384
Driftsutgifter	398 918	399 912	399 912	430 409	398 236	398 236	398 236	398 645	398 645	398 645	398 645	398 645	398 645
Netto	**368 261**	**366 040**	**366 040**	**351 899**	**367 616**	**367 616**	**367 616**	**368 261**	**368 261**	**368 261**	**368 261**	**368 261**	**368 261**
Helse og Familie													
Driftsinntekter	-125 134	-128 366	-128 366	-174 346	-125 134	-125 134	-125 134	-125 134	-125 134	-125 134	-125 134	-125 134	-125 134
Driftsutgifter	494 169	482 094	482 094	507 767	496 002	495 874	495 874	494 169	494 169	494 169	494 169	494 169	494 169
Netto	**369 036**	**353 728**	**353 728**	**333 421**	**370 869**	**370 740**	**370 740**	**369 036**	**369 036**	**369 036**	**369 036**	**369 036**	**369 036**
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester													
Driftsinntekter	-159 924	-148 873	-148 873	-146 835	-160 949	-160 949	-160 949	-160 924	-160 924	-160 924	-160 924	-160 924	-160 924
Driftsutgifter	208 498	205 262	205 262	197 590	208 409	208 409	208 409	208 498	208 498	208 498	208 498	208 498	208 498
Netto	**48 574**	**56 389**	**56 389**	**50 755**	**47 460**	**47 460**	**47 460**	**47 574**	**47 574**	**47 574**	**47 574**	**47 574**	**47 574**

Kultur og Idrett												
Driftsinntekter	-22 522	-21 392	-21 392		-22 522	-22 522	-22 522	-22 522	-22 522	-22 522	-22 522	-22 522
Driftsutgifter	38 453	37 328	36 258		38 453	38 453	38 453	38 453	38 453	38 453	38 453	38 453
Netto	**15 930**	**15 936**	**14 866**		**15 930**	**15 930**	**15 930**	**15 930**	**15 930**	**15 930**	**15 930**	**15 930**
Finans												
Driftsinntekter	-26 707	-9 095	-9 095	-27 469	-26 707	-26 707	-26 707	-26 707	-26 707	-26 707	-26 707	-26 707
Driftsutgifter	29 676	2 735	2 735	36 641	29 676	29 676	29 676	29 676	29 676	29 676	29 676	29 676
Netto	**2 970**	**-6 360**	**-6 360**	**9 172**	**2 970**	**2 970**	**2 970**	**2 970**	**2 970**	**2 970**	**2 970**	**2 970**

ØRLAND KOMMUNE

Økonomisk oversikt drift

Tall i 1000 kroner	Budsjett 2027	Justert budsjett 2026	Vedtatt budsjett 2026	Regnskap 2025	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Budsjett 2030	Budsjett 2031	Budsjett 2032	Budsjett 2033	Budsjett 2034	Budsjett 2035	Budsjett 2036
Generelle driftsinntekter													
Rammetilskudd	-527 925	-511 734	-511 734	-486 332	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925	-527 925
Inntekts- og formuesskatt	-434 251	-405 192	-405 192	-389 621	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251	-434 251
Eiendomsskatt	-22 000	-10 000	-10 000	-9 801	-29 000	-36 000	-43 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000	-22 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-44 687	-62 369	-62 369	-63 911	-54 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687	-44 687
Overføringer og tilskudd fra andre	-154 614	-159 576	-159 576	-202 473	-154 366	-154 366	-154 366	-154 341	-154 341	-154 341	-154 341	-154 341	-154 341
Brukerbetalinger	-32 516	-34 512	-34 512	-35 210	-32 516	-32 516	-32 516	-32 516	-32 516	-32 516	-32 516	-32 516	-32 516
Salgs- og leieinntekter	-164 799	-153 207	-153 207	-136 772	-165 799	-165 799	-165 799	-165 799	-165 799	-165 799	-165 799	-165 799	-165 799
SUM DRIFTSINNTEKTER	**-1 380 792**	**-1 336 589**	**-1 336 589**	**-1 324 121**	**-1 398 545**	**-1 395 545**	**-1 402 545**	**-1 381 520**	**-1 381 520**	**-1 381 520**	**-1 381 520**	**-1 381 520**	**-1 381 520**
Driftsutgifter													
Lønnsutgifter	663 241	669 837	669 837	663 900	664 870	664 770	664 770	664 109	664 109	664 109	664 109	664 109	664 109
Sosiale utgifter	167 207	146 596	146 596	141 592	167 642	167 614	167 614	167 429	167 429	167 429	167 429	167 429	167 429
Kjøp av varer og tjenester	337 786	336 026	336 026	325 508	336 795	336 795	336 795	336 695	336 695	336 695	336 695	336 695	336 695
Overføringer og tilskudd til andre	68 681	61 842	61 842	77 417	68 433	68 433	68 433	68 408	68 408	68 408	68 408	68 408	68 408
Avskrivninger	90 760	83 670	83 670	89 356	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760	90 760
SUM DRIFTSUTGIFTER	**1 327 674**	**1 297 971**	**1 297 971**	**1 297 774**	**1 328 500**	**1 328 372**	**1 328 372**	**1 327 401**	**1 327 401**	**1 327 401**	**1 327 401**	**1 327 401**	**1 327 401**
Brutto driftsresultat	**-53 118**	**-38 619**	**-38 619**	**-26 347**	**-70 044**	**-67 172**	**-74 172**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**	**-54 118**
Finansinntekter/Finansutgifter													
Renteinntekter	-21 700	-22 700	-22 700	-21 781	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700	-21 700
Utbytter	-14 500	-14 500	-14 500	-14 053	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500	-14 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	111 012	89 112	89 112	98 866	103 512	103 512	103 512	111 012	111 012	111 012	111 012	111 012	111 012
Avdrag på lån	71 000	63 800	63 800	67 230	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000	71 000
Netto finansutgifter	**145 812**	**115 712**	**115 712**	**130 261**	**138 312**	**138 312**	**138 312**	**145 812**	**145 812**	**145 812**	**145 812**	**145 812**	**145 812**
Motpost avskrivninger	-90 760	-83 670	-83 670	-89 356	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760	-90 760
Netto driftsresultat	**1 934**	**-6 577**	**-6 577**	**14 559**	**-22 492**	**-19 620**	**-26 620**	**934**	**934**	**934**	**934**	**934**	**934**

Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	270	483	483	6 748	270	270	270	270	270	270	270	270	270
Bruk av bundne driftsfond	-20 165	-11 501	-11 501	-2 523	-20 165	-20 165	-20 165	-20 165	-20 165	-20 165	-20 165	-20 165	-20 165
Avsetninger til disposisjonsfond	19 361	18 795	18 795	0	43 787	40 916	47 916	20 361	20 361	20 361	20 361	20 361	20 361
Bruk av disposisjonsfond	-1 400	-1 200	-1 200	-18 738	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**-1 934**	**6 577**	**6 577**	**-14 513**	**22 492**	**19 620**	**26 620**	**-934**	**-934**	**-934**	**-934**	**-934**	**-934**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	**0**	**0**	**0**	**46**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

ØRLAND KOMMUNE

Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 første ledd

Investeringsbudsjett													
(Tall i 1000 kroner)	Regnskap	Revidert budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Investeringsutgifter	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	**2035**	**2036**
Investeringer i varige driftsmidler	149 254	327 305	59 000	121 000	72 000	121 000	311 000	294 000	72 000	101 000	71 000	71 000
Tilskudd til andres investeringer	2 123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 748	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**154 125**	**330 305**	**62 000**	**124 000**	**75 000**	**124 000**	**314 000**	**297 000**	**75 000**	**104 000**	**74 000**	**74 000**
Investeringsinntekter													
Kompensasjon for merverdiavgift	-6 806	-9 661	-4 750	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500	-6 500
Tilskudd fra andre	-4 051	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-8 169	-7 750	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 077	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-128 389	-312 894	-52 250	-112 500	-63 500	-112 500	-302 500	-285 500	-63 500	-92 500	-62 500	-62 500
Sum investeringsinntekter	**-148 492**	**-330 305**	**-62 000**	**-124 000**	**-75 000**	**-124 000**	**-314 000**	**-297 000**	**-75 000**	**-104 000**	**-74 000**	**-74 000**
Videreutlån													
Videreutlån	16 292	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Bruk av lån til videreutlån	-16 275	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Avdrag på lån til videreutlån	6 415	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-12 366	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Netto utgifter videreutlån	**-5 934**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overføring fra drift og netto avsetninger													
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	6 097	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dekning av tidligere års udekket beløp	7 128	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**13 225**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Fremført til inndekning i senere år	12 924	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ØRLAND KOMMUNE

Bevilgningsoversikt investering jf. §5-5 andre ledd

Tiltak	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
VANN											
Reservevannforsyning		1 000	50 000								
Renovering vannledninger	15 000	17 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Nytt renseanlegg (vann)	90 000										
Nytt høydebasseng Breiskaret	18 000										
Vannkiosker	1 500	1 000									
Sikring av vannanlegg	3 000	500									
Utkjøp av leiebiler	1 000										
Doblering vannledning Lysøysund											
Anskaffelse vannmålere		500									
Personsikkerhet		1 000									
Storfosna - vann											
Nytt høydebasseng Stallvika											
AVLØP											
Sæterfjæra Kulvert og VA-anlegg											
Renovering avløp	3 000	7 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Forlengelse av utslippsledning i Bjugnfjorden.	1 000	1 000									
Rehabilitering av hovedavløpsnettet på Brekstad											
Oppgradering silanlegg Hovdetåa				1 000	50 000	50 000					
Mebostad pumpestasjon	3 000	3 000									
Traktor		3 000									
Avløp Brekstadbukta		5 000									
Nytt avløpsnett Alf Nebbsgate											
Renovering kloakkpumpestasjoner											
Silanlegg Botngård								1 000	30 000		

TOMTETEKNISK											
Tomteteknisk arbeid boligområder Mebostad											
Mebostad - B14											
Brekstad næringsmiddlepark											
Innledende arbeid reguleringsplan Uthaug											
Plastring Sæterfjæra											
Igangsetting av planarbeid Myran											
Avtale med Bygg Bjugn/bygging offentlig infrastruktur											
Tomteteknisk	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Planarbeid vann Myran industriområde											
Skipsleia næringspark											
Brekstadbukta flytteprosjekt											
Flytting av jordmasser parkeringsplass ved ferjeleie på Brekstad											
Allmenningskai Uthaug											
Reguleringsplan Uthaug											
TRAFIKKSIKKERHET OG VEI											
Trafikksikkerhetstiltak											
Fergekai Dybfest og Tarva											
Trafikksikkerhetstiltak Arnfinn Astads vei/gang- og sykkelvei	3 800										
Oppgradering Alf Nebbsgate											
Bygging av kommunal vei Sæterfjæra.	2 300										
Utbedring kommunale veier	500	0	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Kryss, veg og parkeringsløsninger på Brekstad	1 000										
Grunnundersøkelser gangfelt Vallersund											
Oppgradering Ervikvegen		4 000									
Gang og sykkelvei langs Vestråttvegen											

Utbedring kommunale kaier			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
KULTUR/IDRETT/UTEOMRÅDER											
Skatepark Botngård ungdomsskole											
Dagsturhytte Koet											
Sæterfjæra - gang og sykkelvei fra fylkesvei til lagunen											
Waadeparken	100										
Kunstgressbane Bjugn	200										
Generelt kultur/idrett/uteområder			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
MINDRE BYGNINGSMESSIGE TILTAK											
Ørland Rådhus - nye kontorplasser											
HMS og klimatiltak bygg	3 000	3 000	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Nytt tak Opphaug skole	4 000										
ØMS/Bjugn Helsesenter											
Nye LED-lys Ørland medisinske senter og Bjugn helsesenter											
Utbedring Ørland legekontor											
Takbytte ØMS/Ørland sykehjem											
SD system næringens hus/Ørland kultursenter											
Lekeapparat skole											
Matkjøling Bjugn Helsesenter											
Oppgradering omsorgsboliger											
Ladeinfrastruktur											
Oppgradering garderober Bjugnhallen											
Utbedring arbeidsplass og arbeidslokaler for hjemmetjenesten Brekstad											
Ombygging varmeanlegg ØMS											

Ombygging fra 3 til 2 administrasjonsbygg											
Sliping/lakkering av gulv Roret Ørland Kultursenter											
Midlertidige tiltak Soltunet, Hildatunet og hjelpemiddelsentralen											
STØRRE UTBYGGINGER											
Avlastningsbolig barn og unge fase 1 - avsluttet i 2024							30 000				
Planlegging barnehage Lysøysund/barneskole Bjugn											
Planlegging helseprosjekt Ørland	500	1 000				190 000	190 000				
Kjøp av omsorgsboliger											
Borettslag for ungdom med funksjonsnedsettelser	100										
Utredning bygg oppvekssektoren							3 000				
Omsorgsboliger - utbygging eller kjøp		500									
ANDRE INVESTERINGER											
IKT, digitalisering og teknologiske løsninger	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Velferdsteknologi og varsling	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
IKT oppvekst	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Mobilmast		1 000									
Utstyr Langtidsplasser sykehjem											
Startlån - utlån		35 000									
Startlån - bruk av lån		-35 000									
Startlån - avdrag		8 000									
Startlån - mottatte avdrag		-8 000									
Egenkapitaltilskudd KLP											
Overføring kirkelig fellesråd											
Investering - overføring til Roret KF											
Servicebygg Bjugn skogskirkegård											

Investering i varige driftsmidler	**161 500**	**60 000**	**121 000**	**72 000**	**121 000**	**311 000**	**294 000**	**72 000**	**101 000**	**71 000**	**71 000**
Egenkapitaltilskudd KLP	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Austråttborgen til vår felles stostue											
Aksjer Helseplattformen											
Aksjer Fosenbrua AS											
Eiendomssalg	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Finansiering investering											
SUM	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**	**-2 000**
Sum fordelt	**159 500**	**58 000**	**119 000**	**70 000**	**119 000**	**309 000**	**292 000**	**70 000**	**99 000**	**69 000**	**69 000**